

UBUNTU OHJEVIHKO

20.04 LTS

Versio 20221218

Ubuntun [zulunkielinen](#) nimi tulee eteläafrikkalaisesta "Ubuntu"-ideologiasta ja käännetään usein lyhyesti "inhimillisyydeksi toisia kohtaan".

www.ubuntutor.com
Twitter @LaoYa14

Sisällysluettelo

Sivu Sisältö

3 **Johdanto**
Yleistä Ubuntu 20.04 LTS ohjelmasta

5 **Ubuntu ohjeita**
Ubuntu 20.04 LTS työpöydän esittely
Käskyjen löytämisen puuhastelua
Esiasesennetut ohjelmat
Muutamia ajatuksia ennen kuin jatketaan / Tiedostojärjestelmän rakenne
Muutamia vihjeitä

11 **Graafisen käyttöjärjestelmän esittely (Gnome)**
Kansiot / Tiedostot rakenne
Tiedostot ohjelma (Nautilus)
Pesusasetukset / Kansioden ominaisuudet
Eri työalueet, Ikkunat, Useita ikkunoita
Tiedostojen käsittely; kopiointi, siirto, palautus

25 **Perusasetusten esittely**
WiFi, Verkko, Bluetooth, Taustakuva, Appearance, Muistio, Etsi
Ohjelmat, Yksityisyys, Online Accounts, Jako, Ääni
Virta, Näyttö, Hiiri & Touchpad, Näppäimistö pikakäskyt
Kirjoitin, Irtolaitteet, Väri, Maa-alue & Kieli, Universal Access
Käyttäjät, Esiasesennetut ohjelmat, Pvm & Aika, Muuta

42 **Asennettujen Ubuntu ohjelmien esittely**
Utilities, Archive Managers, Varmuskopiointi, Laitteet & Sijainti, Muistit, Logs
System Monitor, Screenshot, Calculator, Characters
Software Updater, Command Prompt (Terminal)
Install apps, LibreOffice, Shotwell, Calendar, ToDo
Deja Dup Backup

55 **Liitteet**
gThumb kuvankäsittely / kuvien lajittelu, nimeäminen
Kuvakoon muuttaminen
Monitorikuvan rajaaminen, skanneri
Muistin nimeäminen (USB / SD kortti)
Ubuntu asennus, itseasentuvan Ubuntu USB-kokeilumuistin teko
Ubuntu päivittäminen
Ubuntu web sivu

Johdanto

Katso Ubuntuun työpöytäopas: Käytön aloittaminen

Tervetuloa opiskelemaan Ubuntu-käyttöjärjestelmää.

Tietoa Ubuntuusta:

Se on ilmainen käyttöjärjestelmä (vrt. Windows, MacOS).

Se toimii hyvin myös vanhemmissa tietokoneissa.

Se tarvitsee vähän muistia.

Sen voi myös asentaa nykyisen käyttöjärjestelmäsi rinnalle.

Omat tiedostosi (Windows, MacOS) toimivat myös Ubuntuussa.

Ubuntu on Linux (myös Android on Linux).

Muutama vuosi sitten totesin, että XP Windows-läppäriini on vanha. Ostin edullisen HP Stream-mikron (2 Gt keskusmuistia ja 34 Gt käyttömuistia). **Windows** asennus oli 28 Gt.

Poistin Windowsin ja asensin pelkän Ubuntuun. Ubuntu tarvitsi 9 Gt.

Vanhaan Windows XP-läppäriin asensin Windowsin rinnalle Ubuntu Maten.

Tämän oppaan avulla pyrin esittämään Ubuntu graafisen käyttöjärjestelmän ominaisuuksia vasta-alkajille.

Tässä muutamia käyttämiäni ohjelmia Ubuntu 20.04:ssä esimerkkinä:

Libre Office - sisältää tekstinkäsittelyn, taulukkolaskennan ja esitysgrafiikan (tämä vihko on tehty tällä esitysgrafiikalla) Ohjelma lukee ja kirjoittaa myös Windows Officen tiedostoja.

Asiakirjakatselin - pdf-dokumenttien katseluun ja lomakkeiden täyttöön

Thunderbird – sähköpostien käsittelyyn

Firefox ja Chromium (Chrome) – nettiselaimet

gThumb – kuvakatselin valokuvien järjestelyyn, muokkaamiseen ja nimeämiseen

Google Earth – karttaohjelma

Gimp – kuvankäsittely

VLC-mediasoitin videoiden katseluun

OpenShot - videoeditointi

Skype – videopuhelut

Dropbox – pilvipalvelut

Tässä oppivihossa käsitellään 20.04 LTS versiota. Ubuntu 20.04 LTS:n tukiaika jatkuu huhtikuuhun 2025. Tämän jälkeen on vielä useamman vuoden jatkettu tukiaika.

Itse käytän vielä 16.04 LTS versiota, koska pidän siitä.

HUOM! Tämä opas on laptop-käyttäjä painotteinen.

Toivotan kiinnostavia opiskeluhetkiä tämän oppaan parissa.

Terv. Hannu

Palaute ja jos virheitä löytyy, ilmoita: comment@ubuntutor.com

Ubuntu ohjevihko löytyy osoitteesta www.ubuntutor.com

Tämä teos on lisensoitu [Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Tämä ohjevihko/tiedosto on vapaasti kopioitavissa ja jaettavissa.

Yleistä Ubuntusta

Kun lukee Linuxiin tai Ubuntuun liittyvää kirjoittelua, joutuu aloittelija runsaiden nimien takia hämmennyksiin. Linuxin käyttöjärjestelmiä (jakelu, distro) tuntuu olevan useita; minkä niistä valitsen?

Tarkastellaan asiaa kotikäyttäjän näkökulmasta; yleisimmät ohjelmat, joita kotikäyttäjä tarvitsee, ovat sähköposti, nettiselain, pdf-tiedostojen katseluohjelma, videoiden- ja musiikin toisto-ohjelmat, toimisto-ohjelma sisältäen taulukkolaskennan, tekstinkäsittelyn ja esitysohjelman. Nykyisin myös tarvitaan aika usein pilvipalvelua, nettipuheluita ja muita sosiaalisen median ohjelmia.

Vaikka Linux tarjoaa monia eri käyttöjärjestelmiä, niin edellä mainitut ohjelmat löytyvät kaikista eri vaihtoehdoista ja toimivat saman näköisinä. Tässä mielessä kotikäyttäjälle on samantekevää, minkä jakeluversion (distron) valitsee.

Jos vertaillaan tukijärjestelmiä, nousee Ubuntu selväksi voittajaksi. Ubuntuun löytyy runsaasti suomenkielisiä opastusohjelmia sekä erittäin toimiva suomenkielinen keskustelualue, missä saa neuvoja hyvin nopeasti, jos ilmaantuu ongelmia.

Kotikäyttäjän kannalta edellämainitut hyötyohjelmat ovat saman näköisiä, käyttipä Windowsia tai Ubuntu. Suurimmat erot Ubuntu ja Windowsin välillä ovat virusten torjunta. Ubuntuissa ei tarvita virustorjuntaa. Palomuri on myös rakennettu itse Linuxin sisälle valmiiksi.

Ubuntu kaikkine ohjelmineen on ilmainen.

Erona voidaan mainita myös paljon pienempi muistin tarve Ubuntuissa

Windowsista Ubuntuun siirryttäessä ehkä merkittävin eroavuus liittyy hakemistojen (kansioden) rakenteeseen.

Ubuntuä päivitetään vuosittain ja ns. pitkäaikaisen tuen (5 vuotta) versiot ilmestyvät kahden vuoden välein, joiden tunnus muodostuu vuodesta ja kuukaudesta ja kirjaimista LTS (pitkäaikaistuki). Esim. versio 20.04 LTS on julkaistu 2020 huhtikuussa ja sen päivitys jatkuu vuoteen 2025.

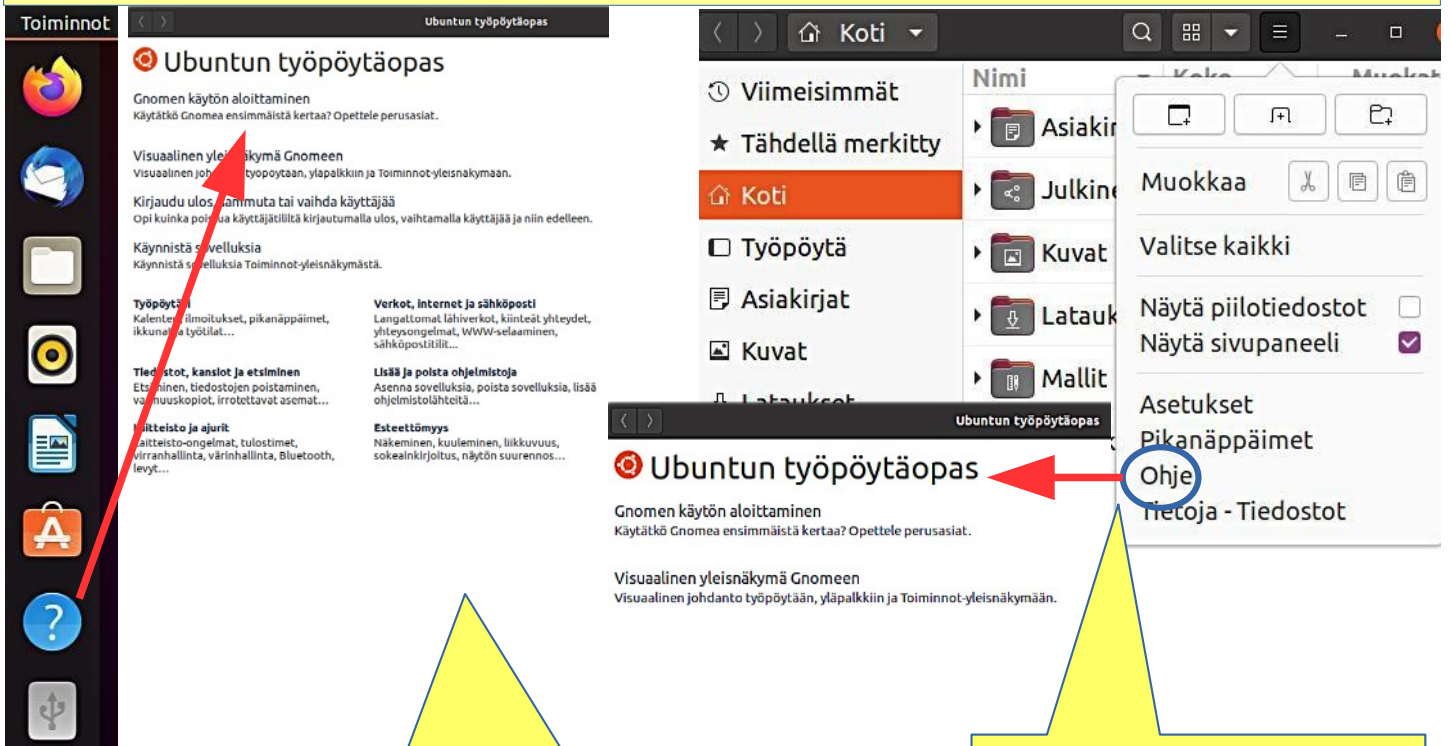
Älä kuitenkaan kiirehdi päivittämään Ubuntuä, kun uusi versio ilmestyy. Uudessa versiossa voi olla virheitä ja päivitykseen liittyy aina pieni riski.

Tässä lyhyesti niitä periaatteita ja tavoitteita, mihin pyrin tällä oppiviholla:

1. Opas on tarkoitettu tavallisille tietokoneen käyttäjille, jotka ovat tottuneet Windows-tyyliseen koneen käyttöön. Tämän takia en esittele komentorivin käyttöä.
2. Ihmiset eivät jaksakaan lukea manuaaleja. Siksi esitän paljon kuvia. Vihko ei pyri olemaan kattava oppikirja vaan selailuvihko, mistä nopeasti saa yleiskuvan Ubuntuista.
3. Monet ihmiset eivät uskalla kokeilla valikoissa olevia vaihtoehtoja. Vihkoa katsellessa ei ole pelkoa, että tekee virheitä asetuksiin.
4. Varsinaiset oppikirjat ovat todella hyviä, mutta olen huomannut, että niistä puuttuu sellaisten tavallisten asioiden tarkempi opetus, kuin tiedostojen ja kansioden kopiointi ja siirto. Nämähän ovat hyvin yleisiä toimintoja. Näitä toimintovaihtoehtoja on useita. Vihossa yritän esittää näistä eri kopiointi- ja siirtotavoista useimmat.
5. Koska tämä ohjevihko on pienehkö ja pdf-muodossa, niin päivitän sitä varsin nopeaan tahtiin, kunnes olen siihen tyytyväinen. Vihko ei siis ole alusta pitäen "täydellinen". Kansilehdessä oleva versio kertoo päivitysajankohdan vuosi, kk, pvm.
6. Monet pitävät Ubuntuä ja Linuxia nörttien puuhana. Tätä käsitystä pyrin murtamaan tällä viholla. Siksi ei komentorivin käskyjä tms.

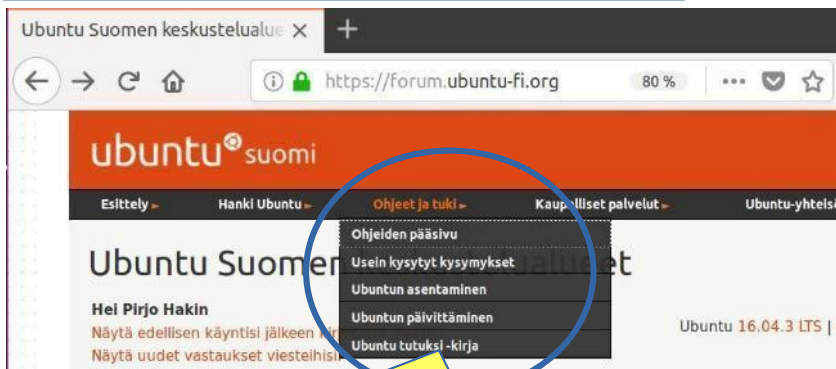
Vihje! Voit helposti tutustua Linux distroon linkissä [Manjaro](#), mikä toimii web-selaimella.

Ubuntu ohjeita

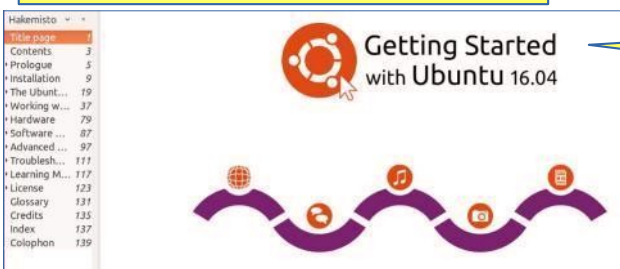
<https://help.ubuntu.com/20.04/ubuntu-help/index.html.fi>

Hyödynnä Ohje-valikkoa
Siitä löytyy kyseiseen asiaan
liittyviä ohjeita

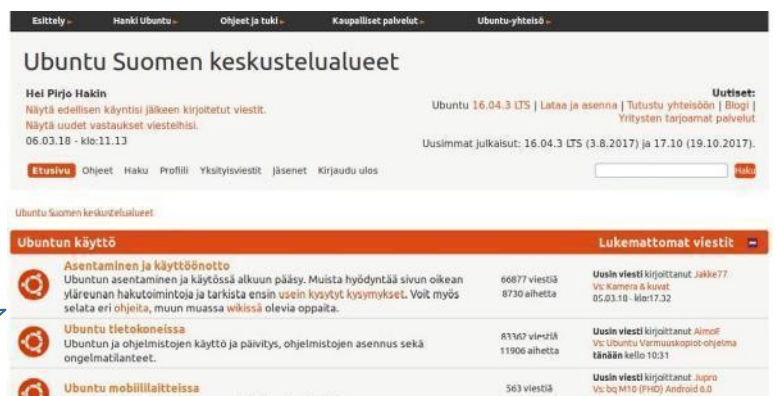

Täältä löytyy erilaisia ohjeita

Erittäin monipuolinen
englanninkielinen opas
löytyy osoitteesta
<http://ubuntu-manual.org/>
Opas on pdf-muodossa ja
sen voi ladata omalle koneelle.

Ubuntu erinomainen keskustelualue,
missä voit kysyä apua jos tulee
ongelmia.
Vastauksia (suomenkielellä) tulee
kiitettävän nopeasti
<https://forum.ubuntu-fi.org/>

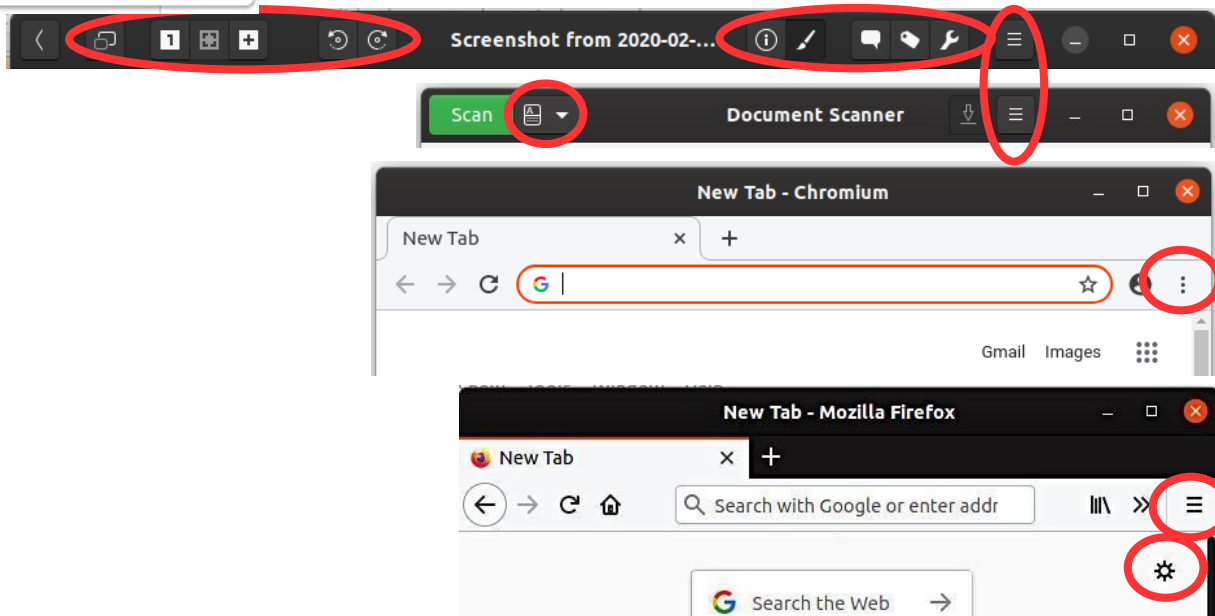
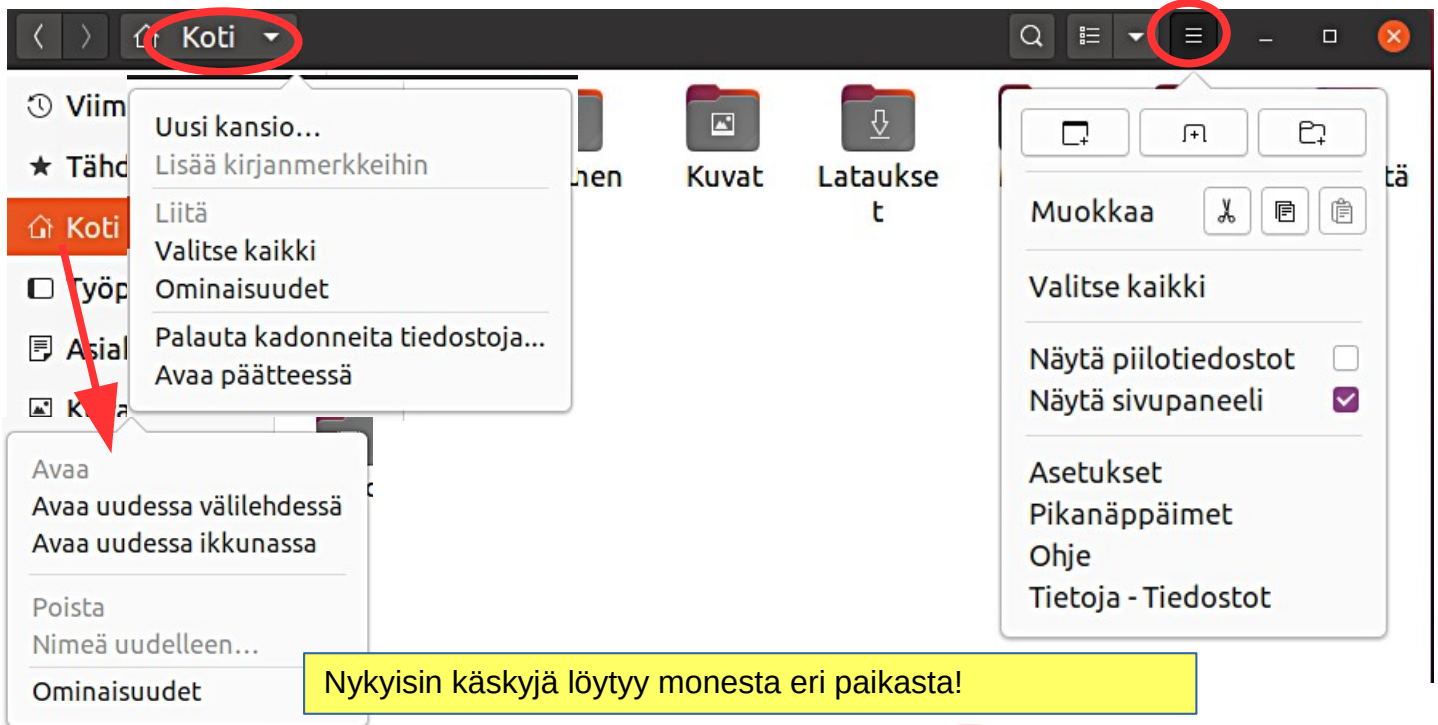

6. LibreOffice oppaat (englannin kieliset)
<https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/>

Käskyjen löytämisen puuhastelua

Aikaisemmin kaikki käskyt löytyivät valikoista

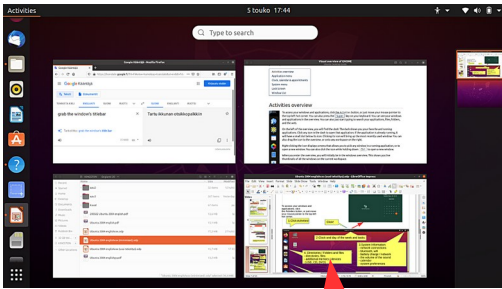

Tähän on jouduttu sen takia, koska samoja ohjelmia käytetään nykyisin tietokoneilla, tableteilla ja puhelimilla ja näissä kaikissa on erilainen tila käytettävissä. Valitettavasti eri ohjelmien valmistajat asettelevat käskyvalikoita eri paikkoihin, homma ei ole vielä vakiintunut.

Huom! Olen lisännyt monelle sivulle yllälaitaan linkin Ubuntun omiin käyttöohjeisiin. Ohjeet eivät välttämättä aivan vastaa kyseisen sivun sisältämiä ohjeita, koska käsittelyjärjestys on erilainen.

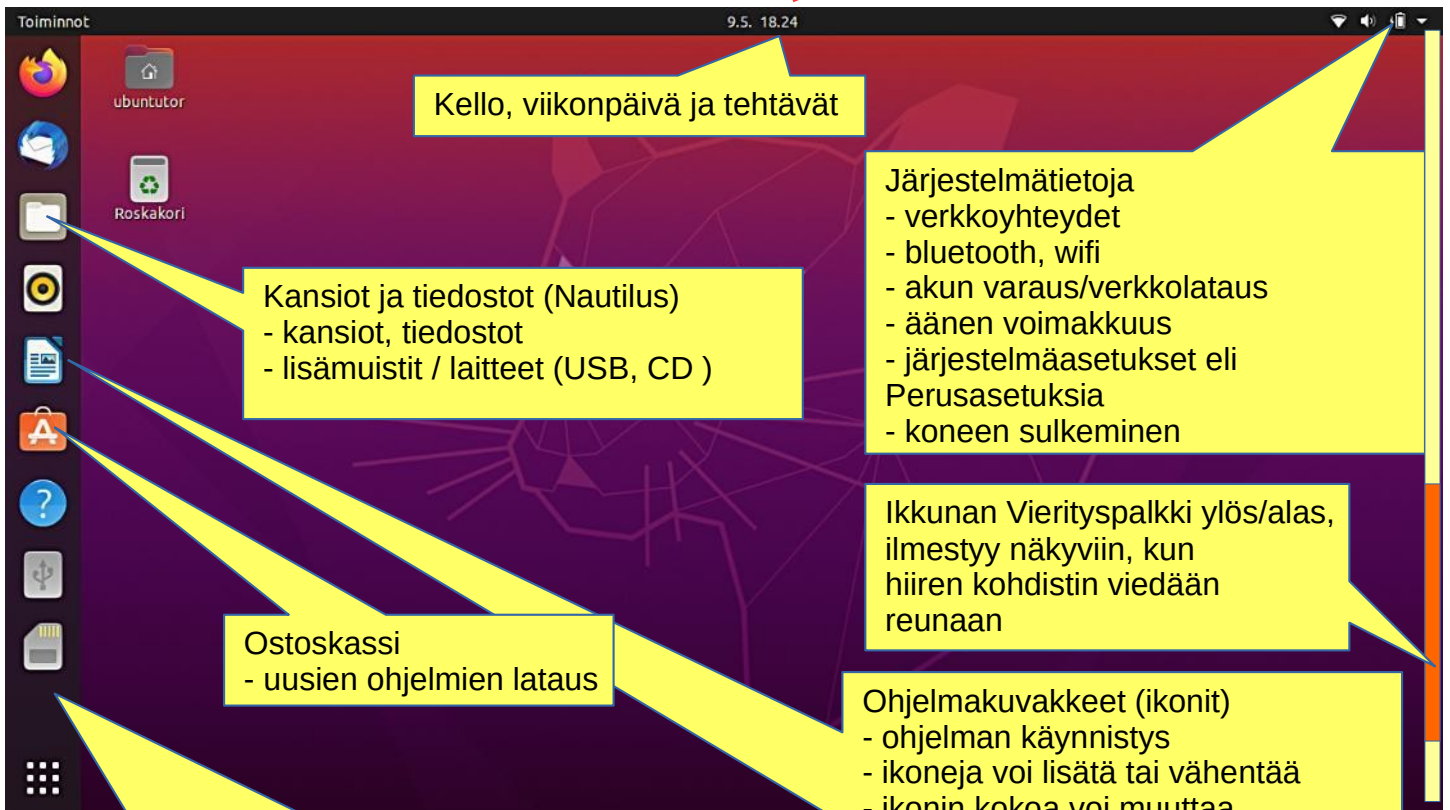
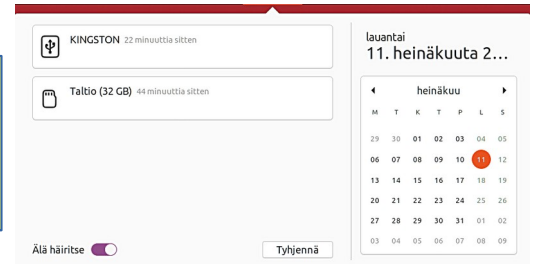
Ubuntu-työpöydän esittely

Katso Ubuntu työpöytäopas: [Visuaalinen yleisnäkymä Gnomeen](#)

Klikkaa Toiminnot!
Saat näkyviin kaikki ikkunat.

Klikkaa!
Saat näkyviin kalenterin,
tapaamiset ja
muistutukset

Kello, viikonpäivä ja tehtävät

Kansiot ja tiedostot (Nautilus)
- kansiot, tiedostot
- lisämuistit / laitteet (USB, CD)

Ostoskassi
- uusien ohjelmien lataus

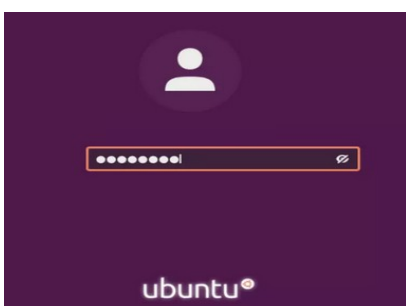
Järjestelmätietoja
- verkkoyhteydet
- bluetooth, wifi
- akun varaus/verkkolataus
- äänen voimakkuus
- järjestelmäasetukset eli
Perusasetuksia
- koneen sulkeminen

Ikkunan Vierityspalkki ylös/alas,
ilmestyy näkyviin, kun
hiiren kohdistin vieään
reunaan

Ohjelmakuvakkeet (ikonit)
- ohjelman käynnistys
- ikoneja voi lisätä tai vähentää
- ikonin kokoa voi muuttaa
- ikonien järjestystä voi muuttaa
- ikonit voi piilottaa
- ikoni näyttää ikkunoiden määrän
- palkki (telakka) voidaan siirtää
myös alas tai oikeaan reunaan

Telakka
- ohjelmien valinta ja käynnistys
Jos ikoneita on paljon, osa voi olla näytön ylä- tai ala
puolella. Vie hiiri nurkkaan, niin ikonit tulevat esille

Vinkki: Näyttöä voit zoomata pienemmäksi tai suuremmaksi painamalla ctrl ja rullaamalla hiirellä

Ubuntu avaaminen

Aloita avauskuvassa heti salasanan kirjoittaminen, hetken kuluttua salasanakenttä ilmestyy näkyviin ja siinä näkyy kirjoittamasi merkit.

Esiasennetut sovellukset

Katso Ubuntuun työpöytäopas: [Käynnistä sovelluksia](#)

Erilaisia haja-ajatuksia ennen kuin jatketaan

Tähän on kerätty erilaisia havaintoja, jotka saattavat tuntua oudoilta, etenkin Windows-käyttäjille.

Jos tietokoneen prosessori tekee tosissaan töitä, saattaa näyttö tummentua hetkeksi. Kun työtaakka helpottuu, näyttö kirkastuu jälleen.

Kun tietokone tekee jotain puuhaa, Ubuntu ei aina systemaattisesti näytä tiimalasinkuvaa tai vastaavaa. Tämä on hiukan kiusallinen ominaisuus. Tällaisissa tapauksissa kannattaa olla varovainen ja odottaa kärsivällisesti melko pitkän ajan ennen kuin lähtee työskentelemään koneella. Erityisesti erilaiset päivitykset kannattaa ottaa rauhallisesti, päivitys saattaa kestää useita minutteja (kymmeniä minutteja) ja tietokone näyttää siltä kuin mitään ei tapahtuisi. Tätä asiaa käsittelem hiukan myöhempänä.

Joskus tiimalasimerkki (ts. pyörivä nuoli) saattaa olla ikkunan takana piilossa, jolloin sitä ei huomaa.

Jos hiiri ei pitkään aikaan liiku, on kone ilmeisesti pysähtynyt jostain syystä.

Hyvä asia verrattuna Windowsiin:

Kaikki käyttäjän tiedostot, omat sekä ohjelmien, sijaitsevat "Koti" / "Home" kansion ja sen alikansioiden sisällä, mikä olennaisesti helpottaa varmuuskopiointia.

Kansio- ja tiedostorakenne poikkeaa olennaisesti Windows-käyttöjärjestelmästä!

Ubuntussa ei käytetä kirjaimia merkitsemään eri muistiasemia (A-, C-levy jne).

Ulkoiset muistit (CD, DVD, USB-tikut, SD-kortit jne) näkyvät muistivälineen nimillä ja sijaitsevat yhdessä kansiossa (/media).

Tiedostojen nimissä isot ja pienet kirjaimet ovat eri asia (testi.txt eri kuin Testi.txt)
Piilotettujen tiedostojen nimien edessä on piste (.salaisuus.txt)
Piilotetut tiedostot saa näkyviin valikosta (Näytä piilotiedostot)
Poistamalla pisteen tulee tiedosto pysyvästi näkyviin.

Tätä merkkiä klikkaamalla kytetään erillinen muisti (esim. USB, SD-kortti) irti koneesta. ODOTA, kunnes näytölle ilmestyy teksti muistin irrottamiseksi!

Odot rauhallisesti, USB-muistille voidaan vielä kirjoittaa!
Irroita vasta, kun tämä teksti on ilmestynyt!

2 kohteita Kansio 24. marraskuuta 2017
Voit nyt irrottaa kohteen JetFlash Transcend 32GB
1 kohteita Kansio 17. joulukuuta 2017

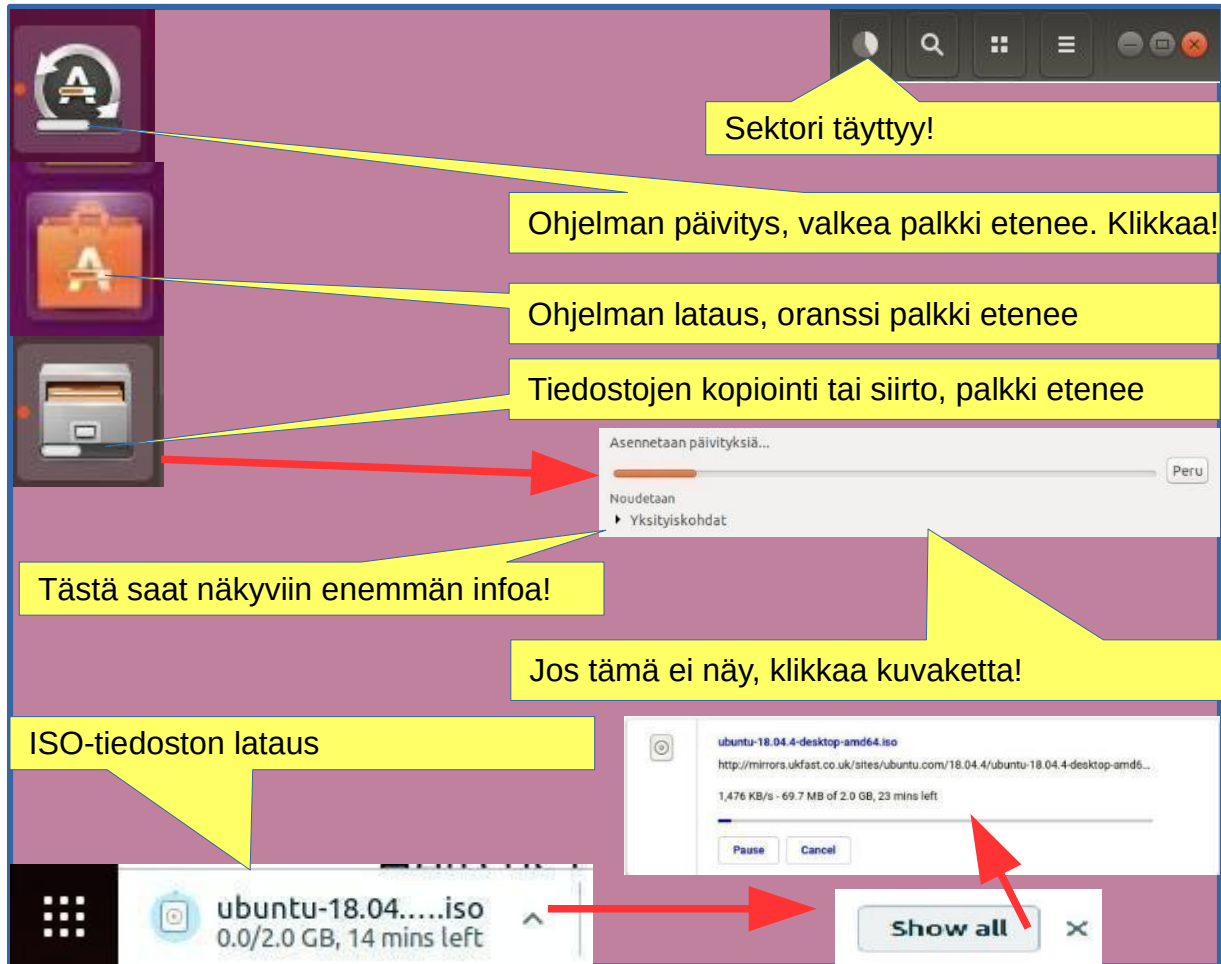
0 kohteita Kansio 7. maaliskuuta 2017

Seuraavilla sivuilla esitellään tarkemmin Tiedostot-sovellus (Nautilus), millä käsitellään kansioita ja tiedostoja.

Muutamia vihjeitä

Katso Ubuntuun työpöytäopas: [Työpöytäsi](#)

Jos olet kopioimassa tai siirtämässä useita tiedostoja tai päivität tai asennat ohjelmaa, voi olla että et tiedä, tapahtuuko koneellasi mitään? Tällöin ohjelman kulkua esittävä jana voi olla ikkunan alla piilossa. Ubuntuun näytöllä on kuitenkin kohtia, jotka näyttävät tapahtuman kulkua. Kuvakkeissa voi esiintyä tapahtumajana, niitä ei helpolla huomaa. Ohessa näitä kuvakkeita ja niiden sijainti näytöllä. **Kuvaketta klikkaamalla saat näkyviin enemmän tietoa!**

Kuinka työskennellä kosketuslevyllä ja hiirellä

Kuinka työskennellä hiirellä

Hiiren vasen tai oikea painike

- Klik
- Tupla klikkaus
- Klik ja pidä painettuna ja liikuta
- Paina sormella kirjainta (esim. ctrl c) ja painamalla liikuta hiirtä

Hiiren keskirulla painike

- Pyöritä
- Paina ja liikuta hiirtä

Kuinka työskennellä kosketuslevyllä

Yhdellä sormella (vasen tai oikea painike tai klikkaa levyä)

- Klik
- Tupla klikkaus
- Klik ja paina ja liikuta

Kahdella sormella samanaikaisesti

- Klik
- Klik klik (=hiiren rullaus tai hiiren oikea klikkaus)
- Klik ja paina ja liikuta

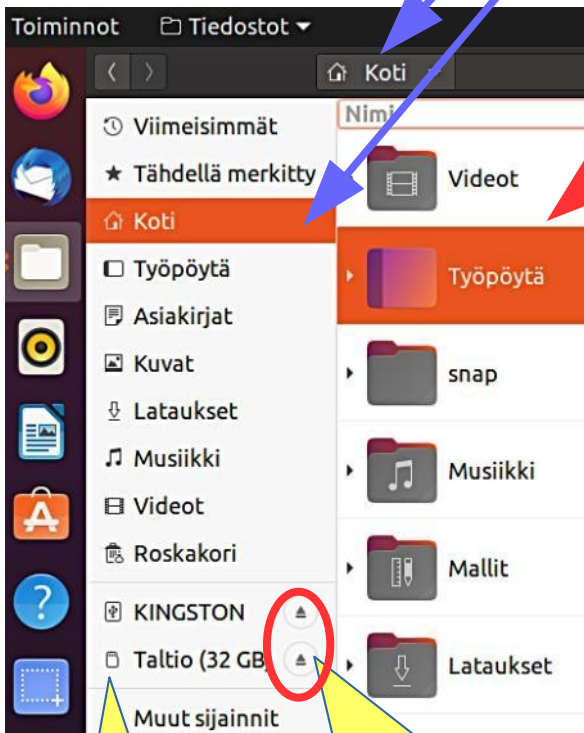
Kolmen sormen näpätys on myös (ei käsitellä!)

Jos liikutat sormella nopeasti kursoria, se liikkuu pitemmän matkan.

Kansio/hakemisto-rakenteiden esittely

Katso Ubuntun työpöytäopas: [Tiedostot, kansiot ja etsiminen](#)

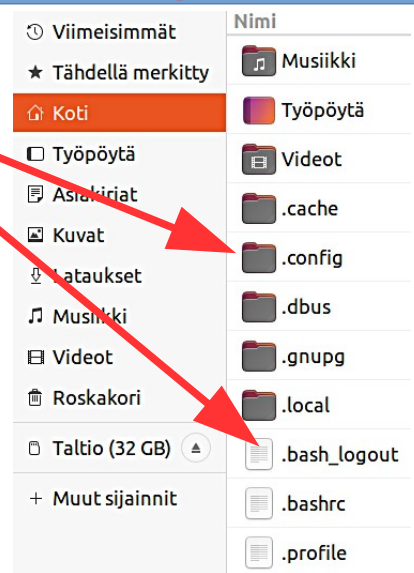
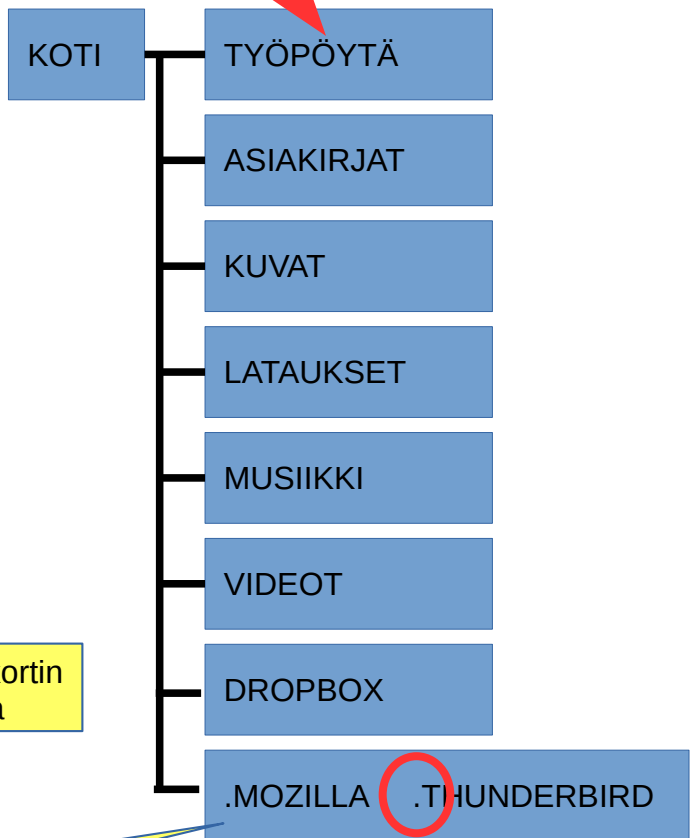
Huomaa KOTI (Home)
KOTI on muiden kansioiden pääkansio!
Käyttäjän kansiot ja tiedostot ovat Koti-kansiossa
Työpöytä (Desktop) on myös kansio.

USB muistikun ja SD muistikortin irrottaminen; Klikkaa kolmiota

KINGSTON on USB-tikku
Taltio (32 GB) on muistikortti

Piilokansioita, piste nimen edessä.
Näissä on käyttäjän kirjanmerkit ja sähköpostit ja osoitteet

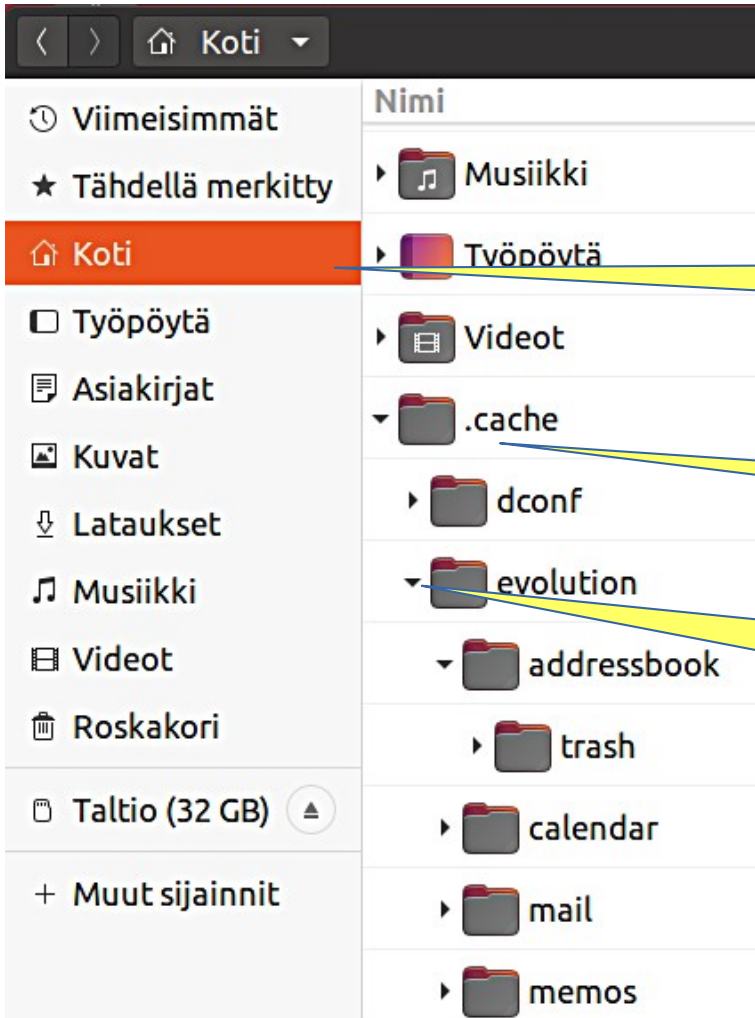

KOTI (HOME)-kansioon taltioituu kaikki käyttäjän tiedostot
- koti-kansion alla on näkyvissä sen alikansiot (työpöytä jne)
-osa kansioista voi olla piilossa, niiden edessä on piste
(.THUNDERBIRD = sähköpostit ja osoitteet)

Huom! Ulkoisille muistivälineille (CD, DVD, USB) taltioidut kansiot ja tiedostot eivät näy Koti-kansiossa.

Kun piilotiedostosta poistaa pisteen, tulee tiedostosta näkyvä.
Pisteen lisääminen muuttaa tiedoston piilotiedostoksi.
Sama toimii myös kansioiden nimissä.

Kansio/hakemisto-rakenteiden esittely

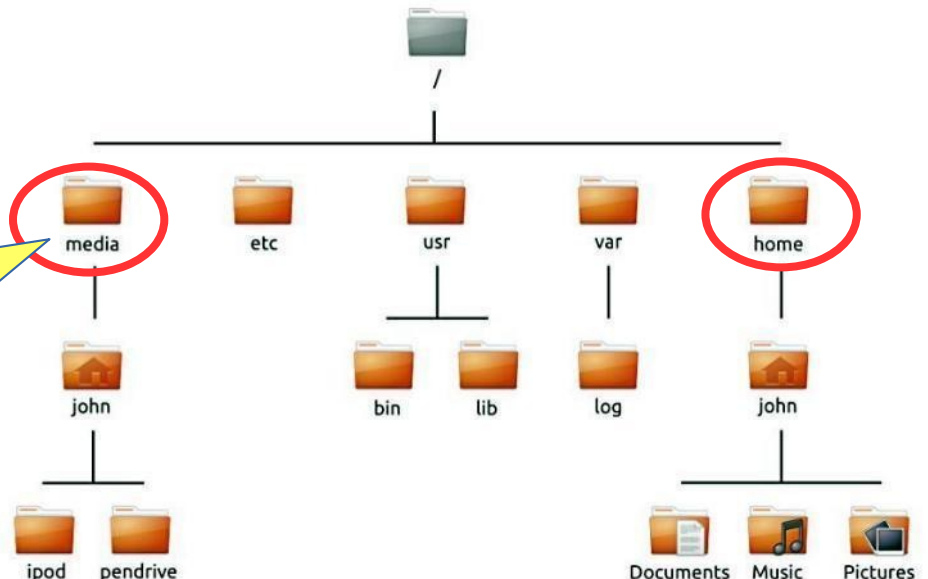

Koti/Home kansion alikansiossa kaikki työtiedostot

Piilotetut tiedostot ja kansiot (piste edessä) näkyvissä

Kansioiden puu-rakenne. Kolmio avaa/sulkee rakenteen. Jos klikkaat kansio-kuvaketta, saat erilaisen rakenteen.

Media kansion alikansiossa kaikki ulkoiset tiedostot
- usb-tikut ja kovalevyt
- sd-kortit
- cd ja dvd-levyt
jne

Tiedoston voi nimetä uudelleen, valikosta Nimeä uudelleen...

Kansion voi nimetä uudelleen, valikosta Nimeä uudelleen...

Muistin voi nimetä, jos sen alustaa (jolloin kaikki vanhat tiedot poistetaan!)
Muistin voi nimetä myös myöhemmin (ohje oppaan lopussa).

Tiedostot sovellus (Nautilus) ja piilotetut valikot

Klikkaa nimeä tai symbolia tai hiiren oikealla painikkeella

The image shows the Nautilus file manager interface in Finnish. Several context menus and options are highlighted with red boxes and arrows:

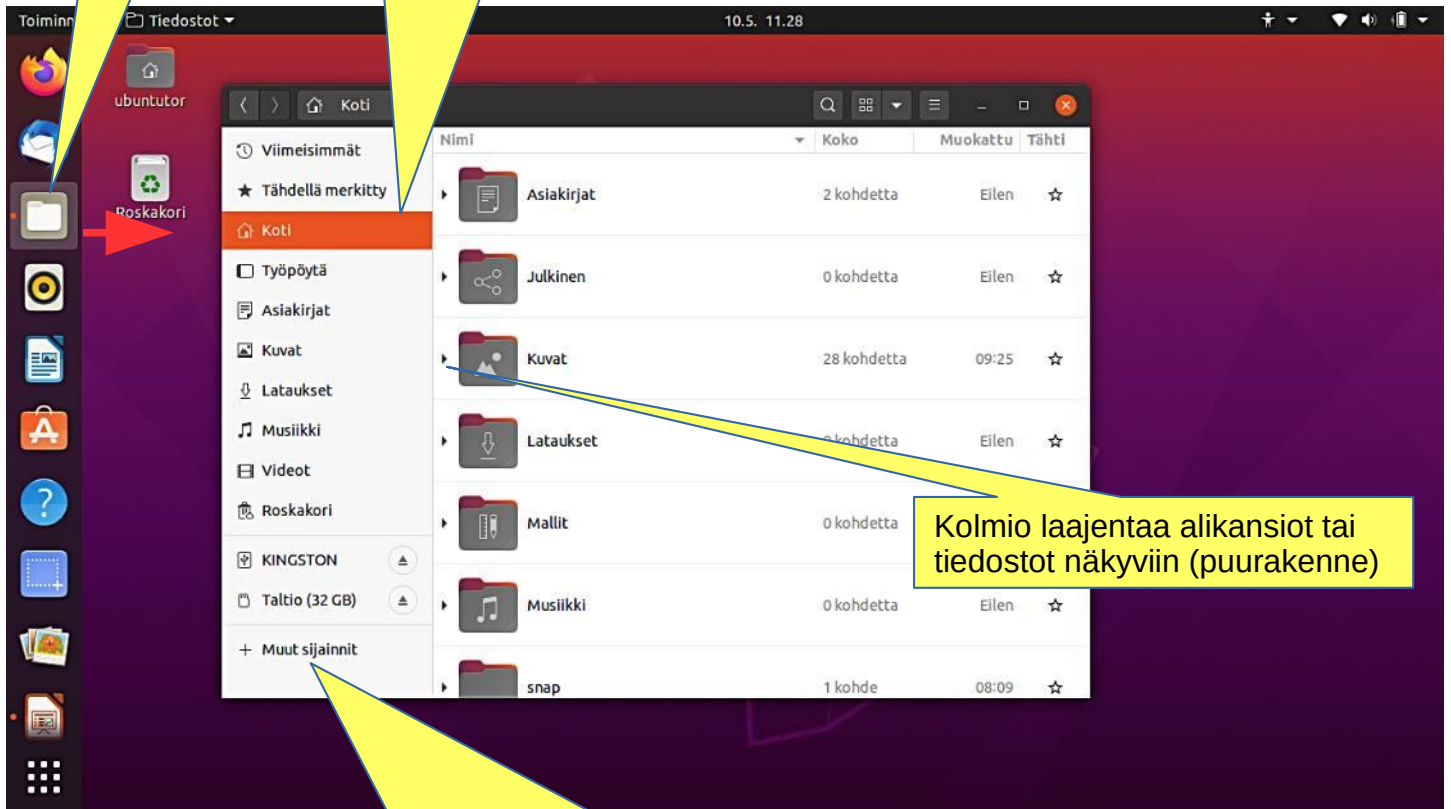
- File Manager Window:**
 - Buttons: **Uusi kansio...**, **Uusi ikkuna**, **Muokkaa**, **Näkyvät sarakkeet...**
 - View options: **Näytä piilotiedostot**, **Näytä sivupaneeli**
- File List Context Menu:**
 - Options: **Leikkaa**, **Kopioi**
- SD Card Context Menu:**
 - Options: **Irrota**, **Poista liitos**
- USB Context Menu:**
 - Options: **Poista liitos**
- Other Context Menus:**
 - File actions: **Avaa uudessa välilehdessä**, **Avaa uudessa ikkunassa**
 - File management: **Poista**, **Nimeä uudelleen...**, **Ominaisuudet**

Kansiot ja tiedostot (Nautilus)

Klikkaa! Saat näkyviin Tiedostot sovelluksen

Huom! Tiedostot-sovelluksessa (Nautilus) ei ole käytettävissä valikkoriviä! Käytä kosketuslevyllä kahden sormen näpätystä! Hiirellä oikean klikkausta.

Kansiot näytetään tässä. Punaisella aktivoitu kansio

Kolmio laajentaa alikansiot tai tiedostot näkyviin (puurakenne)

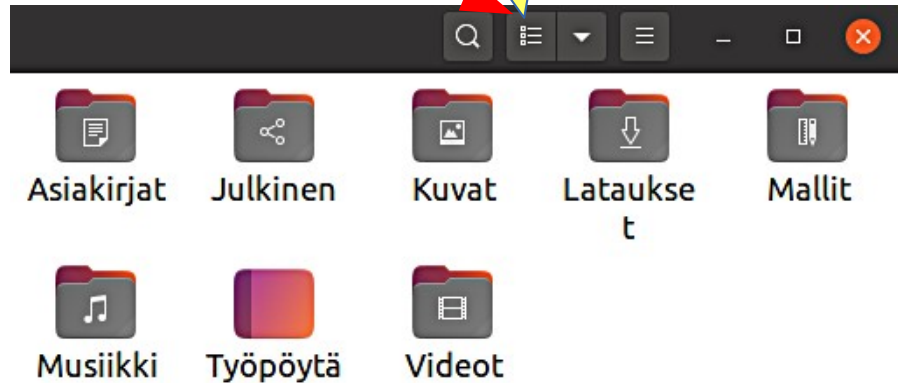
Sivupaneeli

Täällä esitetään tietokoneessa kiinni olevat erilaiset muistivälineet, Esimerkiksi tietokoneen massamuisti, USB-tikut, SD kortit, CD/DVD-levyt jne.

Tiedostot ohjelma (Nautilus)

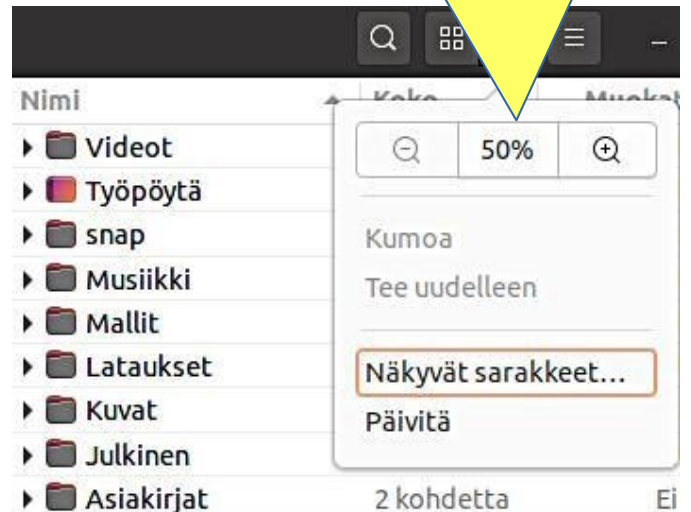
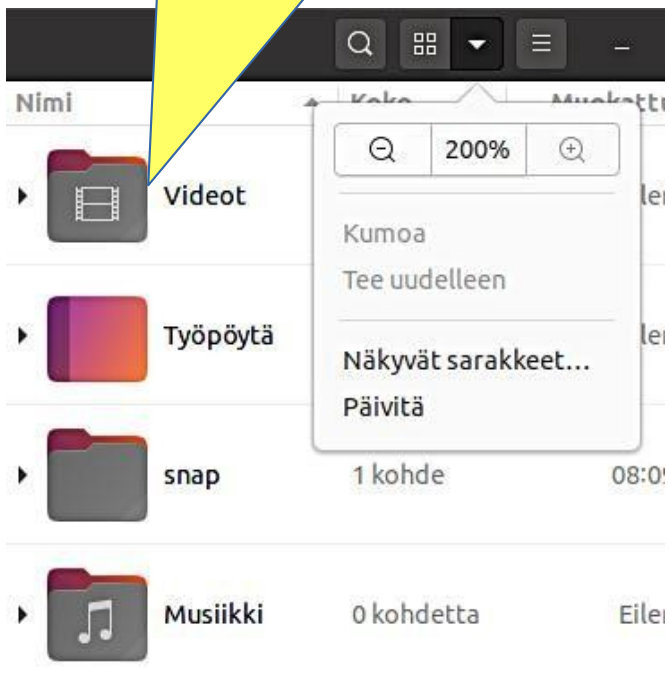

Voit vaihtaa esitystapaa klikkaamalla.
Kuvakkeet ovat joko vierekkäin tai päällekkäin.

Voit vaihtaa kuvakkeiden kokoa painamalla
ctrl ja + tai ctrl ja – painikkeita useita kertoja

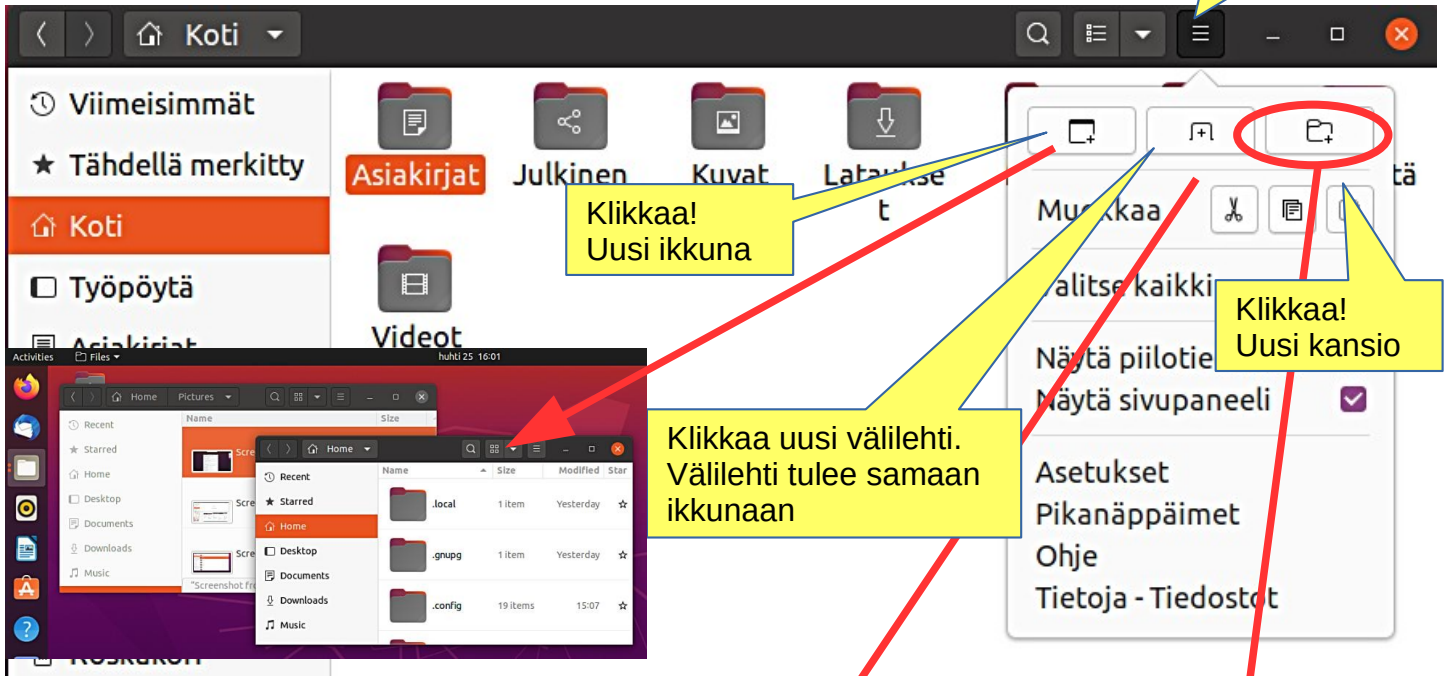
Voit myös vaihtaa kuvakkeiden kokoa
tai kirjoittamalla prosenttiluvun.

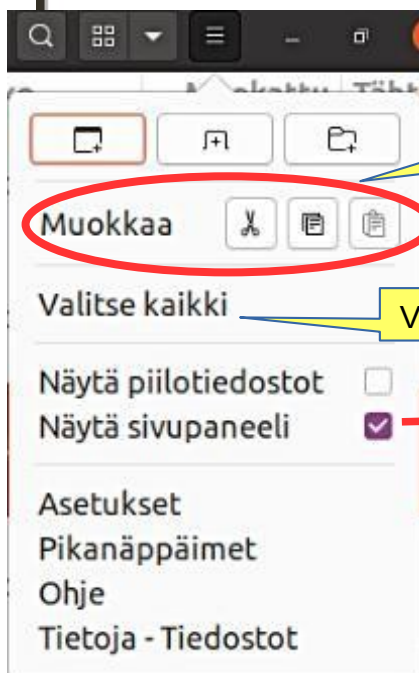
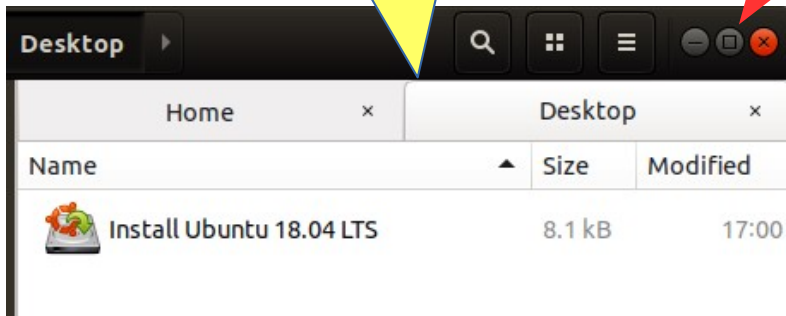
Vinkki: Voit muuttaa kuvakkeiden kokoa pienemmäksi tai suuremmaksi painamalla ctrl ja samalla rullaamalla hiirellä.

Tiedostot ohjelma (Nautilus)

Klikkaa! Saat määrittely-valikon useille asioille

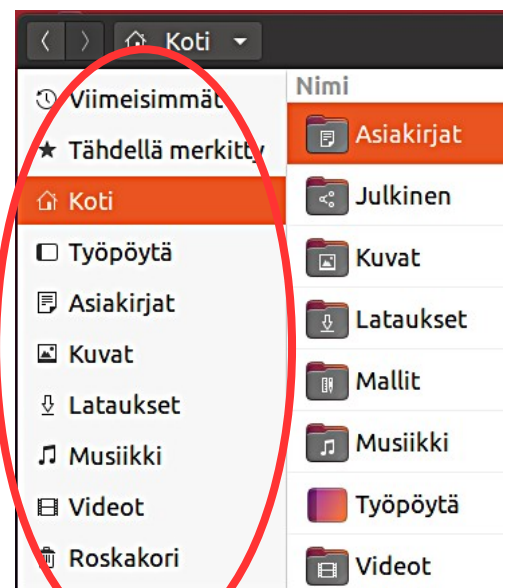

Kaksi välilehteä Home ja Desktop

Leikkaa
Kopioi
Liitä

Valitse kaikki kansiot ja tiedostot

Tiedostot ohjelma (Nautilus)

Näytä piilotiedostot

Piilotetut kansiot ja tiedostot, piste nimen edessä.

Klikkaa, saat näkyviin valikon

Klikkaa kansiota.

Asetukset

Näkymät Toiminta Luettelon sarakkeet Haku ja esikatselu

Yleiset

- Näytä sivupaneeli

Järjestys

- Kansiot ennen tiedostoja

Luettelonäkymä

- Salli kansioden laajentaminen

Kuvakenäkymän lisätiedot

Lisää tietoja näytettäväksi tiedostojen ja kansioden nimien alle. Mitä enemmän lähennät näkymää, sitä enemmän näkymä.

Ensimmäinen	Ei mikään
Toinen	Ei mikään
Kolmas	Ei mikään

Klikkaa kolmiota!

Saat puu-näkymän, näyttää alikansiot ja kansioden tiedostot. Tämä on erittäin kätevä ominaisuus!

Tiedostot ohjelma (Nautilus)

Toiminnot Tiedostot

Koti

Viimeisimmät
Tähdellä merkitty
Koti
Työpöytä
Lataukset
Musiikki
Videot
Roskakori

Nimi
Videot
Työpöytä
snap
Mallit
Lataukset
Kuvat

Klikkaa!
Saat valikon.

Klikkaa Tiedostot! Saat tiedostot näkyviin

Asetukset

Näkymät Toiminta Luettelon sarakkeet Haku ja esikatselu

Yleiset
 Näytä sivupaneeli

Järjestys
 Kansiot ennen tiedostoja

Luettelonäkymä
 Salli kansioiden laajentaminen

Kuvakenkymän lisätiedot
Lisää tietoja näytettäväksi tiedostojen ja kansioiden nimien alle. Mitä enemmän lähennät näkymää, sitä enemmän tietoja näytetään.
Ensimmäinen Ei mikään
Toinen Ei mikään
Kolmas Ei mikään

Asetukset

Näkymät Toiminta Luettelon sarakkeet Haku ja esikatselu

Avaamisen toiminto
 Avaa kohteet yhdellä napsautuksella
 Avaa kohteet kaksoisnapsautuksella

Linkin luominen
 Näytä toiminto, jolla luodaan symbolisia linkkejä

Suoritettavat tekstitiedostot
 Näytä ne
 Suorita ne
 Kysy mitä tehdään

Roskakori
 Kysy ennen roskakorin tyhjäntystä
 Näytä toiminto, jolla poistetaan tiedostoja ja kansioita pysyvästi

Kokeile itsellesi paras asetus.

Kuinka haluat toimia?

Valitse tietojen ilmestymisjärjestys luettelonäkymässä.

Valitse itsellesi tärkeimmät!

Luettelon sarakkeet

Etsi
Etsi alikansioista:
 Vain tältä tietokoneelta
 Kaikista sijainneista
 Ei koskaan

Pienoiskuvat
Näytä pienoiskuvat:
 Vain tämän tietokoneen tiedostoista
 Kaikista tiedostoista
 Ei koskaan
Vain kun tiedosto on pienempi kuin: 10 Mt

Tiedostojen lukumäärä
Laske tiedostojen lukumäärät:
 Vain tämän tietokoneen kansioista
 Kaikista tiedostoista
 Ei koskaan

Haku ja esikatselu

Palauta oletukset

Perus asetuksia / Tiedostot

Yleiset

- Ctrl + N Uusi ikkuna
- Ctrl + W Sulje ikkuna tai välilehti
- Ctrl + F Haku
- Ctrl + D Lisää nykyinen sijainti kirjanmerkkeihin
- F1 Näytä ohje
- Ctrl + ? Pikanäppäimet

Avaaminen

- ⌘ / Ctrl + O Avaa
- Ctrl + ⌘ Avaa uudessa välilehdessä
- Shift + ⌘ Avaa uudessa ikkunassa
- Ctrl + Alt + O Avaa kohteen sijainti (vain haku ja viimeisimmät)
- Shift + Ctrl + ↓ Avaa tiedosto ja sulje ikkuna
- Ctrl + O / Alt + ↓ Avaa oletussovelluksella

1 2 3

Muokkaa ✂ 📄 📌

Valitse kaikki

Näytä piilotiedostot

Näytä sivupaneeli

Asetukset

Pikanäppäimet

Ohje

Tietoja - Tiedostot

Kansiopolku, mitä pitkin olet liikkunut. Huom! Tämä toimii silloin, kun et käytä puu-rakennetta (ei kolmioita)

Koti snap snap-store

Ominaisuudet: snap

Perustiedot Oikeudet Paikallinen verkkojako

Nimi: snap

Tyyppi: Kansio (inode/directory)

Sisältö: 4 kohdetta, yhteensä 12,3 kB

Ylätason kansio: /home/ubuntu

Muokattu: su 10. toukokuuta 2020 08.09.36

Tilaa vapaana: 20,8 GB

Ominaisuudet

Uusi kansio...

Lisää kirjanmerkkeihin

Liitä

Valitse kaikki

Ominaisuudet

Avaa päätteessä

Palauta kadonneita tiedostoja...

Jos olet ainoa käyttäjä, nämä asiat eivät ole olennaisia.

Klikkaa oikealla ja valitse Ominaisuudet

Ominaisuudet: snap

Oikeudet Paikallinen verkkojako

Omistaja: Minä

Oikeudet: Tiedostojen luonti ja poisto

Ryhmä: ubuntu

Oikeudet: Tiedostojen avaus

Muut

Oikeudet: Tiedostojen avaus

Turvakonteksti: tuntematon

Muuta sisällä olevien tiedostojen oikeuksia...

Paikallinen verkkojako

Kansion jako

Jaa tämä kansio

Jaon nimi: snap

Kommentti:

Salli muiden luoda ja poistaa tiedostoja tässä kansiossa

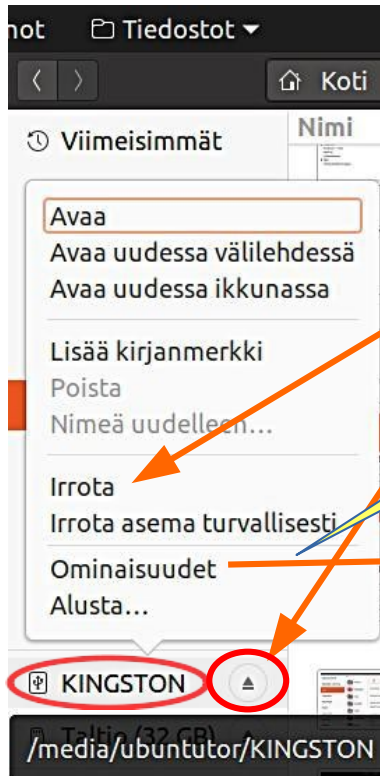
Vieraspääsyoikeudet (ihmisille joilla ei käyttäjätiliä)

Luo levyjako

Jos olet ainoa käyttäjä, nämä asiat eivät ole olennaisia.

Klikkaa oikealla ja valitse Ominaisuudet

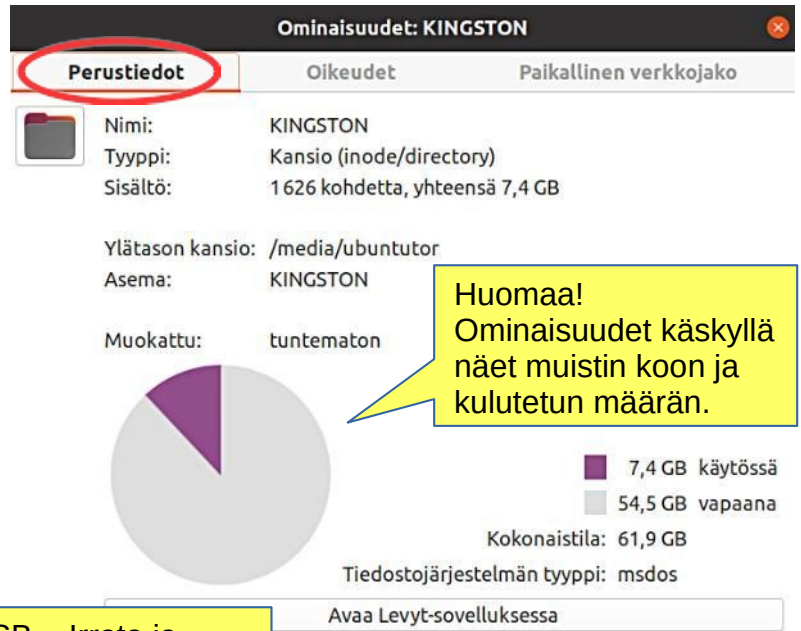
USB / SD muistit

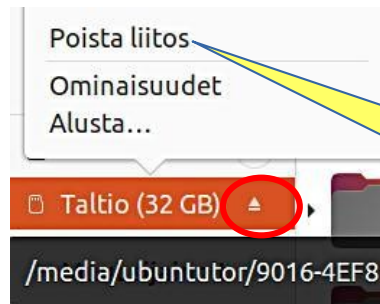
Klikkaa USB/SD muisteja hiiren oikealla painikkeella

Poista USB/SD muisti käskyllä tai klikkaamalla kolmiosta, mutta odota rauhassa ilmoitusta, että voit poistaa muistin turvallisesti.

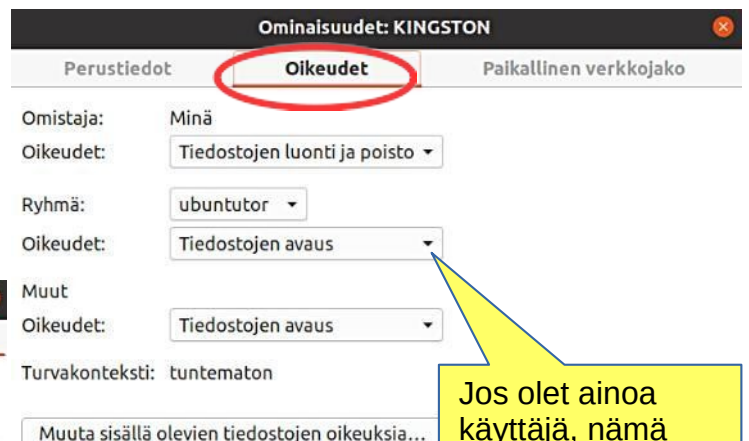
Klikkaa Ominaisuudet

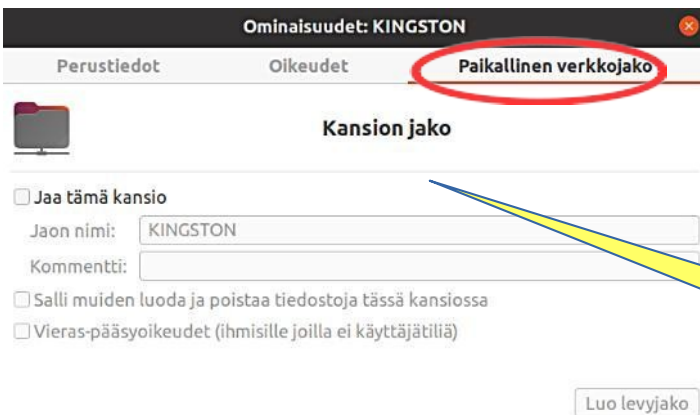
Huomaa! Ominaisuudet käskyllä näet muistin koon ja kulutetun määrän.

Huomaa, että USB = Irrota ja SD-kortti = Poista liitos ja puuttuu Irrota asema turvallisesti

Jos olet ainoa käyttäjä, nämä eivät ole olennaisia asioita.

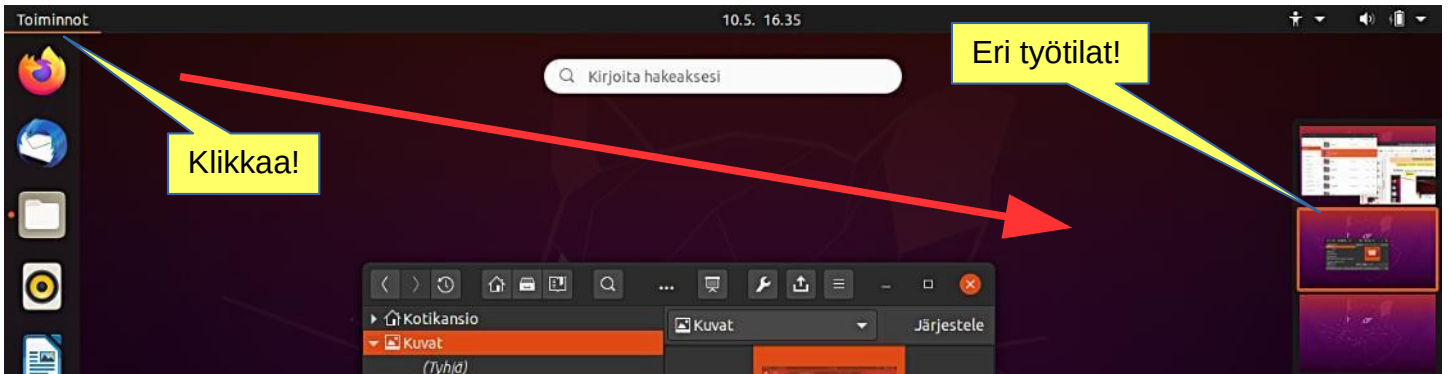

Jos olet ainoa käyttäjä nämä eivät ole olennaisia asioita.

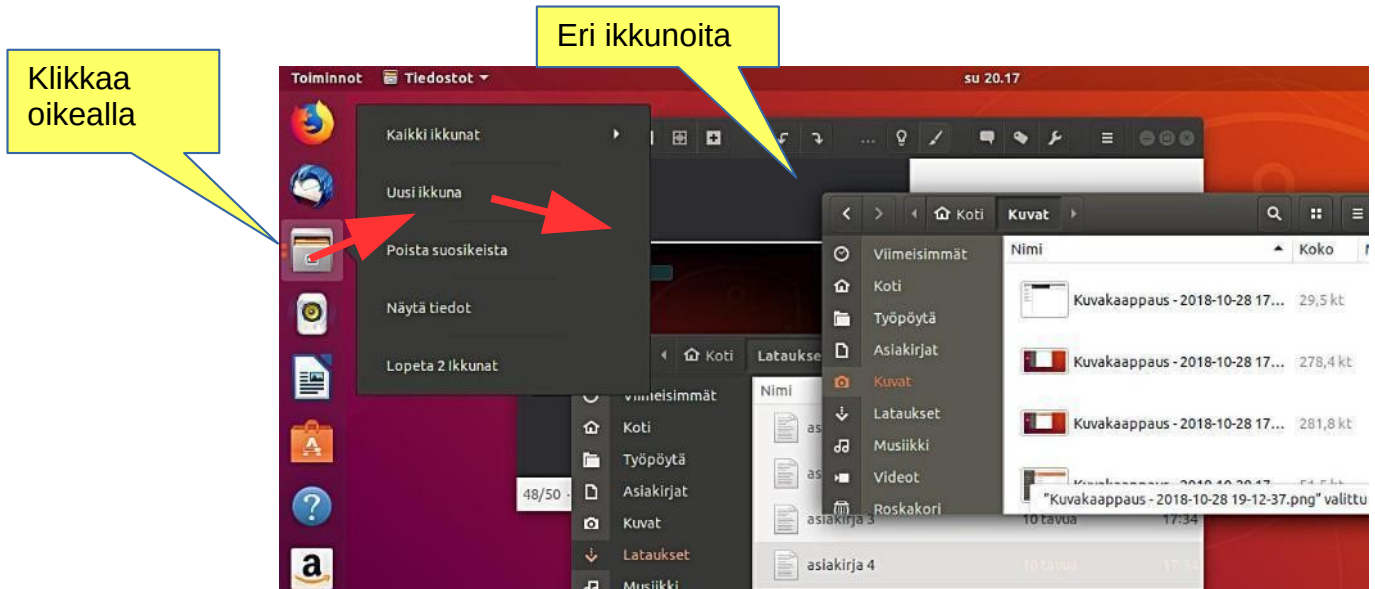
Erilaisia työskentelyalueita

Ubuntussa on erilaisia "työskentelyalueita", jotka esitellään tässä lyhyesti.

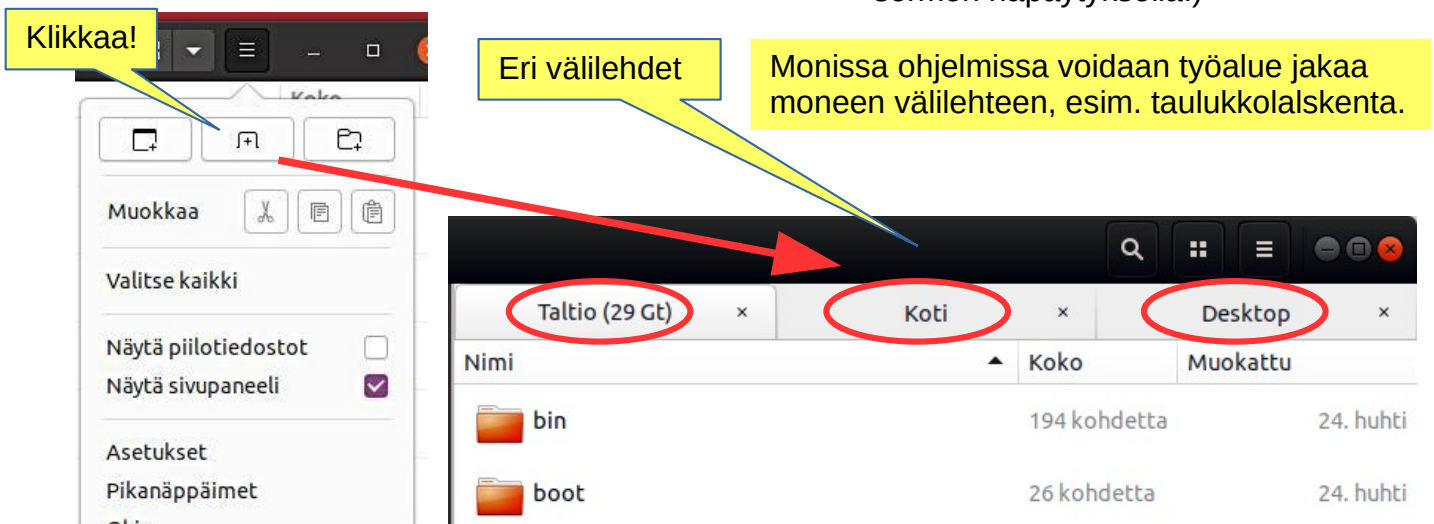
Työtilat = kerää eri ohjelmaikkunoita samaan työtilaan ja toisia ohjelmia toiseen työtilaan.

Ikkunat = samassa työtilassa / työpöydällä olevat ohjelmaikkunat. Ehkä eniten käytetty tapa.

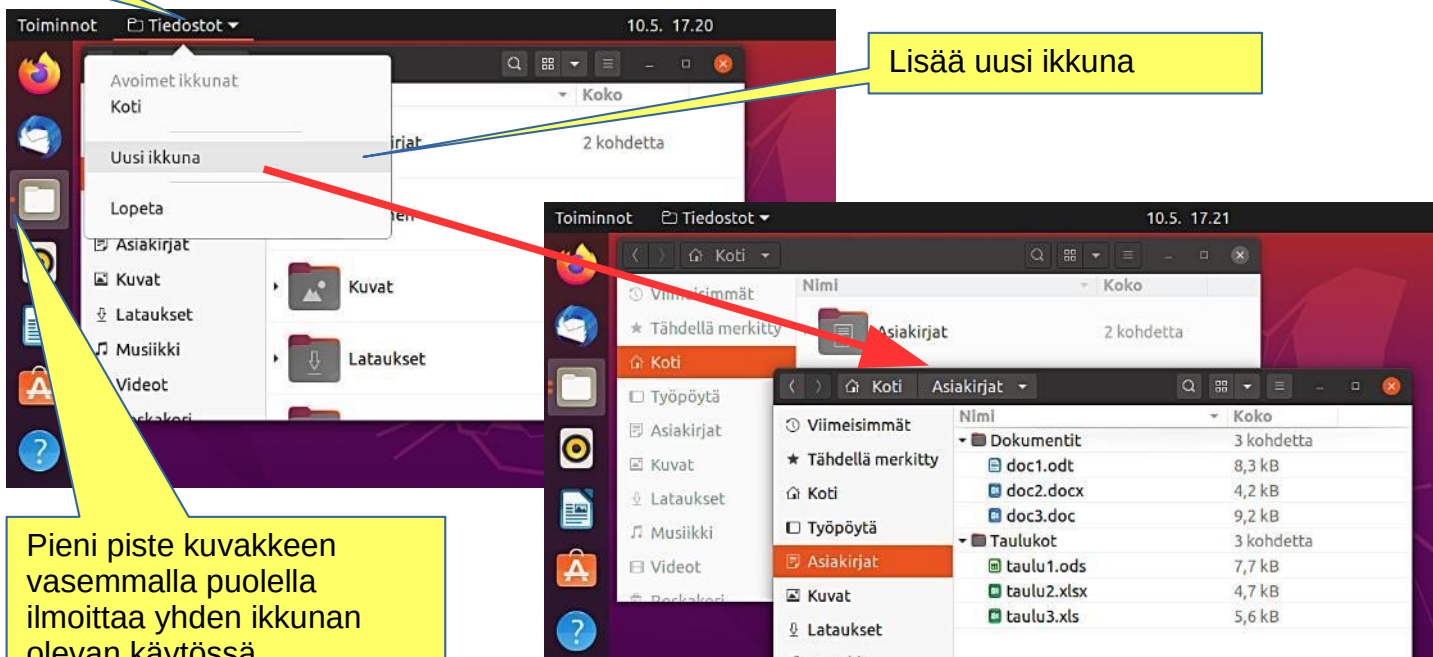
Välilehti = esiintyy Tiedostot (Nautilus) ohjelmassa. (Uusi välilehti tulee myös kolmen sormen näpäytyksellä!)

Näitä tällä sivulla esitettyjä eri menetelmiä kannattaa kokeilla, jotta ne tulevat tutuiksi ja niistä saisi parhaan hyödyn.

Ikkunat

Klikkaa

Pieni piste kuvakkeen vasemmalla puolella ilmoittaa yhden ikkunan olevan käytössä.

Jos pisteitä on useampia, niin silloin on useampia ohjelman ikkunoita käytössä. Klikkaa kuvaketta, niin näet kaikki avoimet ikkunat.
→ Ikkunat ovat allekkain ja voit siirtyä kätevästi toiseen ikkunaan.

HUOM! Klikkaa Toiminnot (Activities)
Saat näkyviin KAIKKI avoinna olevat ohjelmat

Kaksi ikkunaa, kaksi pistettä

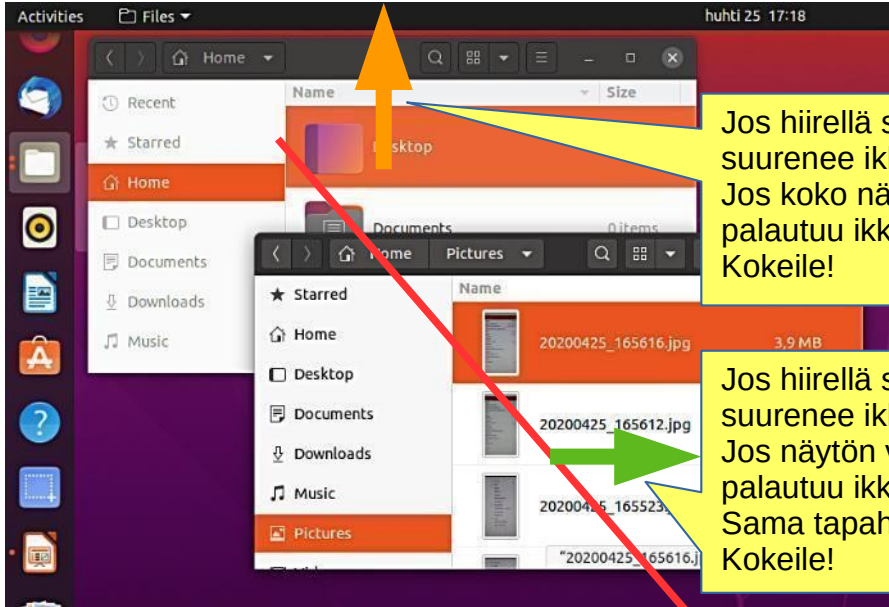
Klikkaa kuvaketta, niin näet kaikki ohjelman avoimet Ikkunat.
→ Ikkunat ovat allekkain ja voit siirtyä kätevästi toiseen ikkunaan.

Kolme ikkunaa, kolme pistettä

Tässä on kolme ikkunaa, joihin voit siirtyä tai sulkea niitä

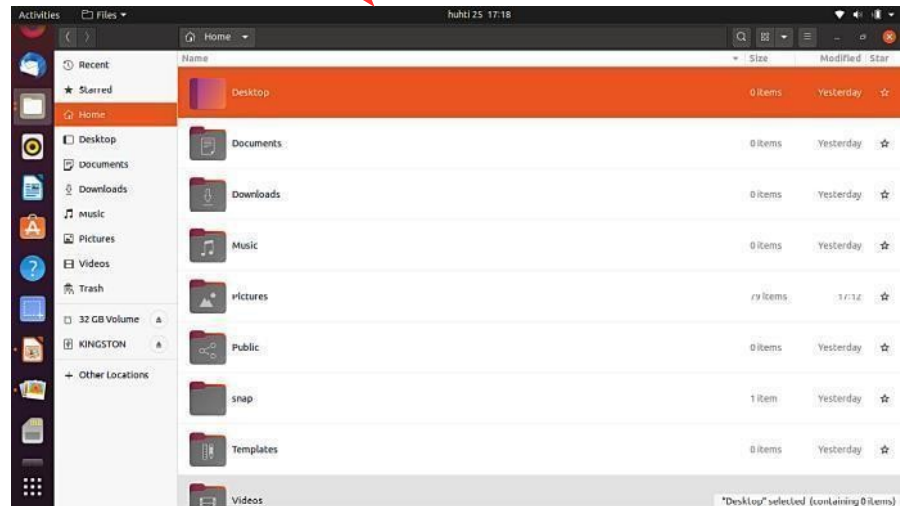

Useita ikkunoita

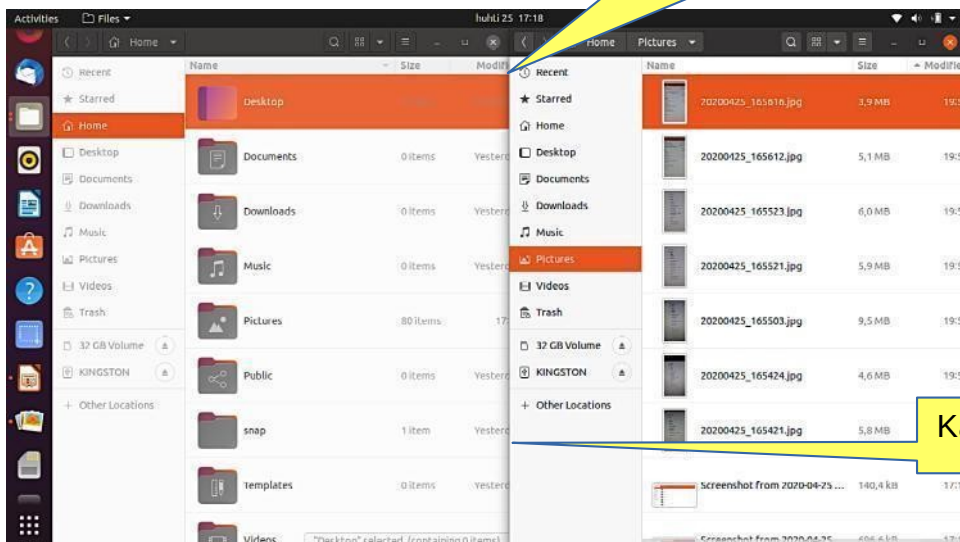

Jos hiirellä siirtää ikkunan näytön yläreunaan, suurenee ikkuna koko näytön kokoiseksi. Jos koko näytön yläreunasta vetää hiirellä alas, palautuu ikkuna alkuperäiseen pieneen kokoon. Kokeile!

Jos hiirellä siirtää ikkunan näytön reunaan, suurenee ikkuna puolen näytön kokoiseksi. Jos näytön vetää hiirellä keskelle, palautuu ikkuna alkuperäiseen pieneen kokoon. Sama tapahtuu vedettäessä kumpaankin reunaan. Kokeile!

Jos hiirellä vedät kaksi ikkunaa eri sivuille, saat molemmat puolen näytön kokoisiksi.

Kaksi rinnakkaista ikkunaa

Tiedostojen käsittely; kopioi, siirrä, tuo

Katso Ubuntun työpöytäopas: Tiedostojen käsittely

Tiedosto tai kansio on kopioitavissa tai siirrettävissä uuteen sijaintiin hiirellä vetäen, tiedostonhallinnan valikon kautta tai käyttäen pikanäppäimiä. Tiedostoja ja kansioita on mahdollista siirtää täsmälleen samalla tavalla.

KOPIOI JA LIITÄ

Valitse tiedosto / tiedostot tai kansio / kansiot. Oikea klik ja valitse Kopioi tai paina Ctrl+C. Siirry toiseen kansioon, johon haluat liittää kopioitavan kohteen. Oikea klik ja valitse Liitä tai paina Ctrl+V.

VEDÄ HIIRELLÄ TIEDOSTOT TAI KANSIOT

Tämän voit tehdä kahden eri ikkunan välillä. Paina ja raahaa kohde/kohteet ikkunasta toiseen.

Oletuksena raahaaminen siirtää sen, jos kohde on samalla laitteella (esim. jos molemmat kansiot ovat koneesi samalla kiintolevyllä), tai kopioi jos kohde on eri laitteella. Ole tarkka!

Tiedoston kopioinnin voi pakottaa pitämällä pohjassa Ctrl-näppäintä vedettäessä, tai **tiedoston siirtäminen** voidaan pakottaa pitämällä pohjassa Shift-näppäintä vedettäessä.

Muistisääntö: **Ctrl**=kopiointi ja **Shift**=siirtäminen.

Et voi kopioida tai siirtää tiedostoja kirjoitussuojattuun kansioon.

LEIKKAA JA SIIRRÄ

Valitse tiedosto / tiedostot tai kansio / kansiot. Oikea klik ja valitse Leikkaa tai paina Ctrl+X. Siirry toiseen kansioon, johon haluat siirtää kohteen. Oikea klik ja valitse Liitä tai paina Ctrl+V.

liitä

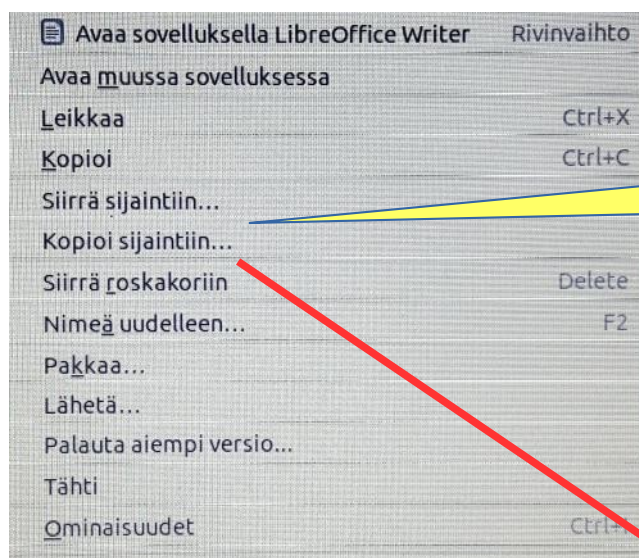

kopioi

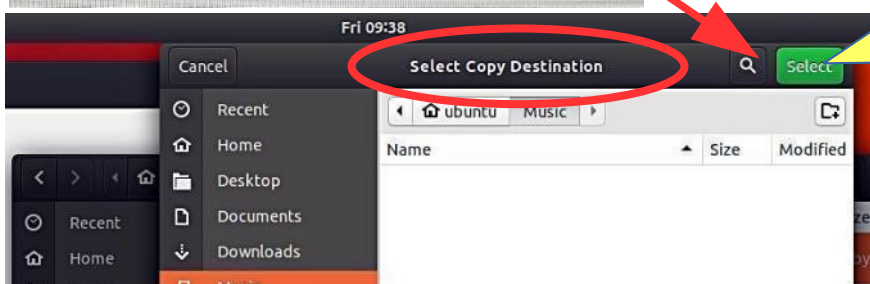
Lisää vaihtoehtoja

Saat näkyviin menun klikkaamalla hiiren oikealla painikkeella tiedostoa /kansiota. Huomaa, että valikkokäskyissä näkyvät komennot **Kopioi** ja **Kopioi sijaintiin...** (huomaa 3 pistettä) toimivat hiukan eri periaatteella.

Komento kolmen pisteen kanssa avaa aina uuden ikkunan, mistä pitää valita kohde.

Siirrä -/ Kopioi sijaintiin... avaa uuden ikkunan. Tätä tapaa suosittelen aloittelijoille, koska on yksinkertainen.

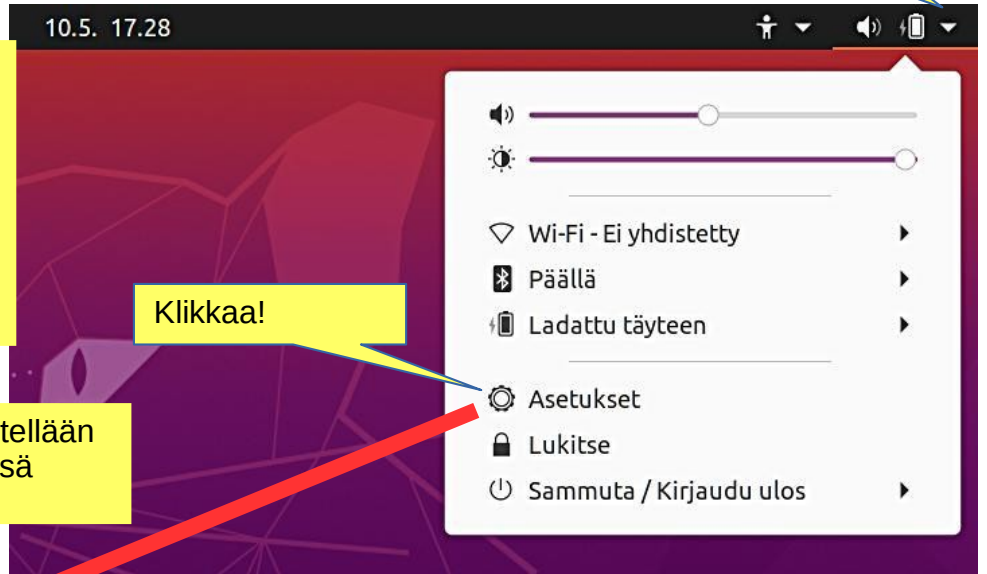
Kun olet valinnut kohteen, klikkaa vihreää Valitse painiketta saattaaksesi loppuun kopioinnin tai siirron.

Ubuntun perusasetusten esittely

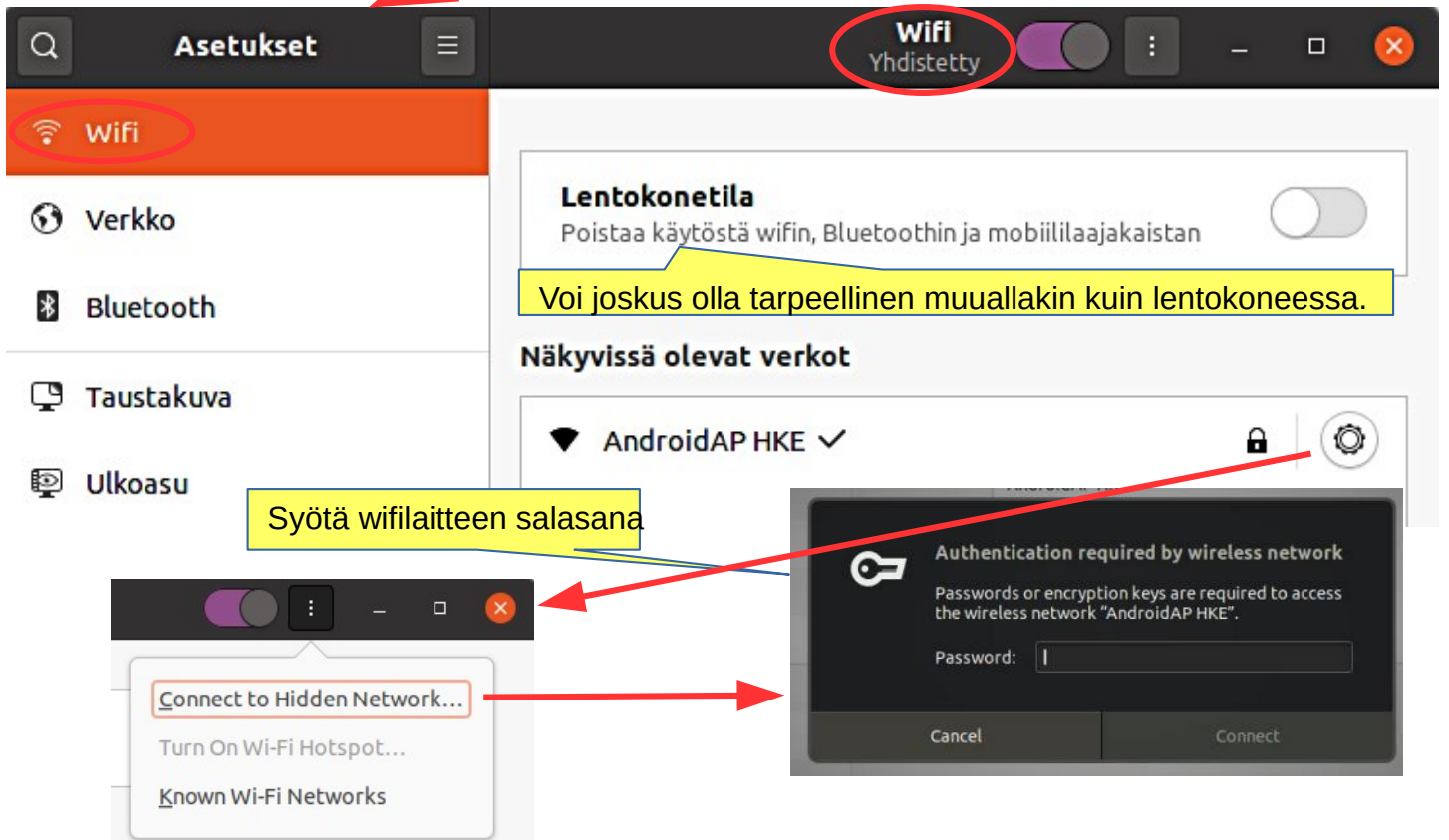
Klikkaa!

Seuraavilla sivuilla esitellään järjestelmäasetukset. Nämä on hyvä käydä läpi heti alussa. Samalla kannattaa miettiä, minkälaiset asetukset parhaiten palvelevat omaa käyttöä.

Monet näistä asetuksista määritellään Ubuntun asennuksen yhteydessä

Klikkaa!

Ubuntun perusasetusten esittely

Katso Ubuntun työpöytäopas: [Laitteisto ja ajurit](#)

Asetukset **Verkko**

Wifi
Verkko
Bluetooth
Taustakuva
Ulkoasu

VPN +
Ei määritetty

Verkon välityspalvelin Pois

AndroidAP HKE Toteuta

Tiedot Identiteetti IPv4 IPv6 Tietoturva

Signaalin vahvuus Erinomainen
Yhteysnopeus 72 Mb/s (2,4 GHz)
Tietoturva WPA2
IPv4-osoite 192. [redacted]
IPv6-osoite 2001:999: [redacted]
Laitteosoite 74: [redacted]
Tuetut taajuuudet 2.4 GHz / 5 GHz
Oletusreitit 192. [redacted]
DNS 192. [redacted]

Yhdistä automaattisesti
 Aseta kaikkien käyttäjien käytettäväksi
 Käytön mukaan laskutettava yhteys: sisältää datarajoituksia tai mahdollisia Ohjelmistopäivityksiä ja muita suuria latauksia ei aloiteta automaattisesti.

AndroidAP HKE Toteuta

Identiteetti

SSID **AndroidAP HKE**
BSSID
MAC-osoite
Kloonattu osoite

AndroidAP HKE Toteuta

IPv6

IPv6-tapa Automaattinen Automaattinen, vain DHCP
 Vain linkkiyhteys Manuaalinen
 Poista käytöstä Jaettu muille tietokoneille

DNS Automaattinen
Erota IP-osoitteet pilkuihin

Reitit Automaattinen
Osoite Etuliite Yhdyksikäytävä Metriikka
 Käytä tätä yhteyttä vain tässä verkossa oleviin resursseihin

AndroidAP HKE Toteuta

Tietoturva

Tietoturva WPA & WPA2 Personal
Salasana
 Näytä salasana

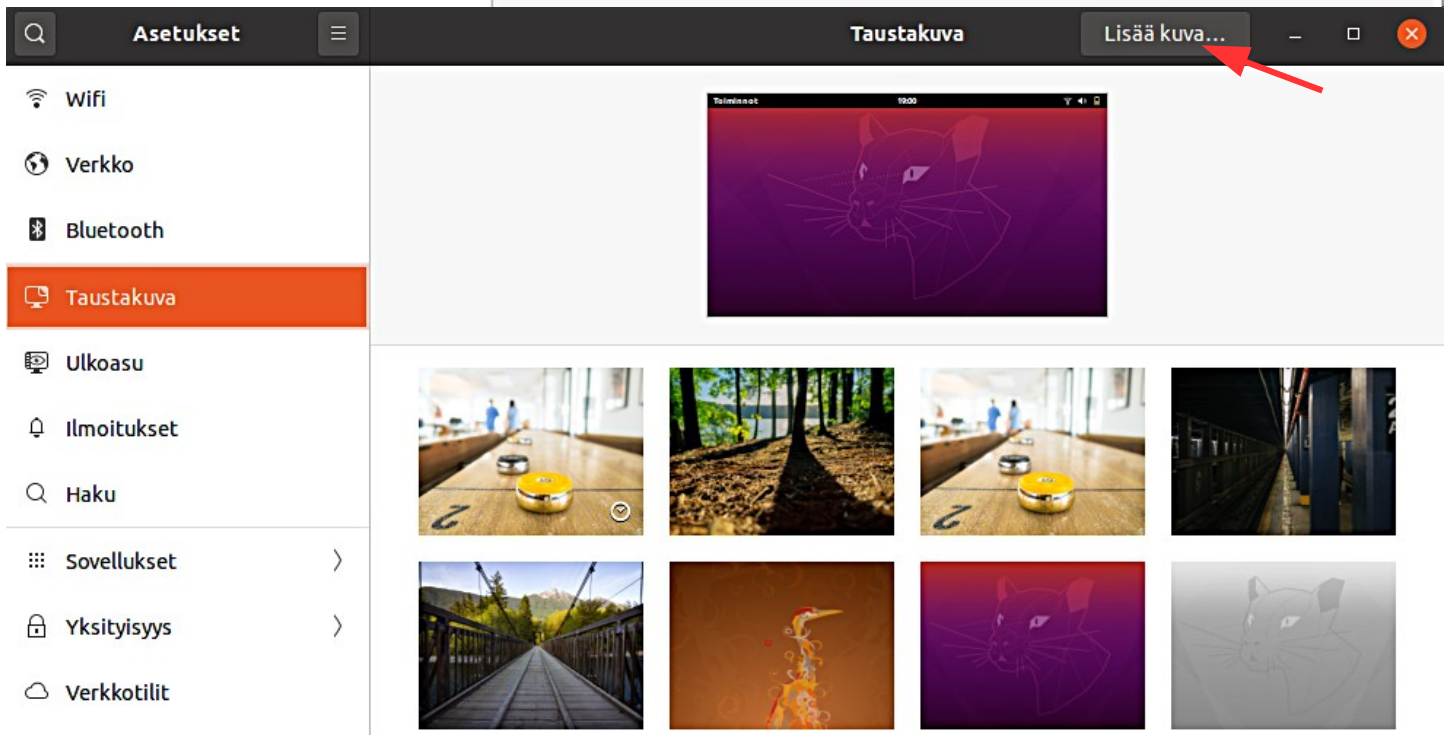
Verkon välityspalvelin

Automaattinen
 Manuaalinen
 Ei käytössä

Yleensä näihin asetuksiin ei tarvitse koskea.

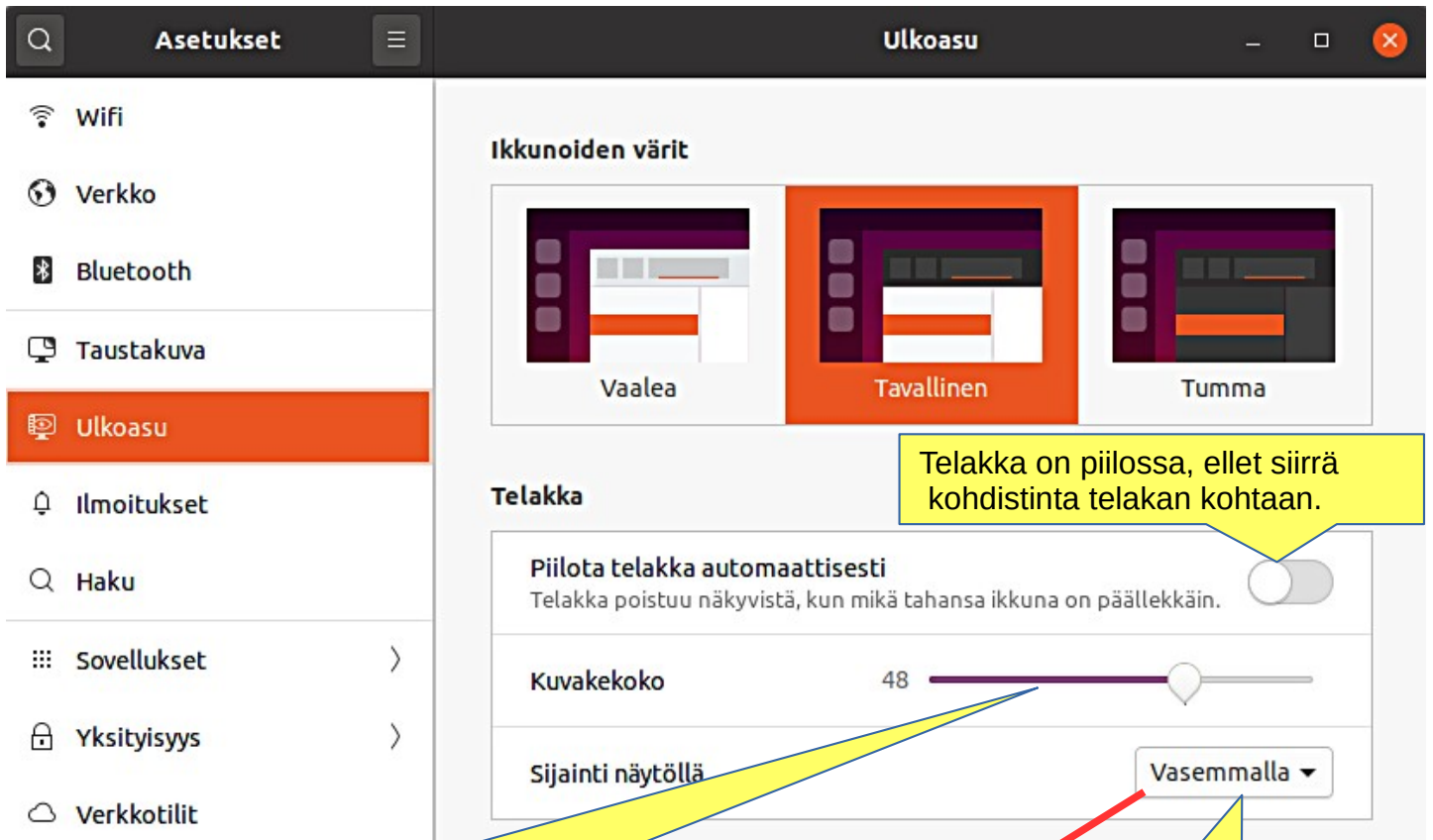
Ubuntun perusasetusten esittely

Katso Ubuntun työpöytäopas: [Verkot, internet ja sähköposti](#)

Tästä voit valita työpöydän taustakuvia tai tehdä itse.

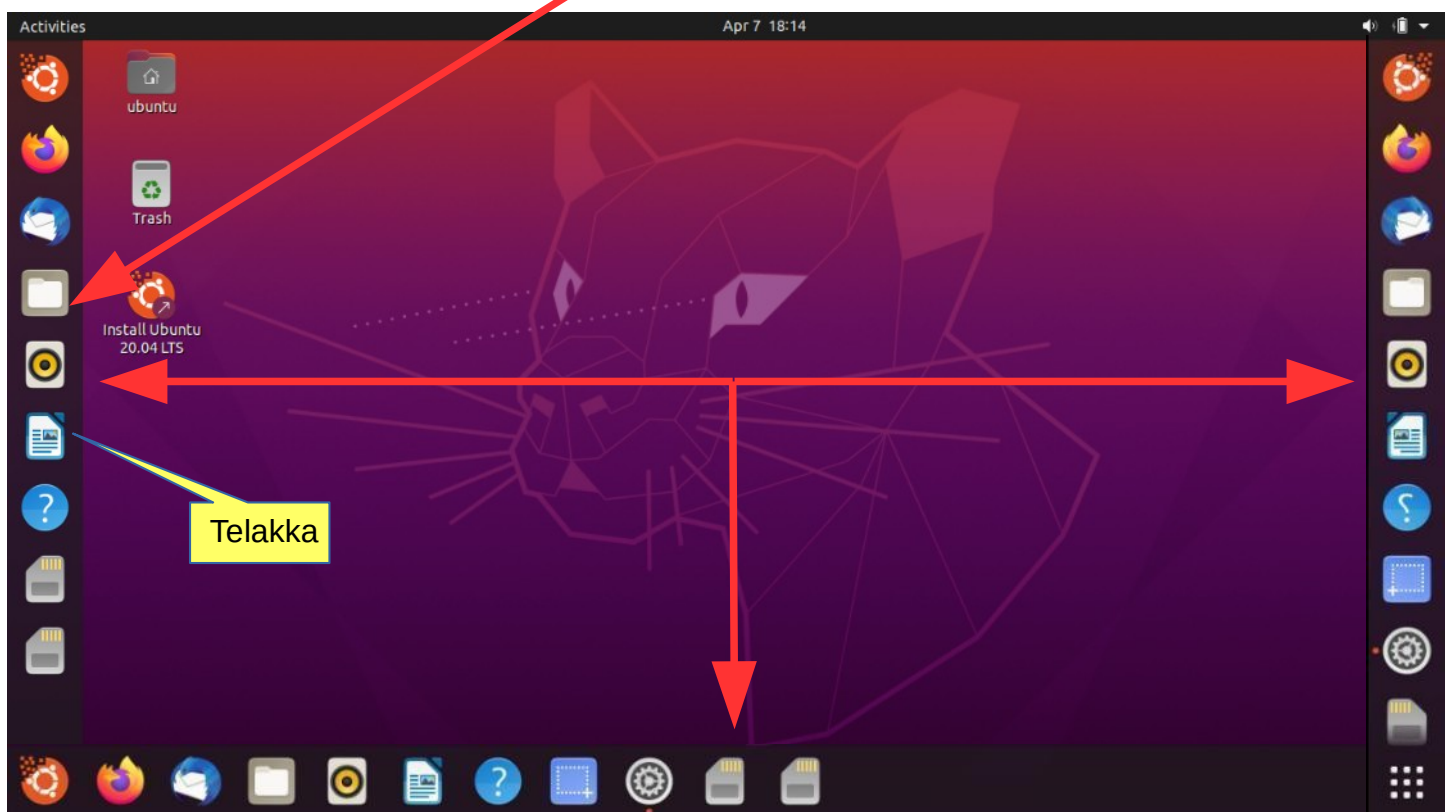
Ubuntun perusasetusten esittely

Telakka on piilossa, ellei siirrä kohdistinta telakan kohtaan.

Käynnistyskuvakkeiden koon muuttaminen.

Voit määrittellä telakan sijainnin, vasen, alas tai oikealla.

Ubuntun perusasetusten esittely

The image shows the Ubuntu system settings interface. At the top, the system tray displays the date and time: 11.7. 22. 6. A red circle highlights the notification icon in the system tray, with a red arrow pointing to the notification settings window. A yellow box with the text "Ei hälytyksiä" (No notifications) has a yellow arrow pointing to the "Älä häiritse" (Do not disturb) toggle switch, which is currently turned off. The notification settings window is open, showing a list of applications with their notification status. The "Levykäytön analysointi" (Disk usage analysis) application is highlighted with a red arrow. A second window, titled "Levykäytön analysointi", is open, showing the notification settings for this application. The "Ilmoitukset" (Notifications) toggle is turned on, and the "Näytä viestin sisältö ponnahduksen yhteydessä" (Show message content when notified) toggle is turned off.

11.7. 22. 6

Ei hälytyksiä

Asetukset Ilmoitukset

Wifi
Verkko
Bluetooth
Taustakuva
Ulkoasu
ilmoitukset
Haku
Sovellukset
Yksityisyys
Verkkotilit
Jakaminen
Ääni
Virransäästö
Näytöt
Hiiri ja kosketuslevy

Älä häiritse
Lukitusnäytön ilmoitukset

Sovellukset

Sovellus	Tila
Levykäytön analysointi	Päällä
Pakettienkäsittely	Päällä
Päivä ja aika	Päällä
Rytmi-laatikko	Päällä
Tiedostot	Päällä
Tulostimet	Päällä
Työpöydän jako	Päällä
Varmuuskopiot	Päällä
Verkko	Päällä
Virransäästö	Päällä
Värit	Päällä

Levykäytön analysointi

Ilmoitukset
Ääni-ilmoitukset
Ponnahdusilmoitukset
Näytä viestin sisältö ponnahduksen yhteydessä
Lukitusnäytön ilmoitukset
Näytä viestin sisältö lukitusnäytöllä

Ubuntun perusasetusten esittely

Määrittää mitä hakutuloksia näytetään Toiminnot-yleisnäkymässä. Hakutulosten järjestystä voi muuttaa siirtämällä rivejä listassa.

Hakukohteet	Toggle
Tiedostot	☒
Kalenteri	☒
Laskin	☒
Merkit	☒
Pääte	☒
Salasanat ja salausvai...	☒

Määrittele mieleisiksi

Move Up
Move Down

Hakukohteet

Sijainnit Kirjanmerkit Muu

Kansiot, joista järjestelmäsovellukset kuten tiedostonhallinta, kuva- ja videosovellukset, suorittavat haun.

Kuvat	☒
Asiakirjat	☒
Videot	☒
Musiikki	☒
Lataukset	☐
Koti	☒

Hakukohteet

Sijainnit Kirjanmerkit Muu

Kansiot, joista järjestelmäsovellukset kuten tiedostonhallinta, kuva- ja videosovellukset, suorittavat haun.

Hakukohteet

Sijainnit Kirjanmerkit Muu

Kansiot, joista järjestelmäsovellukset kuten tiedostonhallinta, kuva- ja videosovellukset, suorittavat haun.

Työpöytä

Ubuntun perusasetusten esittely

Asetukset Aisleriot-pasianssi Avaa ohjelmistokeskuksessa

Wifi
Verkko
Bluetooth
Taustakuva
Ulkoasu
Ilmoitukset
Haku
Sovellukset

Sovellukset Aisleriot-pasianssi Avaa ohjelmistokeskuksessa

Integraatio
Sovelluksen käyttämät järjestelmäominaisuudet.

Ilmoitukset

Käynnistettävät ohjelmat
Käynnistyslevyn luonti
Laskin
Levyntäytön analysointi
Levyt
LibreOffice Calc
LibreOffice Draw
LibreOffice Impress
LibreOffice Writer
Lisäajurit
Livepatch
Lokit
Mahjong
Merkit

Miinaharava
Muikku
Ohjekeskus
Ohjelmistopäivitykset
Ohjelmistot ja päivitykset
Pakettienkäsittely
Pääte
Remmina Remote Deskto...
Rytmilaatikko-musiikkisoi...
Salasanat ja salausavaimet
Shotwell Photo Manager
Sudoku
Tehtävät

Sovellukset Asiakirjakatselin Avaa ohjelmistokeskuksessa

Integraatio
Sovelluksen käyttämät järjestelmäominaisuudet.

Ilmoitukset

Oletuskäsittelemät
Sovelluksen avaamat tiedosto- ja linkkityypit. Tyhjennä asetukset

Muut tiedostot	25
Tekstitiedostot	2
Kuvatiedostot	4

Tässä näkyy mukavasti kaikki ohjelmakuvakkeet nimineen.

Ubuntun perusasetusten esittely

The image displays several screenshots of the Ubuntu system settings application, specifically the 'Yksityisyys' (Privacy) section. The main window shows the 'Yhdistettävyys' (Connectivity) settings, which are currently turned on. Below this, there are sections for 'Sijaintipalvelut' (Location Services), 'Thunderbolt', 'Tiedostohistoria ja roskakori' (File History and Trash), 'Näytön lukitus' (Screen Lock), and 'Diagnostiikka' (Diagnosis).

The 'Sijaintipalvelut' (Location Services) settings are shown, indicating that location services are currently turned off. A note states: 'Sijaintipalvelut on sammutettu. Mikään sovellus ei voi saada sijaintitietoa.'

The 'Tiedostohistoria ja roskakori' (File History and Trash) settings are shown. The 'Tiedostohistoria' (File History) is turned on, and the retention period is set to 'Ikuisesti' (Forever). There are buttons for 'Tyhjennä historia...' (Clear history...) and 'Tyhjennä roskakori...' (Clear trash...). The 'Roskakori ja väliaikaiset tiedostot' (Trash and Temporary Files) section shows options to automatically remove items from the trash, temporary files, and the cache. A red arrow points to the 'Poista roskakorin sisältö automaattisesti' (Automatically remove trash contents) toggle, which is currently turned off.

The 'Näytön lukitus' (Screen Lock) settings are shown. The 'Automaattinen näytön lukitus' (Automatic screen lock) is turned on, and the timeout is set to '5 minuuttia' (5 minutes). The 'Automaattisen näytön lukituksen viive' (Automatic screen lock delay) is set to 'Näyttö sammuu' (Screen goes off). The 'Lukitse näyttö valmiustilassa' (Lock screen in suspend) is turned on, and 'Näytä ilmoitukset lukitusnäytöllä' (Show notifications on lock screen) is also turned on. A yellow callout box with a red arrow pointing to the 'Automaattinen näytön lukitus' toggle contains the text: 'Nämä määrittelyt kannattaa miettiä tarkkaan.' (These settings are worth thinking about carefully.)

The 'Diagnostiikka' (Diagnosis) settings are shown, with the 'Vikailmoitukset' (Error Reporting) section. The 'Lähetä vikailmoitukset Canonicalille' (Send error reports to Canonical) is set to 'Manuaalinen' (Manual).

Ubuntun perusasetusten esittely

Katso Ubuntun työpöytäopas: [Ääni, video ja kuvat](#)

The image shows a series of screenshots from the Ubuntu system settings application. The first screenshot shows the 'Verkkotilit' (Network) settings, with a list of accounts including Ubuntu, Google, Nextcloud, Facebook, Microsoft, Flickr, Foursquare, and Microsoft Exchange. The second screenshot shows the 'Jakaminen' (Sharing) settings, with the computer name 'ubuntutor-HP-Stream-Laptop-14-ax0XX' and sharing options for 'Näytön jakaminen' and 'Mediajako'. The third screenshot shows the 'Ääni' (Sound) settings, with various options for system volume, output device, and input device. Annotations in yellow callouts provide additional information:

- A callout with an exclamation mark points to the 'Ylivahvistus' (Overboost) toggle switch.
- A callout with an exclamation mark points to the 'Testaa' button in the 'Ulostulo' (Output) section.
- A callout with an exclamation mark points to the 'Ulostulo' (Output) section, with the text: "Jos kytket televisioon, tarkista äänen lähdön määritys televisiolle!" (If you connect to a television, check the audio source setting for the television!).
- A callout with an exclamation mark points to the 'Äänivoimakkuus' (Volume) slider in the 'Sisääntulo' (Input) section.
- A callout with an exclamation mark points to the 'Hälytysääni' (Alert sound) section, with the text: "Kokeile!" (Try!).
- A callout with an exclamation mark points to the 'Äänivoimakkuus' (Volume) slider in the 'Hälytysääni' (Alert sound) section, with the text: "Säädä videoneuvottelun mikrofonin äänen voimakkuus! Varo äänen kiertoa ts. vinkumista." (Adjust the volume of the microphone in the video conference! Watch out for audio feedback, i.e. ringing).

Ubuntun perusasetusten esittely

Määrittele omat tarpeet

Virransäästö

Akku

Latautuu 100%

Virransäästö

Näytön kirkkaus

Himmennä näyttö koneen ollessa käyttämättä

Tyhjä näyttö 5 minuuttia

Wifi

Wifi voidaan sammuttaa virran säästämiseksi.

Bluetooth

Bluetooth voidaan sammuttaa virran säästämiseksi.

Valmiustila ja virran katkaisu

Automaattinen valmiustila Käytettäessä akkua

Virtapainikkeen toiminto Valmiustila

Virtakytkimen toiminnan vaihtoehdot Sammuuta, Valmiustila, Ei mitään

"Valmiustila" toimii nopeasti läppärissä

Click

Näytöt

Sisäänrakennettu näyttö

Suunta Vaaka

Tarkkuus 1366 x 768 (16:9)

Päivitystaajuus 60,01 Hz

Skaalaus murto-osalla

Saattaa käyttää enemmän virtaa, madaltaa nopeutta tai vähentää näytön tarkkuutta.

HUOM! Katso seuraava sivu!

Uusi!

Yövalo

Aikataulu Auringonlaskusta auringonnousuun

Aika Alkaa 00 : 00 Päättyy 00 : 00

Väriämpötila Vähemmän lämpöä Enemmän lämpöä

Määrittele makusi mukaan. Helpottaa illalla nukahtamista ;-)

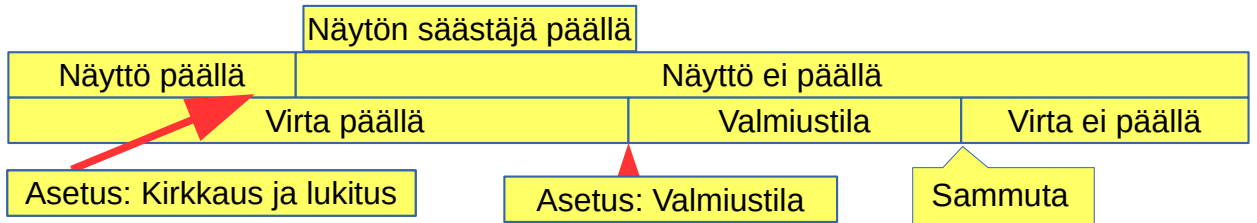
Yövalo on punertava ja loiva kontrasti, voit säätää

Uusi!

Ubuntun perusasetusten esittely

Katso Ubuntun työpöytäopas: [Käyttäjän ja järjestelmän asetukset](#)

Voit määrittellä eri ajankohtia toiminnolle

Virran säästö; aseta virransäästö päälle. Jos käytät kannettavaa, Gnome asettuu automaattisesti virransäästötilaan, kun suljet kannen.

Hiiren liikkumisnopeus

Ylimääräinen hiiri helpottaa kannettavan käyttöä, kannattaa hankkia.

Luonnollinen vieritys = Kun työnnät kahdella sormella, kuva liikkuu samaan suuntaan eli ylöspäin.

Huomaa, että kosketuslevyä voi napauttaa reunoista (vas/oik) tai kosketuslevyn keskeltä. Kaksoisnapautuksella voi korvata ensisijaisen painikkeen reunanapautuksen.

Kaksi sormea samanaikaisesti liikuttaa kuvaa

HUOM! Edellinen sivu!
Jos PC kytketään televisioon HDMI-kaapelilla, tulee näkyviin alla olevia lisämäärittelyjä.

Näyttöt **Yövalo**

Näyttötila

Liitä näytöt Peili 1 Yksi näyttö

Sisäänrakennettu näyttö LG Electronics LG TV

Hiiri ja kosketuslevy Testaa asetukset

Luonnollinen vieritys (toggle on)

Kosketuslevyn nopeus

Napsauta napauttamalla (toggle on)

Kahden sormen vieritys (toggle on)

Reunavieritys (toggle on)

Kokeile napsauttamista, kaksoisnapsauttamista ja vierittämistä

Ubuntun perusasetusten esittely

The screenshot shows the Ubuntu Settings application with the 'Pikanäppäimet' (Keyboard) section selected. The left sidebar contains categories like 'Verkkotilit', 'Jakaminen', 'Ääni', 'Virransäästö', 'Näytöt', 'Hiiri ja kosketuslevy', 'Pikanäppäimet', and 'Tulostimet'. The main area displays a list of keyboard shortcuts under the heading 'Esteettömyys':

Asetus	Tila
Korkea kontrasti päälle/pois	Ei käytössä
Loitonna	Alt+Super+=
Lähennä	Alt+Super+=
Näyttönäppäimistö päällä/pois	Ei käytössä
Näytönlukija päällä/pois	Alt+Super+S
Pienennä tekstin kokoa	Ei käytössä
Suurena tekstin kokoa	Ei käytössä
Suurennus päällä/pois	Alt+Super+8

The screenshot shows the 'Tulostimet' (Printers) section. A printer named 'DeskJet-2600-series' is listed as 'Valmiina' (Ready). A yellow callout box points to the printer card with the text: 'Uuden kirjoittimen lisäys jos ohjelma ei löydä automaattisesti' (Add new printer if the program does not find it automatically). Another yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A third yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A fourth yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A fifth yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A sixth yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A seventh yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A eighth yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A ninth yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it). A tenth yellow callout box points to the printer card with the text: 'Tästä saat valikon, mistä näet kirjoittimen tilan ja tulostusjonon ja voit sen myös tyhjentää.' (From here you get a menu where you can see the printer status and the print queue, and you can also empty it).

The screenshot shows the 'Erilliset tallennusvälineet' (External Storage) section. The left sidebar contains categories like 'Verkkotilit', 'Jakaminen', 'Ääni', 'Virransäästö', 'Näytöt', 'Hiiri ja kosketuslevy', 'Pikanäppäimet', 'Tulostimet', and 'Erilliset tallennusvälineet'. The main area displays settings for handling media, with a heading 'Valitse kuinka mediaa käsitellään' (Choose how media is handled). The settings are:

- Ääni-CD: Kysy mitä tehdään
- DVD-video: Kysy mitä tehdään
- Musiikkisoitin: Kysy mitä tehdään
- Kuvat: Kysy mitä tehdään
- Ohjelmisto: Suorita ohjelmisto

There is a 'Muu media...' button and a checkbox labeled 'Älä koskaan kysy tai käynnistä ohjelmia liitettäessä media' (Never ask or start programs when connecting media).

Ubuntun perusasetusten esittely

Asetukset **Värit**

Verkko...
Jakaminen
Ääni
Virransäästö
Näytöt
Hiiri ja kosketuslevy
Pikanäppäimet
Tulostimet
Erilliset tallennusvälineet
Värit

Laitteet vaativat ajan tasalla olevan väriprofiilin, jotta niiden värejä on mahdollista hallita. [Lue lisää](#)

Kannettavan näyttö

✓ Automaattinen - HP Stream Laptop 14-ax0XX

Miksi värinhallinnalla on merkitystä?

Värinhallinta on prosessi, jossa kaapataan kuva syötelaitteella, näytetään se näyttölle ja tulostetaan se niin, että koko ajan hallussa pidetään täsmälliset oikeat värit sekä jokaisen eri median hallitsema väriavaruus.

Tarve värinhallinnalle voidaan havainnollistaa valokuvalla linnusta kylmänä talvipäivänä.

Tarkista myös tulostimen värinhallinta

Asetukset **Alue ja kielet**

Näytöt
Hiiri ja kosketuslevy
Pikanäppäimet
Tulostimet
Erilliset tallennusvälineet
Värit
Alue ja kielet

Kieli Voit vaihtaa valikkokielen Suomi

Muotoilut Suomi

Syötelähteet
Valitse näppäimistöasettelu ja syötetavat.

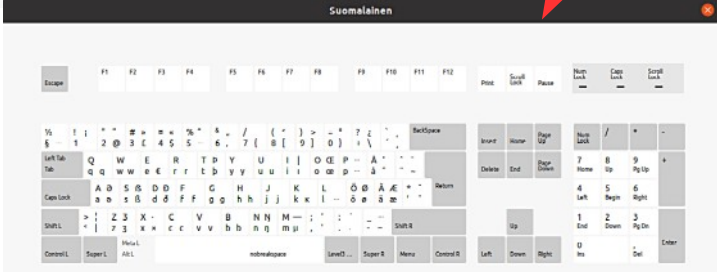
Suomalainen

Voit lisätä kieliä myöhemmin.

Hallitse asennettuja kieliä

Syötelähteen asetukset
Käytä samaa lähettä kaikille ikkunoille
Salli eri lähteet yksittäisille ikkunoille

Pikanäppäimet
Edellinen lähde Shift+Super+Välilyönti
Seuraava lähde Super+Välilyönti
Näitä pikanäppäimiä voi muuttaa näppäimistön asetuksissa

Ubuntun perusasetusten esittely

Katso Ubuntun työpöytäopas: [Esteettömyys](#)

The screenshot shows the Ubuntu Settings application, specifically the 'Esteettömyys' (Appearance) section. The left sidebar contains various settings categories, with 'Esteettömyys' highlighted in orange. The main content area is divided into several sections: 'Näkeminen' (View), 'Kuuleminen' (Hearing), 'Kirjoittaminen' (Typing), and 'Kohdistaminen ja napsauttaminen' (Pointing and Clicking). Annotations include red arrows pointing to the system tray, the 'Hiiri ja kosketuslevy' (Mouse and Touchpad) settings, the 'Suuri teksti' (Large Text) toggle, the 'Kohdistimen koko' (Cursor Size) preview window, and the 'Hiirinäppäimet' (Mouse buttons) toggle. A yellow callout box points to the 'Suuri teksti' and 'Kohdistimen koko' settings, stating 'Näitä kannattaa kokeilla, jos on vaikeuksia nähdä.' (It's worth trying these if you have difficulty seeing). Another yellow callout box points to the 'Suuri teksti' setting, stating 'Tämä on erittäin hyvä, jos tekstit ovat liian pieniä.' (This is very good if the text is too small). A third yellow callout box points to the 'Kaksoisnapsautuksen viive' (Double-click delay) slider, stating 'Kokeile ja säädä!' (Try and adjust!).

Asetukset **Esteettömyys**

Näytä esteettömyysvalikko aina

Näkeminen

- Suuri kontrasti **High Contrast**
- Suuri teksti **Large Text**
- Kohdistimen koko **Cursor Size** Oletus
- Suurennus Pois
- Näytönlukija Pois
- Äänekkäät näppäimet Pois

Kuuleminen

- Visuaaliset hälytykset Pois

Kirjoittaminen

- Näppäimistö näytöllä
- Toistonäppäimet **Päällä**
- Kohdistimen vilkunta **Päällä**
- Kirjoitusapu (AccessX) Pois

Kohdistaminen ja napsauttaminen

- Hiirinäppäimet
- Paikanna kohdistin
- Napsautusapu Pois
- Kaksoisnapsautuksen viive

Hiiri ja kosketuslevy

Tämä on erittäin hyvä, jos tekstit ovat liian pieniä.

Näitä kannattaa kokeilla, jos on vaikeuksia nähdä.

Kokeile ja säädä!

Ubuntun perusasetusten esittely

The image shows a series of screenshots from the Ubuntu desktop environment, illustrating the user settings interface. The main window is titled "Asetukset" (Settings) and shows the "Käyttäjät" (Users) section. A red arrow points to the "Lisää käyttäjä..." button. A yellow callout bubble says "Nimen vaihto" (Name change) pointing to the edit icon next to the "ubuntutor" user. Another yellow callout bubble says "Salasana on tärkeä!" (Password is important!) pointing to the password field. A third yellow callout bubble says "Jos olet ainoa käyttäjä, sinulla on silloin pääkäyttäjän valtuudet ja oikeudet muuttaa tärkeitä asetuksia. Ole varovainen!" (If you are the only user, you have administrator privileges and the right to change important settings. Be careful!) pointing to the user profile. A fourth yellow callout bubble says "Määrittele tässä ohjelmat, mitkä käynnistyvät tiedostoja klikatessa." (Define here the programs that start when you click a file.) pointing to the "Oletussovellukset" (Default Applications) section. The "Tunnistautuminen ja kirjautuminen" (Authentication and Login) section is also visible, showing options for password, automatic login, and login history. The "Oletussovellukset" section shows default applications for various categories like browser, email, calendar, music, video, and photos.

Asetukset Käyttäjät **Lisää käyttäjä...**

Tilin tyyppi: Normaalinen Ylläpitäjä

Koko nimi:

Käyttäjätunnus:

Tämä käytetään kotikansiosi nimeämiseen, eikä sitä voi vaihtaa.

Salasana

Salli käyttäjän vaihtaa salasana seuraavalla kirjautumiskerralla

Aseta salasana nyt

Salasana:

Käytä isoja ja pieniä kirjaimia sekä joitain numeroita.

Tunnistautuminen ja kirjautuminen

Salasana:

Automaattinen kirjautuminen:

Tilin käyttöhistoria: Sisäänkirjautuneena

Poista käyttäjätili...

Käytä isoja ja pieniä kirjaimia sekä joitain numeroita.

Vahvista uusi salasana:

Käyttäjät

- Oletussovellukset
- Päivä ja aika
- Tietoja

ubuntutor

ubuntutor — Tilin käyttöhistoria Tällä viikolla

Istunto alkoi	Tänään, 17:28
Istunto päättyi	Tänään, 17:27
Istunto alkoi	Tänään, 17:23

Asetukset **Oletussovellukset**

Erilliset tallennusvälineet

Värit

Määrittele tässä ohjelmat, mitkä käynnistyvät tiedostoja klikatessa.

Käyttäjät

Oletussovellukset

- Verkkoselain: Firefox-selain
- Sähköposti: Thunderbird-sähköposti
- Kalenteri: Tekstimuokkain
- Musiikki: Rytmilaatikko
- Video: Videot
- Kuvat: Kuvakatselin

Ubuntun perusasetusten esittely

Katso Ubuntun työpöytäopas: [Kirjaudu ulos, sammuta tai vaihda käyttäjää](#)

The screenshot shows the 'Asetukset' (Settings) application window titled 'Päivä ja aika'. The left sidebar contains various settings categories, with 'Päivä ja aika' highlighted in orange. The main content area displays the following settings:

- Automaattinen päivä ja aika**: Vaatii internetyhteyden. Toggle switch is turned on.
- Automaattinen aikavyöhyke**: Vaatii paikannuspalvelun olevan käytössä ja aktiivisen internetyhteyden. Toggle switch is turned off.
- Päivä ja aika**: 9. toukokuuta 2020, 19:18
- Aikavyöhyke**: EEST (Helsinki, Suomi)
- Ajan muoto**: 24 tuntia (dropdown menu)

The screenshot shows the 'Asetukset' (Settings) application window titled 'Tietoja'. The left sidebar contains various settings categories, with 'Tietoja' highlighted in orange. The main content area displays the following system information:

- Laitteen nimi**: ubuntutor-HP-Stream-Laptop-14-ax0XX
- Muisti**: 1,8 GiB
- Suoritin**: Intel® Celeron(R) CPU N3060 @ 1.60GHz × 2
- Grafiikka**: Intel® HD Graphics 400 (BSW)
- Levyn kapasiteetti**: Tuntematon
- Käyttöjärjestelmän nimi**: Ubuntu 20.04 LTS
- Käyttöjärjestelmän tyyppi**: 64-bit
- Gnomen versio**: 3.36.1
- Ikkunointijärjestelmä**: X11
- Ohjelmistopäivitykset**: >

Tietokoneen perustietoja

Seuraava sivu

Ubuntun perusasetusten esittely

Ohjelmistot ja päivitykset

Ubuntu-ohjelmistot Muut ohjelmistot Päivitykset Varmennus

Ladattavissa Internetistä

- Canonicalin tukemat vapaat ja avoimen lähdekoodin ohjelmistot (main)
- Yhteisön ylläpitämät vapaat ja avoimen lähdekoodin ohjelmistot (universe)
- Suljetut laiteajurit (restricted)
- Tekijänoikeus- tai lakiasioilla rajoitetut ohjelmistot (multiverse)
- Lähdekoodi

Hae lähteestä:

Asennettavissa CD-/DVD-levyltä

- Cdrom joka sisältää Ubuntu 20.04 'Focal Fossa':n
- Virallisesti tuettu
- Rajoitettu käyttöoikeus

Add... Edit... Remove

Ohjelmistot ja päivitykset

Ubuntu-ohjelmistot Muut ohjelmistot Päivitykset Varmennus Lisäajurit Kehittäjävalinnat

Snap-pakettien päivitykset tarkistetaan rutiinomaisesti ja asennetaan automaattisesti.

Muiden pakettien osalta tilaa:

Tarkista päivitykset automaattisesti:

Kun turvapäivityksiä saatavilla:

Kun muita päivityksiä saatavilla:

Ilmoita uudesta Ubuntu-versiosta:

Luotetut ohjelmien tarjoajat

- 3B4FE6ACC0B21F32 2012-05-12
Ubuntuun pakettiariston automaattinen allekirjoitusavain (2012) <ftpmaster@ubuntu.com>
- D94AA3F0EFE21092 2012-05-12
Ubuntuun CD-levykuvan automaattinen allekirjoitusavain (2012) <cdimage@ubuntu.com>
- 871920D1991BC93C 2018-09-17
Ubuntu Archive Automatic Signing Key (2018) <ftpmaster@ubuntu.com>

Tärkeä!

Ohjelmistot ja päivitykset

Ubuntu-ohjelmistot Muut ohjelmistot Päivitykset Varmennus Lisäajurit Kehittäjävalinnat

Etsitään saatavilla olevia ajureita...

Suljettuja ajureita ei ole käytössä.

Suljetut ajurit sisältävät yksityistä koodia, jota Ubuntuun kehittäjät eivät voi tutkia tai parantaa. Kaikki päivitykset riippuvat ajurin toimittajasta.

Älä muuta näitä asetuksia ellet tiedä mitä teet!

Ohjelmistot ja päivitykset

Ubuntu-ohjelmistot Muut ohjelmistot Päivitykset Varmennus Lisäajurit Kehittäjävalinnat Livepatch

Canonical Livepatch auttaa pitämään järjestelmän turvallisena toteuttamalla tietoturvapäivitykset ilman uudelleenkäynnistykseen tarvetta. [Lue lisää](#)

Livepatchin käyttäminen vaatii sisäänkirjautumisen.

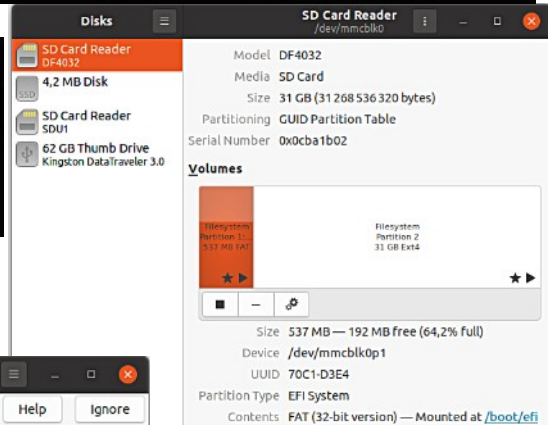
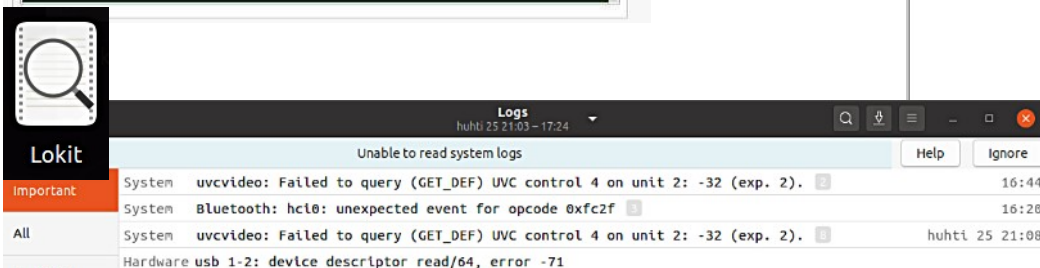
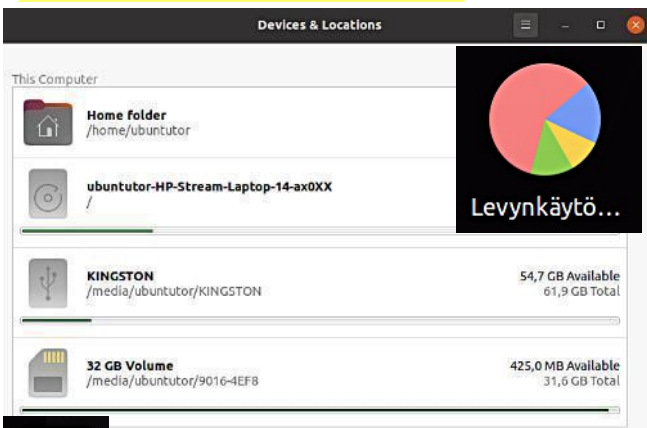
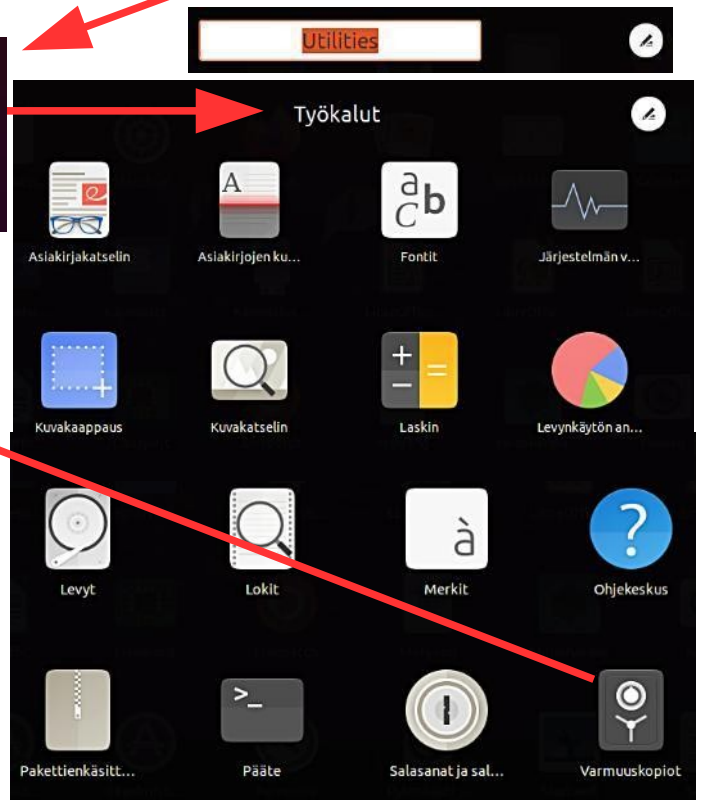
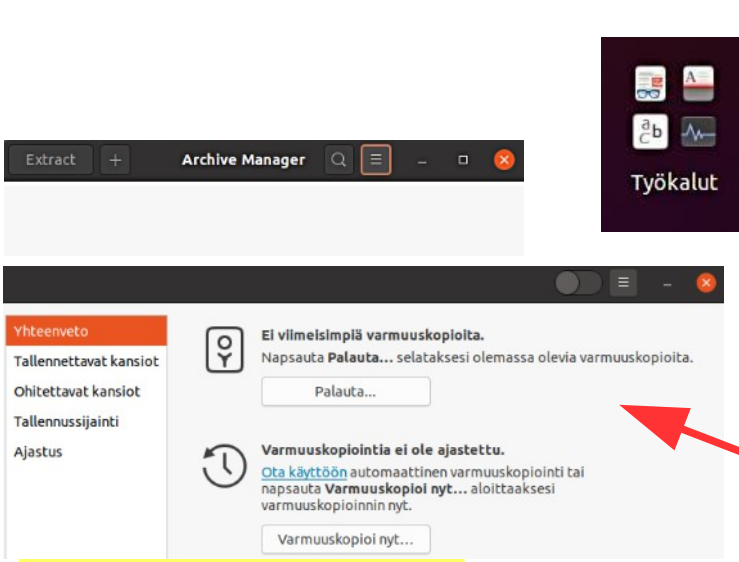
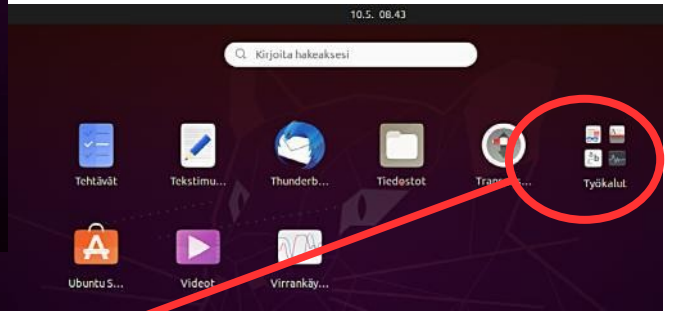
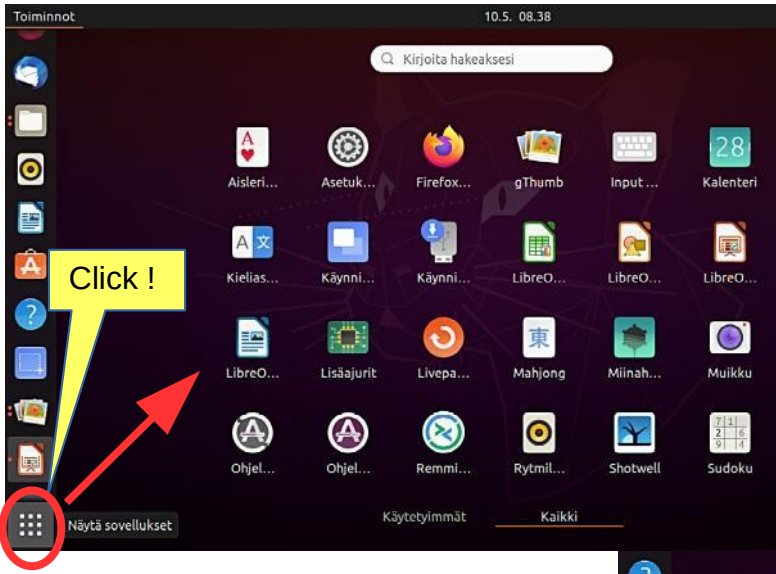
Ohjelmistot ja päivitykset

Ubuntu-ohjelmistot Muut ohjelmistot Päivitykset Varmennus Lisäajurit Kehittäjävalinnat

Käytä ehdotettuja päivityksiä, jos olet halukas ilmoittamaan mahdollisesti ilmenevistä ongelmista.

- Esijulkaistut päivitykset (focal-proposed)

Ubuntun asennettujen ohjelmien esittelyä

Ubuntun asennettujen ohjelmien esittelyä

Peru Ota kuvakaappaus

Ota kuvakaappaus

- Kaappaa koko näyttö
- Kaappaa nykyinen ikkuna
- Valitse kaapattava alue

Kuvakaappaus

Kaappauskesto: 0 - + sekuntia

Tämä on kätevä ominaisuus!

Tehosteet

- Kaappaa myös osoitin
- Kaappaa myös ikkunan kehys

Toteuta tehoste: Ei mitään

Perustila

- Perustila
- Edistynyt tila
- Taloustila
- Ohjelmointitila
- Näppäimistötila

Laskin

Edistynyt tila

Angle Length Area Volume Mass Duration Temperature Digital Storage Currency

Angle Length Area Volume Mass Duration Temperature Digital Storage Currency

Taloustila

Asteet muotoon Radioaanit 0 astetta = 0 radiaania

Laatumuunnoksia!

10

Euro muotoon Englannin punta €10 = £8,94

Ohjelmointitila

Desimaali 12a = A:4

Näppäimistötila

Kilogramma muotoon Pauna 10 kg = 22,05 lb

Processes Resources File Systems

User	% CPU	ID	Memory	Disk read tot:	Disk wrt
ubuntutor	0	1068	360,0 KiB	628,0 KiB	
ubuntutor	0	1038	320,0 KiB	508,0 KiB	
ubuntutor	0	801	1,5 MiB	12,3 MiB	

Resources

CPU History

CPU1 23,0% CPU2 20,4%

Memory and Swap History

Memory 1,4 GiB (73,3%) of 1,8 GiB Cache 474,1 MiB

Swap 831,4 MiB (61,1%) of 1,3 GiB

Network History

Receiving 0 bytes/s Total Received 4,5 MiB

Sending 0 bytes/s Total Sent 228,0 KiB

File Systems

Device	Directory	Type	Total	Available	Used	Usage
/dev/mmc	/	ext4	30,1 GB	21,9 GB	6,6 GB	23%
/dev/mmc	/boot/efi	vfat	268,4 MB	192,2 MB	76,3 MB	28%
/dev/mmc	/media/ubunt	vfat	31,6 GB	425,0 MB	31,2 GB	98%
/dev/sda1	/media/ubunt	vfat	61,9 GB	54,7 GB	7,1 GB	11%

Pääte

Terminal

```
ubuntutor@ubuntutor-HP-Stream-Laptop-14-ax0XX: ~
To run a command as administrator (user "root"), use "sudo <command>".
See "man sudo_root" for details.
ubuntutor@ubuntutor-HP-Stream-Laptop-14-ax0XX:~$
```

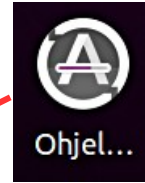
Merkit

Smileys & People

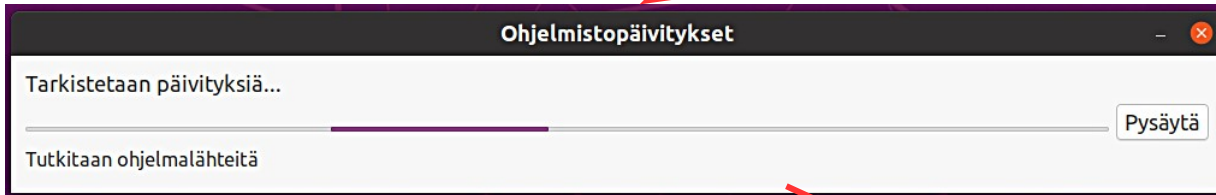
- Recently Used
- Smileys & People
- Animals & Nature
- Food & Drink
- Activities
- Travel & Places
- Objects
- Symbols

Ubuntun asennettujen ohjelmien esittelyä

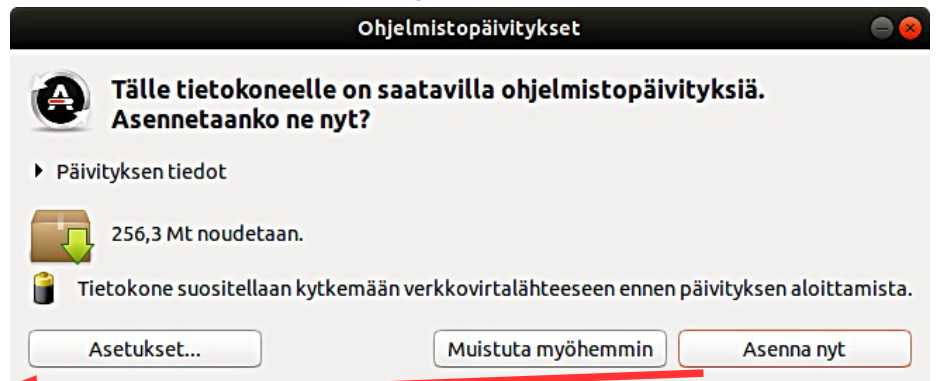
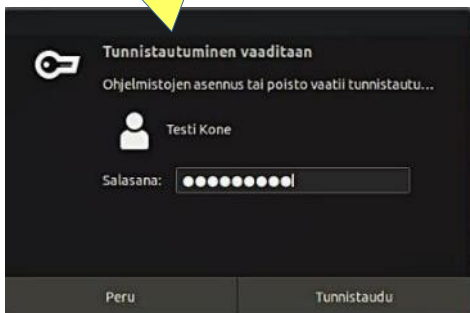
Ubuntu ehdottaa päivityksiä automaattisesti, mutta käyttäjä voi päättää päivityksen ajankohdasta. Päivystarpeesta Ubuntu ilmoittaa Telakkaan ilmestyvällä kuvakkeella. Klikkaamalla kuvaketta käynnistyy päivitys. Jos ohjelman päivityksessä ei näy kuin kuvake, saat päivityksen aikajanapalkin näkyviin klikkaamalla kuvaketta, tämä on hyvä tehdä, jotta voi seurata päivityksen kulkua!

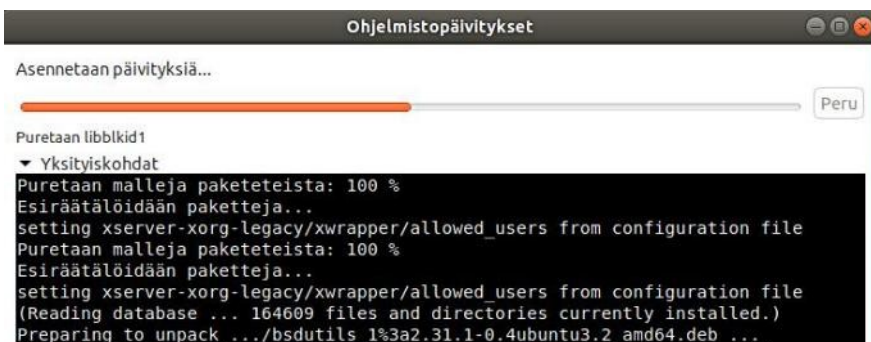
Päivityksen kyselyn voi myös itse käynnistää.

Päivitys kysyy salasanaa, tämä estää luvattomat päivitykset ja ohjelmien asennukset!

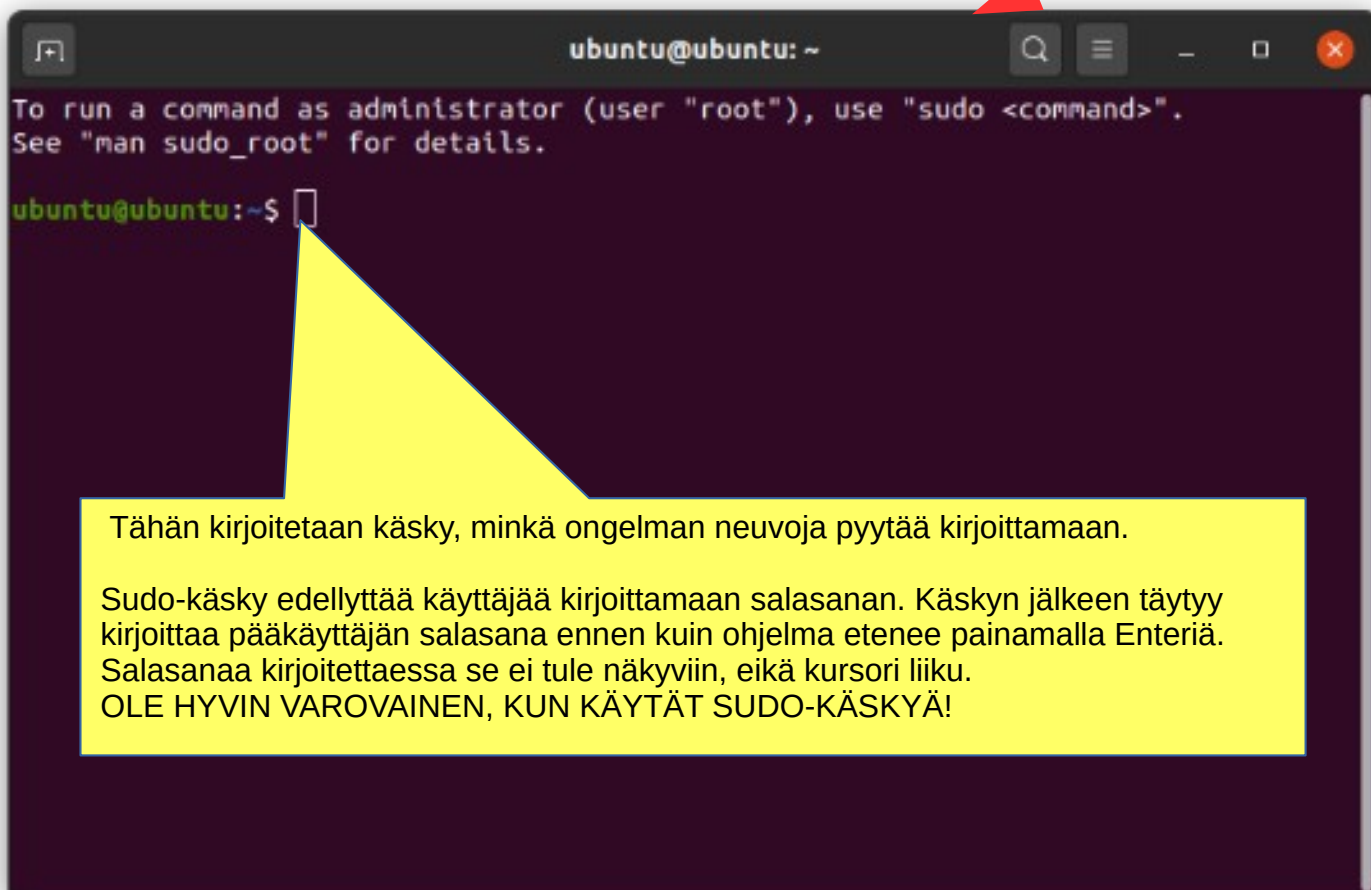
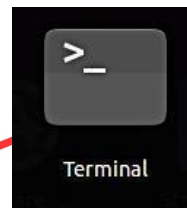
Päivityksissä kannattaa klikata Yksityiskohdat näkyviin. On helpompi seurata päivityksen kulkua. Suosittelen istumaan koneen ääressä niin kauan, kunnes päivitykset on tehty loppuun.

Komentorivi (Terminaali)

Ubuntuun liittyy olennaisesti ns. komentorivi, mikä on yksi Linux-järjestelmän tehokkaimmista työvälineistä. Tämän takia Linux-osaajat helposti kertovat komentorivin avulla, miten tulee toimia.

Tässä opasvihossa en ole esittänyt yhtään komentoriviä, koska ne ovat aloittelevalla Ubuntu-käyttäjälle outoja. On kuitenkin hyvä ymmärtää perusteet, miten tuon mystisen komentorivin kanssa toimitaan.

Lisää tietoa komentorivin käytöstä löytyy alla olevista linkeistä

https://www.linux.fi/wiki/Komentorivin_perusteet

<https://www.linux.fi/wiki/Komentorivikomennot>

<https://help.ubuntu.com/community/UsingTheTerminal>

<https://help.ubuntu.com/community/Beginners/BashScripting>

<https://ubuntu.com/tutorials/command-line-for-beginners#1-overview>

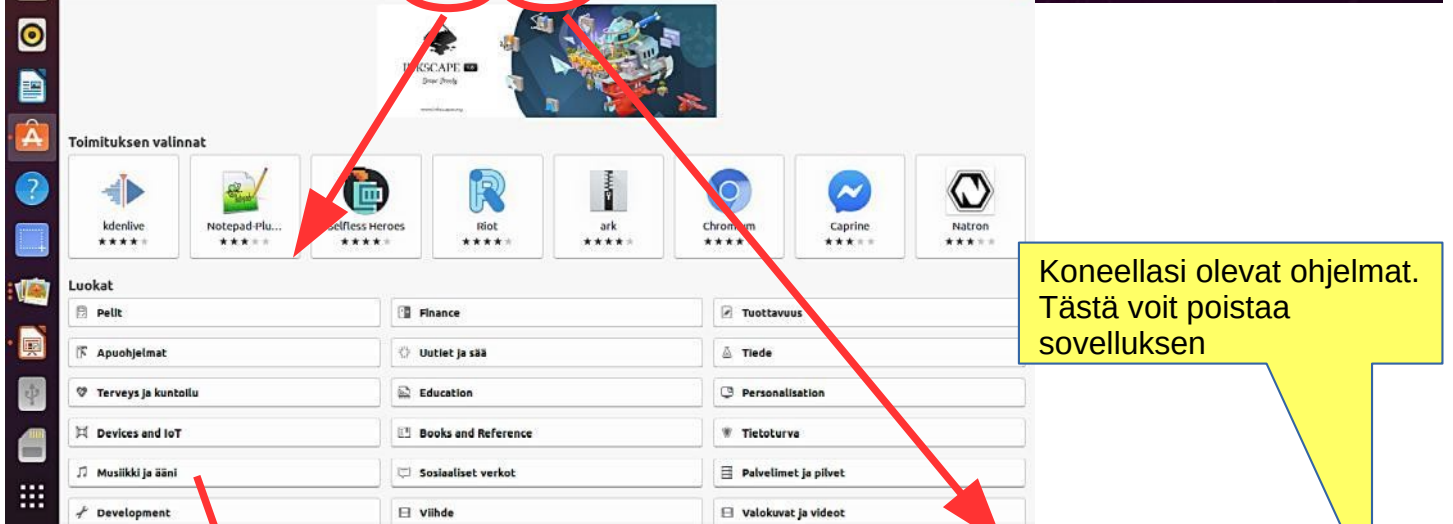
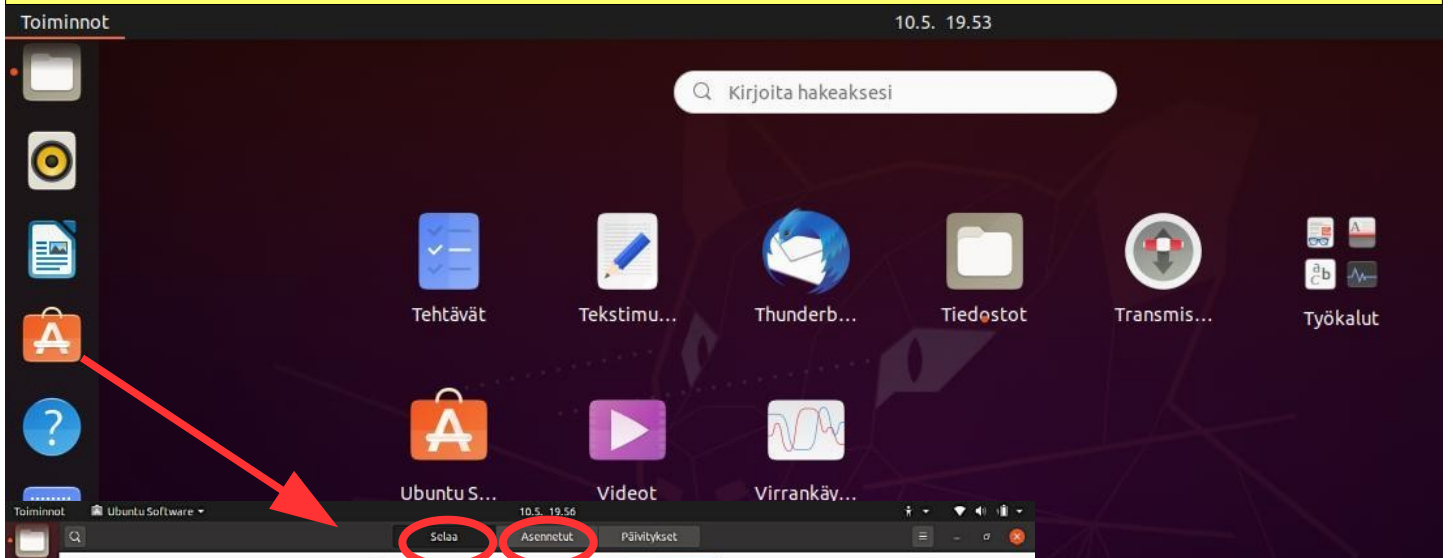
<https://techlog360.com/basic-ubuntu-commands-terminal-shortcuts-linux-beginner/>

<https://vitux.com/40-most-used-ubuntu-commands/>

<https://www.howtogeek.com/140679/beginner-geek-how-to-start-using-the-linux-terminal/>

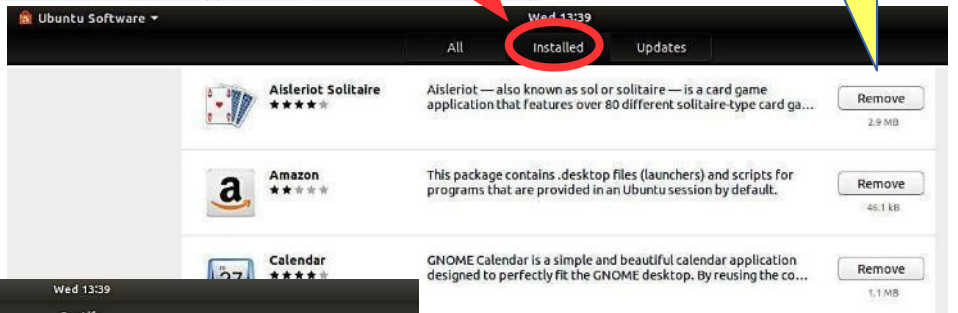
Ohjelmien asennus

Katso Ubuntu'n työpöytäopas: [Lisää ja poista ohjelmistoja](#)

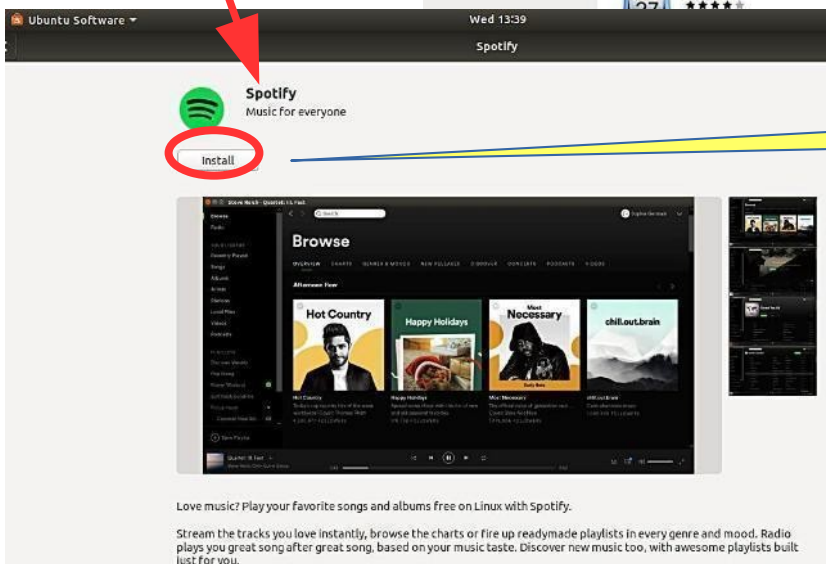

Koneellasi olevat ohjelmat.
Tästä voit poistaa
sovelluksen

Sovelluksia, joita voit asentaa
koneellesi.

Sovelluksen tarkempi
esittely ja asennus

Pohdiskelua uuden ohjelman käyttöönotosta

Tässä muutamia ajatuksia, kun etsit ja aiot ottaa käyttöön uuden ohjelman.

1. Vertaile eri ohjelmia, mikä tuntuisi parhaalta sinun tarpeisiin.
2. Etsi kommentteja ja mielipiteitä ohjelmasta.
3. Jos löydät ohjelman käyttöohjeen, tutki sitä. Voit saada hyviä vinkkejä ja ideoita.

ASENNA VAIN LUOTETTAVIA OHJELMIA!

Kun olet asentanut ohjelman.

1. Nyt pääset kunnolla tutkimaan ohjelman ominaisuuksia ja toimintoja
 - jos keräät paljon tietoa ohjelmalla, luuletko ohjelman hidastuvan tai muuten läikähtyvän
 - voitko tarvittaessa jakaa datan osiin, jotta ohjelma toimisi jouhevasti eikä tiedostoista tule liian suuria
 - voitko siirtää vanhemmat datat sivuun, vaikka erilliselle muistivälineelle
 2. Pystytkö helposti varmuuskopioimaan tietosi toiselle muistivälineelle
 3. Jos vaihdat tietokonetta, onnistuuko ohjelman ja tietojen käyttöönotto uudella koneella.
 4. Jos ohjelma jumittuu, esimerkiksi ei enää toimi päivityksen jälkeen, pystytkö saamaan käyttöösi omat datatiedostot jollain muulla ohjelmalla.
 5. Harjoittele ohjelman käyttöä ensin harjoitusmateriaalilla, jolloin pystyt hahmottamaan ohjelman ominaisuudet ja opit tuntemaan sen yksityiskohtia.
 6. Suunnittele valmiiksi, miten käytät ohjelmaa (nimikkeistö, kansiorakenteet, varmuuskopiointi jne)
 7. Kun homma tuntuu toimivan, aloita ohjelman varsinainen käyttö. Onnea matkaan!
-
8. Jos olet ohjelmaan tyytymätön, voit poistaa sen helposti ja etsiä paremman ohjelman. Ubuntussa ja Linux-ohjelmissa tämä on helppoa. Ohjelmat ovat paketteja.

More information

[Ilmaisia ohjelmia](#)

[How To Install Software in Ubuntu Linux: A Complete Guide for Newbie](#)

[Installing software in Ubuntu using .deb files](#)

[All the Possible Ways to Install deb Packages in Ubuntu Linux](#)

Ubuntun asennettujen ohjelmien esittelyä

Shotwell

Tiedosto Muokkaa Näytä Kuvat Tapahtumat Tunnistees Ohje

▼ Kirjasto

- Kuvat
- Edellinen t...
- Roskakori

▼ Tapahtumat

- Kaikki tapa...
- Ei tapahtu...

► Tuonnit

Kohteita: 59 valo... Kierrä Paranna Julkaise Etsi

Uusi lista

Listat Ajastetut Tänään

Henkilökohtainen
Tällä tietokoneella

Tehtävät

Kalenteri

Tänään Viikko Kuukausi Vuosi

huhtikuu toukokuu kesä

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

heinäkuu elokuu syyskuu

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

lokakuu marraskuu jouluku

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Henkilökohtainen

Syntymä- ja juhlapäivät

Synkronoi kalenterit
Hallitse kalentereita...

Hallitse kalentereita

Henkilökohtainen Tällä tietokoneella

Syntymä- ja juhlapäivät Yhteystiedot

Lisää kalenteri...

heinäkuu viikko 30 2020

MA 20 22,7 °C TI 21 21,5 °C KE 22 17,3 °C TO 23

Sää

Näytä sää

Automaattinen sijainti

heinäkuu 2020

29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2

Verkkotilit...
Sää
Pikanäppäimet
Tietoja - Kalenteri

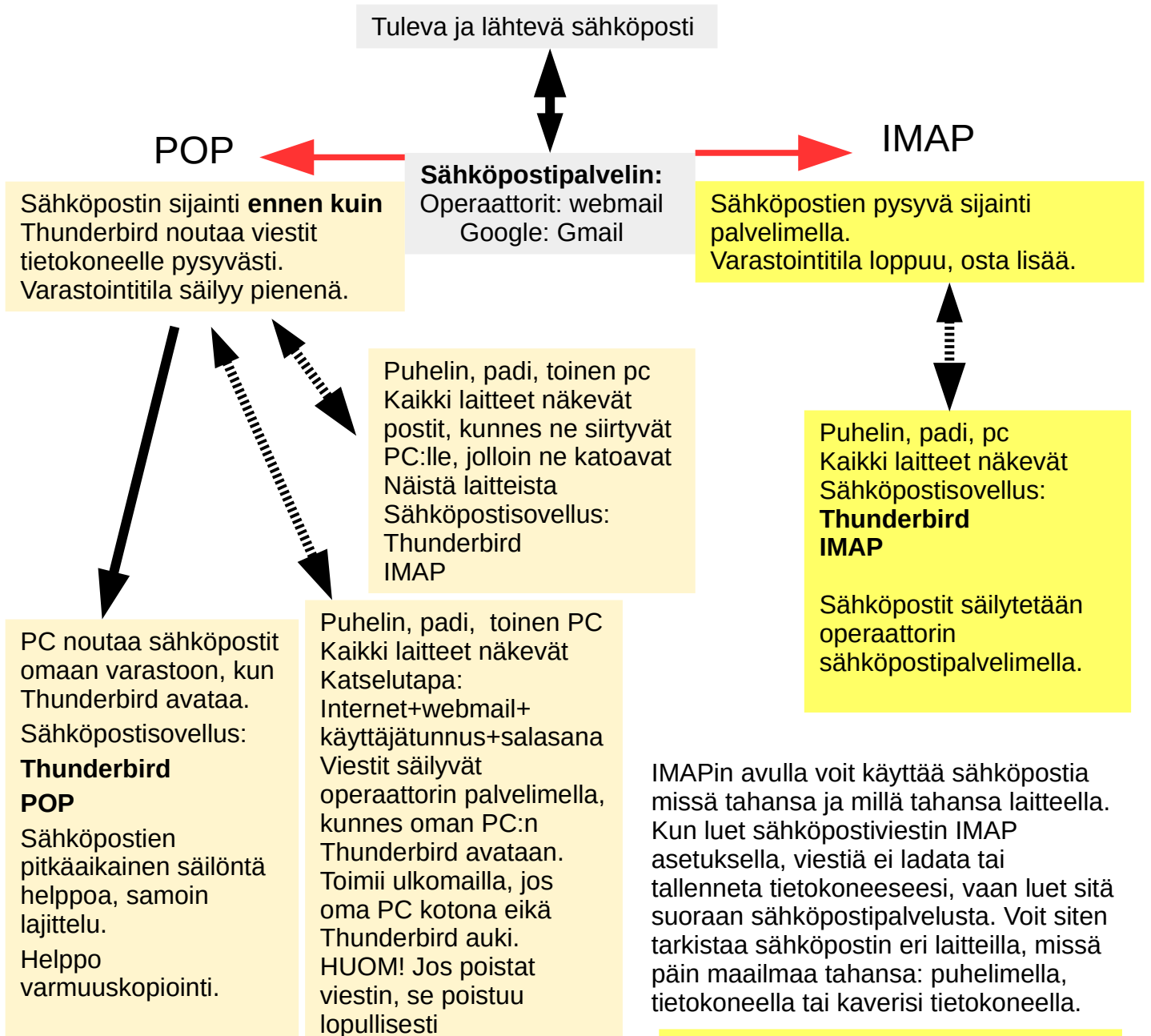
Hiukan sähköpostista

Ubuntun sähköpostina toimii Thunderbird. Sähköpostin asetuksia tehtäessä kannattaa kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

1. Haluatko säilyttää lähettämäsi ja vastaanottamasi sähköpostit pitkään ja käsitellä helposti?
2. Onko sinulle tärkeää, että voit lukea sähköpostit helposti monella eri laitteella (puhelin, tabletti, tietokone)

Jos 1. kohta on tärkeä, valintasi on ilmeisesti POP-protokolla

Jos 2. kohta on tärkeä, valintasi on ilmeisesti IMAP-protokolla.

IMAPin avulla voit käyttää sähköpostia missä tahansa ja millä tahansa laitteella. Kun luet sähköpostiviestin IMAP asetuksella, viestiä ei ladata tai tallenneta tietokoneeseesi, vaan luet sitä suoraan sähköpostipalvelusta. Voit siten tarkistaa sähköpostin eri laitteilla, missä päin maailmaa tahansa: puhelimella, tietokoneella tai kaverisi tietokoneella.

Jos käytät puhelinta sähköpostien käsittelyyn, käytä IMAP-asetusta. Tällöin puhelimen vaihdossa viestit säilyvät!

POP asetus ottaa yhteyden sähköpostipalveluusi ja lataa sieltä kaikki uudet viestit. Kun ne on ladattu tietokoneeseesi, ne poistetaan sähköpostipalvelusta. Kun sähköpostiviesti on ladattu, sitä voidaan siis lukea vain samalla tietokoneella. Jos kirjautut sähköpostiisi toisella laitteella, toisella laitteella aikaisemmin ladatut viestit eivät ole käytettävissä.

Viestit tallennetaan paikallisesti tietokoneeseen, ei sähköpostipalvelimeen.

MUISTA OTTAA VARMUUSKOPIO!

Tarkempia ohjeita löytyy operaattoreiden kotisivuilta.

Ohjelinkkejä, mukavaa luettavaa sadepäiviksi

Katso Ubuntu työpöytäopas: [Lue lisää ohjeita](#)

Ubuntu keskustelalueet

<https://forum.ubuntu-fi.org/>

Ubuntu työpöytäopas verkossa

<https://help.ubuntu.com/16.04/ubuntu-help/index.html.fi>

Linux.fi wiki

<https://www.linux.fi/wiki/Etusivu>

Ubuntu tutuksi (Wiki-kirjasto)

https://fi.wikibooks.org/wiki/Ubuntu_tutuksi

Usein kysytyt kysymykset

<https://ubuntu-fi.org/ohjeet-ja-tuki/usein-kysytyt-kysymykset/>

Viisi tärkeintä asiaa uudelle Ubuntu-käyttäjälle

<http://ubuntu-fi.org/viisi-tarkeinta-asiaa-uudelle-ubuntun-kayttajalle/>

Ohjelman asentaminen ja pakettivarastot

https://fi.wikibooks.org/wiki/Ubuntu_tutuksi/Ohjelmien_asentaminen_ja_pakettivarastot

ENGLANNINKIELISIÄ OHJEITA

Ubuntu laitetuki (englanninkielinen)

<https://wiki.ubuntu.com/HardwareSupport>

Ongelmanratkaisu kirjasto (englanninkielinen)

<https://help.ubuntu.com/community/TroubleShootingGuide>

Ubuntu: A Beginner's Guide

<https://www.makeuseof.com/tag/ubuntu-an-absolute-beginners-guide/>

The Complete Beginners Guide To Ubuntu

<https://www.lifewire.com/beginners-guide-to-ubuntu-2205722>

[PDF]Ubuntu Manual – Getting Started with Ubuntu 16.04

<http://ubuntu-manual.org/>

[Open Office manuaali PDF

<https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/>

Hyvä Ubuntu 20.04 esittely (PC Magazine) [Ubuntu 20.04](#)

YOUTUBE VIDEOITA

Learning the Linux File System

<https://www.youtube.com/watch?v=HIXzJ3Rz9po>

NETTILEHTIÄ

Nettiuutisia Ubuntusta

<https://www.omgubuntu.co.uk>

Deja Dup varmuuskopiointi 1

Nämä kuvat ovat Ubuntu 16.04:n, mutta toiminnot ovat samat!

Varmuusko...

<https://vitux.com/how-to-backup-files-with-duplicity-on-ubuntu/>

<https://www.howtogeek.com/108869/how-to-back-up-ubuntu-the-easy-way-with-dj-dup/>

Deja Dup varmuuskopiointi. Ohjelma varmistaa kaikki käyttäjän tiedostot. Palauttaminen palauttaa kaikki kopioidut tiedostot.

Käyttäjän testi kotihakemisto

Määrittele varmuuskopio KOTI-kansiosta, mikä sisältää käyttäjän tallentamat tiedostot ja sähköpostiin ja selaimeen liittyvät käyttäjän tiedot (sähköpostit, osoitteet, suositit jne) Firefoxista ja Thunderbirdistä.

Määrittele kansiot, joita et halua kopioida.

Valitse lisää!

Määrittele lisää kansioita!

Varmuuskopio voi sijaita kovalevyllä tai esim. muistitikulla.

HUOM! Deja Dup palauttaa aina koko varmuuskopiomateriaalin. Yksittäisiä tiedostoja tai kansioita voi myös palauttaa.

Käynnistä varmuuskopioinnin automatiikka. Ohjelma pyytää kiinnittämään tallennusvälineen. Käynnistä ohjelma tarvittaessa Deja Dup kuvakkeesta.

Valitse tarpeeksi tilava muistiväline. (usb-levy, usb muistitikku)

Automaattinen varmuuskopiointi muistuttaa varmuuskopioinnin tekemisestä, jos se ei onnistu automaattisesti. Ensimmäinen varmuuskopiointi kestää pitkään, seuraavat menevät varsin nopeasti.

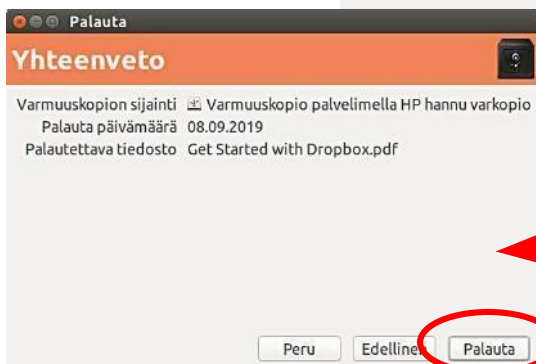
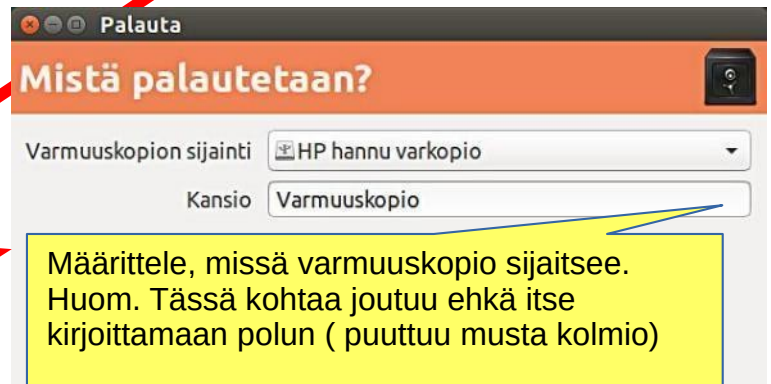
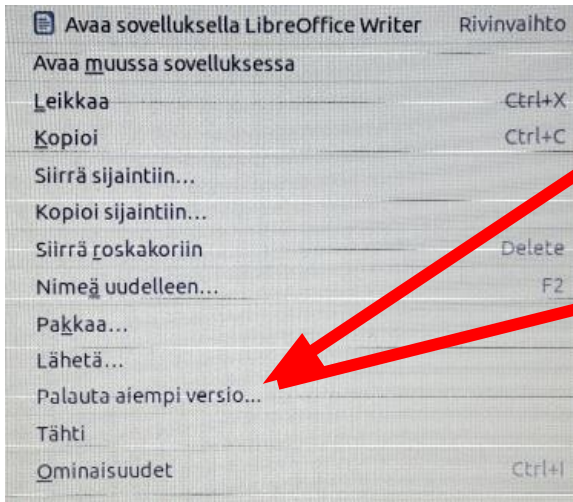
VARMUUSKOPIOINTIA EI KANNATA LAIMINLYÖDÄ!

Deja Dub varmuuskopiointi 2

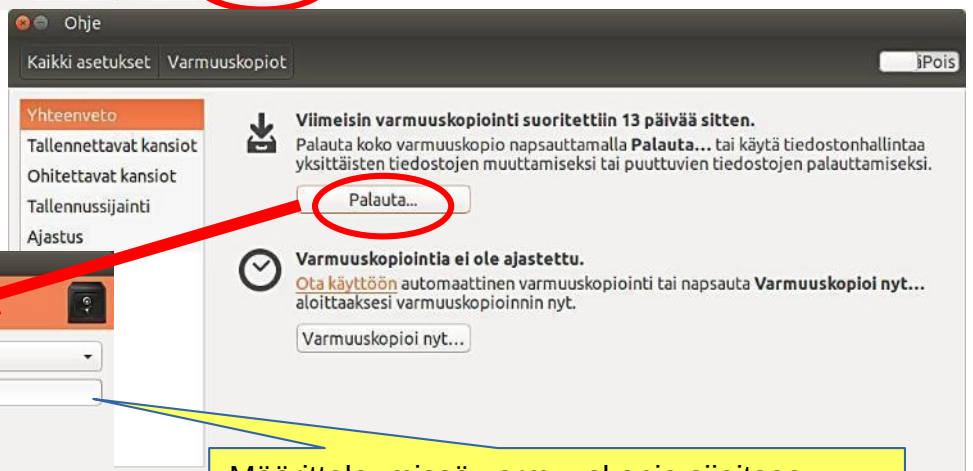

Varmuusko...

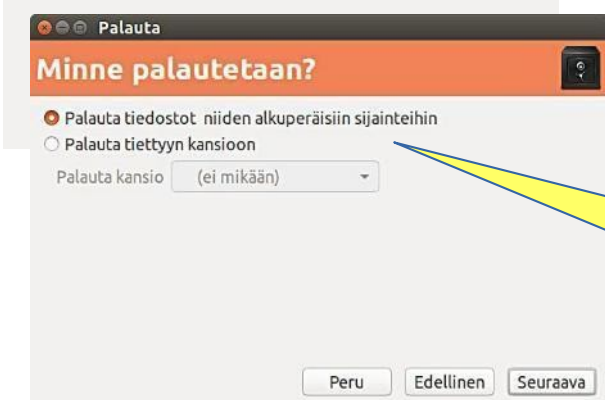
DejaDub voi palauttaa yksittäisiä tiedostoja tai kansioita, jos ne on DejaDub varmuuskopioinut. Varmuuskopioituissa tiedoissa valikkoon ilmestyy teksti ”Palauta aiempi versio...”

Jos halutaan palauttaa koko varmuuskopion, klikkaa ”Palauta...”, jolloin DejaDub ensin asentaa itsensä (vie pienen hetken).

Määrittele, missä varmuuskopio sijaitsee. Huom. Tässä kohtaa joutuu ehkä itse kirjoittamaan polun (puuttuu musta kolmio)

Määrittele, mihin varmuuskopio palautetaan. Voit palauttaa alkuperäiseen kohtaan tai voit purkaa kopion toiseen muistiin, mistä sitten voit siirtää halutut osat alkuperäisten paikalle.

Varotoimenpiteitä 3

Varmuuskopiointista kannattaa huolehtia! Tässä muutamia ajatuksia varmuuskopiointista.

1. (HELPPO TAPA) Ota KOTI-kansiosta kopio muistitikulle tai USB-kovalevyille. Tarkista KOTI-kansion koko, jotta se mahtuu muistiin. Voit muuttaa varmuuskopio kansion nimeä hiukan lisäämällä siihen tallennuspäivämäärän, jotta eri aikoina otetut varmuuskopiot eivät mene sekaisin, esim. 20180305 KOTI

HUOM! KOTI-kansio pitää sisällään myös piilotiedostoja, esimerkiksi Firefoxin puumerkit ja Thunderbird sähköpostin postit ja osoitteet.

Kun olet ottanut varmuuskopion, tarkista että kopiointi on todella tapahtunut uudelle muistille!

2. (VAATIVAMPI TAPA) Ota käyttöön Deja Dub-varmuuskopiointiohjelma. Ohjelma tekee ensimmäisellä kerralla varmuuskopion KOTI-kansiosta (voit lisätä myös muita kansioita) ja myöhemmin päivittää sitä.

3. Jos joudut asentamaan koko Ubuntu uudestaan, niin silloin DejaDubin uusin varmuuskopio palauttaa tiedostosi helposti, jos olet sellaisen muistanut tehdä!

Eräänä varotoimenpiteenä voi suositella Ubuntu-USB-asennustikun pitämistä tallessa, jos jostain syystä joutuu asentamaan Ubuntu uudestaan.

Tiedostot voi myös tiivistää zip-tiedostoksi!

Joskus (hyvin epätodennäköistä) voi olla niin huono onni, että Ubuntu ei käynnisty ollenkaan. Tällöin pieni muistitikulta käynnistyvä apuohjelma käynnistää Ubuntu ja saa samalla Ubuntu käynnistysohjelman kuntoon. Tässä varmuuden vuoksi ohjeet lyhyesti:

Boot-Repair korjaa käynnistysongelmia automaattisesti tai puoliautomaattisesti:

<https://help.ubuntu.com/community/Boot-Repair>

Lyhyesti toiminta:

1. Mene tuonne linkin sivulle
2. Ohjeiden mukaan kopioi Boot-Repair-iso tiedosto
3. Asenna Rufus-ohjelma (on helpompi tehdä Windows koneella)
4. Tee Boot-Repair boottaava usb-tikku
5. Laita usb-tikku ongelmakoneeseen ja boottaa
6. Boot-Repair korjaa vian erittäin todennäköisesti ja Ubuntu on jälleen käytettävissä.
7. Mitään käyttäjän tiedostoja tässä toimenpiteessä ei tuhoudu.

Seuraavilla sivuilla on uusia lisäyksiä, joita olen liittänyt tähän oppaaseen.

Toivotan hyviä Ubuntu-hetkiä!

Hiukan kuvankäsittelystä

Lähdössä lomamatkalle?

Useita kameroita ja puhelinkameroita?

→ Kaikissa kameroissa sama päivämäärä ja kellonaika!

Matkan jälkeen.

Kuvien käsittely ja kokoaminen yhteen.

Kaksi saman merkistä puhelinta =>

Voi olla samoja nimiä tiedostoilla! =>

Nimeä toisen puhelimen kuvat uudelleen

Kuvien käsittely

1. Kokoa kuvat samaan kansioon, kopioi älä siirrä, varmuudenvuoksi
2. Lajittele kuvat kuvanottohetken mukaan (metatieto)
3. Nimeä kuvat uudelleen (numerojärjestys)
4. Valikoi parhaat kuvat uuteen kansioon
5. Käsittele kuvat (rajaus, parannus)

gThumb kuvankäsittelyohjelman esittely

Asenna gThumb kuvankäsittelyohjelma.

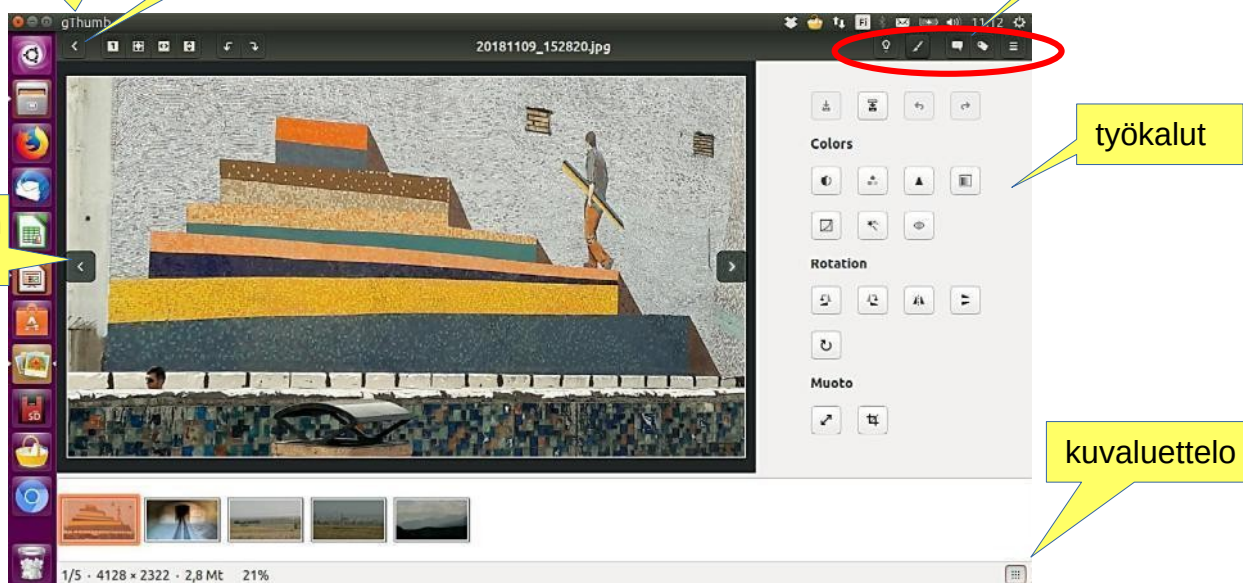
On kätevä pieni ohjelma, millä voi tehdä olennaiset asiat.

gThumb klikkaa vasen tai oikea, saat valikot

paluu

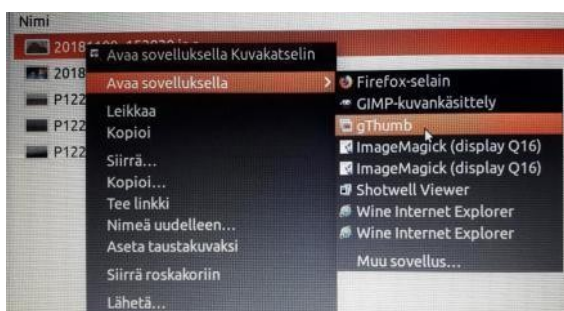
valikot

Edellinen kuva

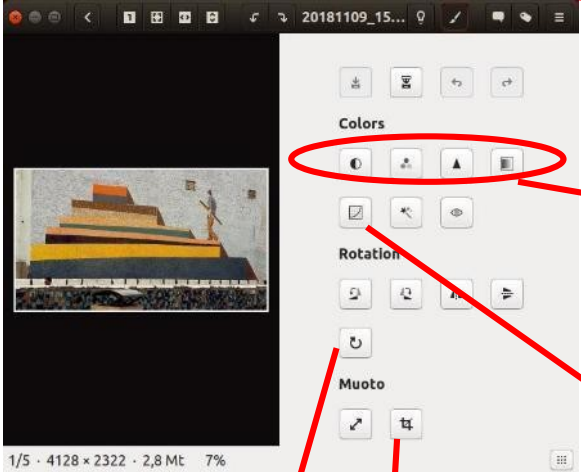
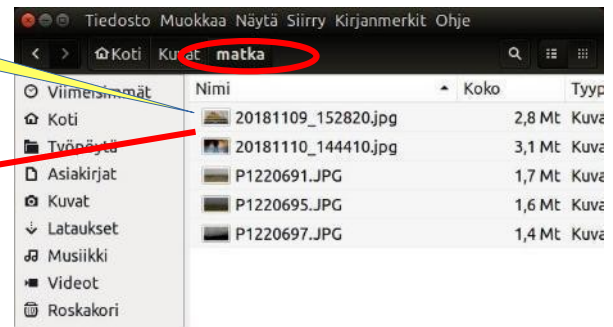
Huom! Järjestelmäasetuksista voit määrittellä Tiedot → Oletussovellukset → Kuva avautuu aina gThumb-ohjelmassa tai ->

Klikkaa vasemmalla tiedostoa
Avaa sovelluksella
Valitse gThumb

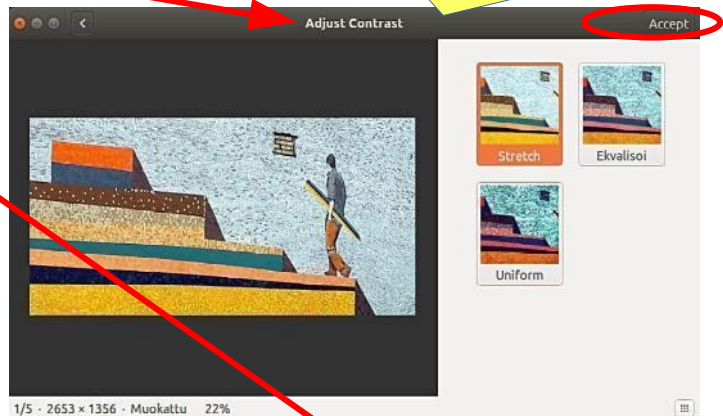

gThumb
Ensimmäinen kuva

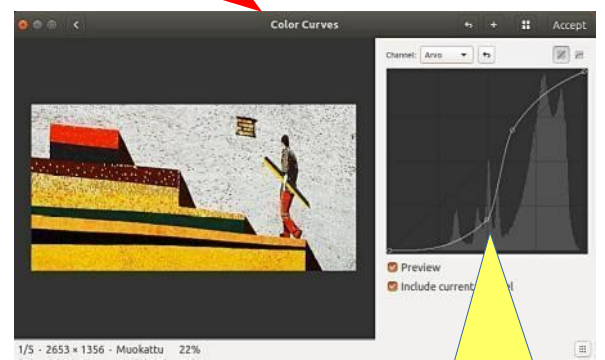
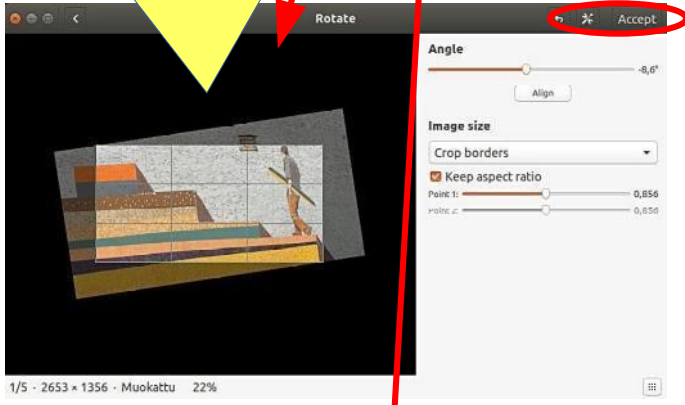
Käsiteltävät kuvat

1. Säädä kontrasti, värit ja terävyys. Hyväksy=Accept

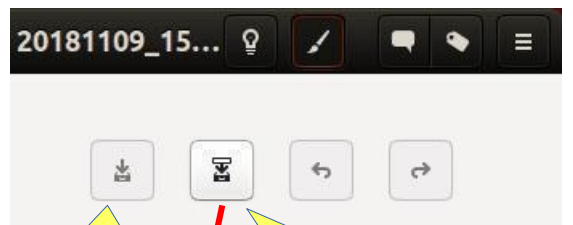
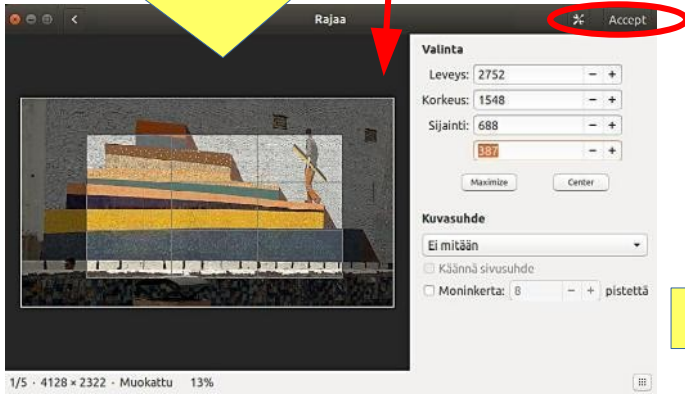

2. Suorista kuva tarvittaessa
Käytä + - painikkeita kaltevuuden säätöön

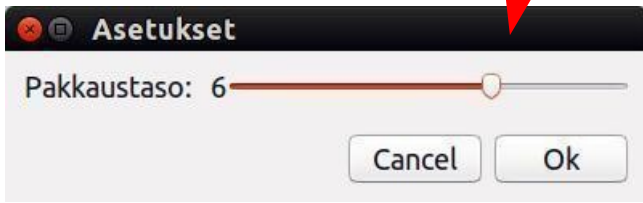
Kokeile käyrän siirtoa

3. Rajaa kuva-alue
Hyväksy kaikki toimenpiteet Accept-painikkeella

4. Korvaa alkuperäinen

4. Tallenna uudeksi ja säädä pakkausta

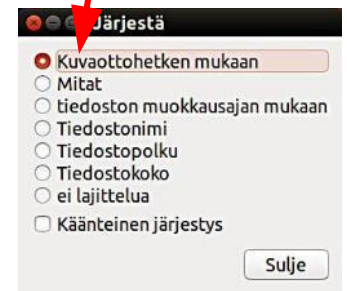
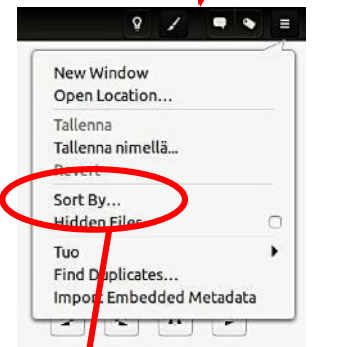
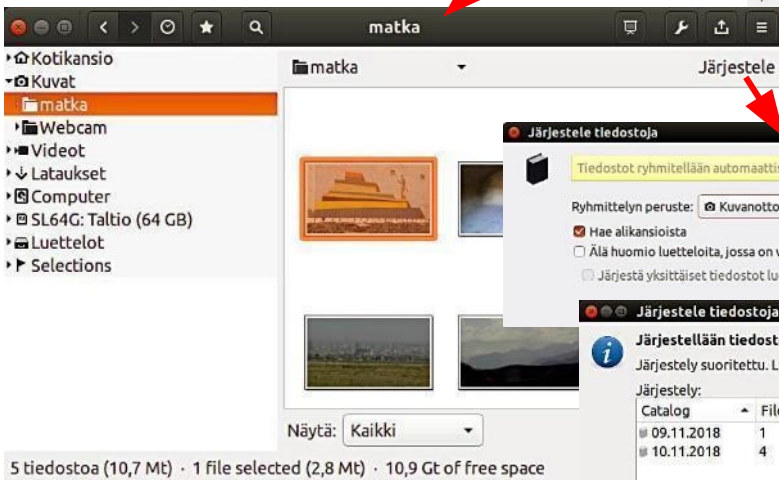
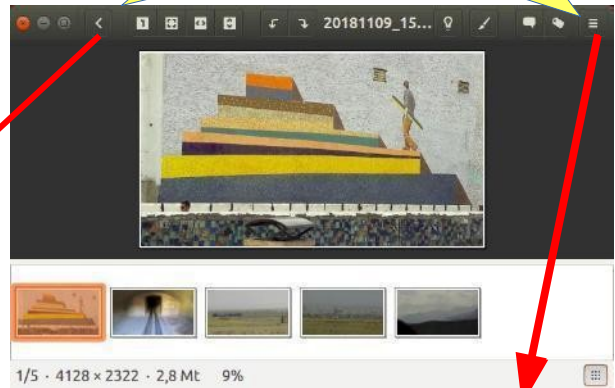
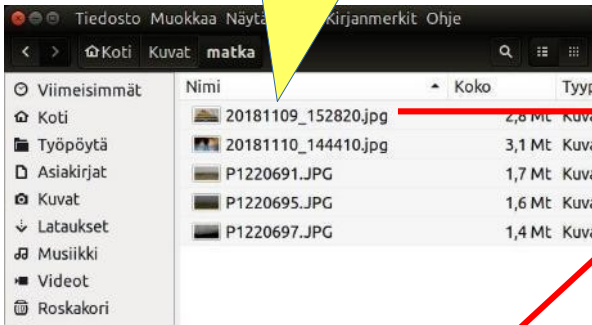

gThumb kuvankäsittelyohjelma – kuvien lajittelu

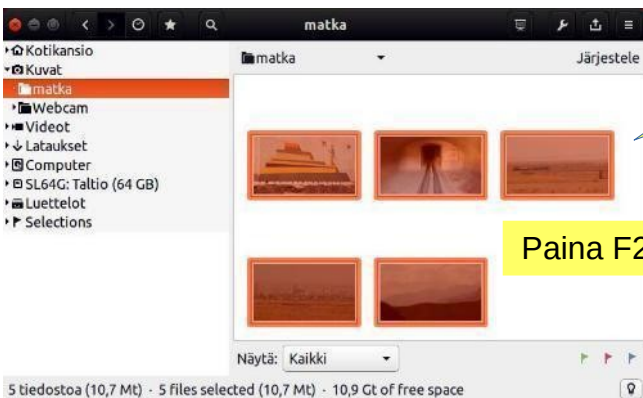
Liite 1.3

Valitse ensimmäinen kuva

Kaksi vaihtoehtoa lajitteluun, klikkaa

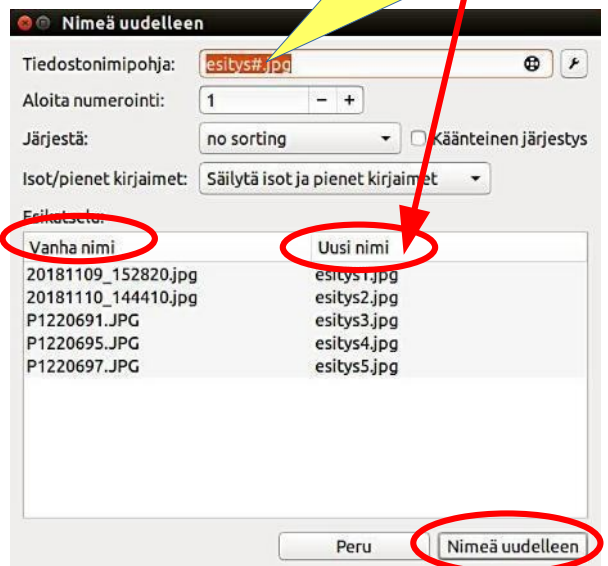
gThumb kuvankäsittelyohjelma – kuvien nimeäminen

Valitse nimettävät kuvat

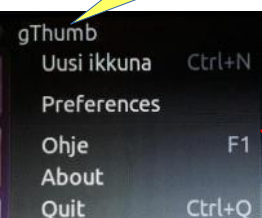
Kirjoita uusi nimi. Näet muutoksen heti.

Paina F2

Klikkaa

Täältä ohjeita

Gthumb-kuvatiedostojen koon pienentäminen

1. Kuvat ennen pienennystä

20190502_153650.jpg	5,6 Mt
20190502_153701.jpg	6,2 Mt
20190502_175033.jpg	1,9 Mt
20190502_175128.jpg	6,5 Mt
20190509_080329.jpg	4,8 Mt

2. Avaa gThumb ja valaise halutut tiedostot

3. Valitse työkalut

4. Valitse "Resize Images..." (Pienennä kuvia)

5. Pienennä kokoa – merkillä Kokeile ensin esim. 70 %

6. Valitse uusi taltiointipaikka ja "Suorita"

7. Uusi tiedostojen koko. Vertaa kuvien laatua alkuperäisiin.

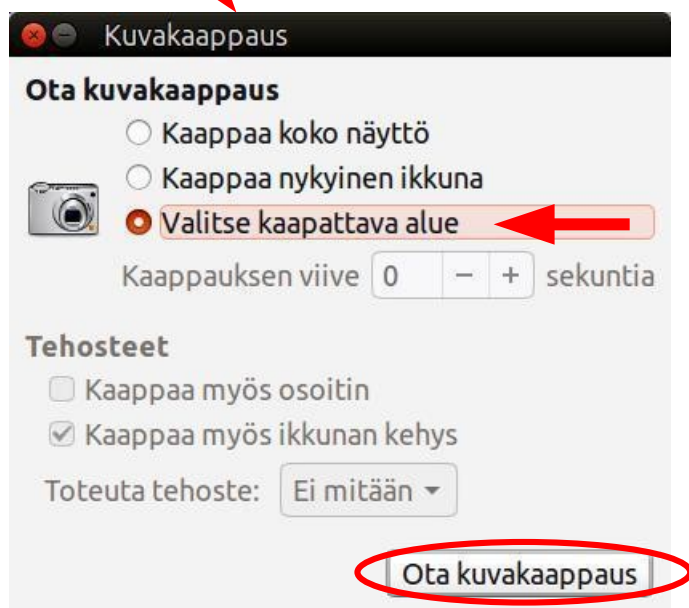
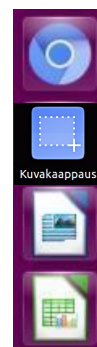
20190502_153650.jpg	451,7 kt
20190502_153701.jpg	520,3 kt
20190502_175033.jpg	170,2 kt
20190502_175128.jpg	550,6 kt
20190509_080329.jpg	568,3 kt

Itsemääritely printscreen alue

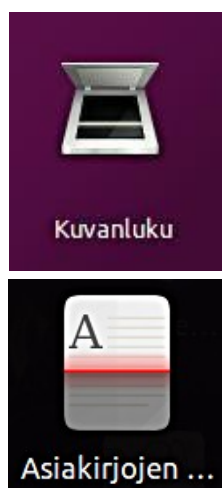
Katso Ubuntun työpöytäopas: [Niksit ja vinkit](#)

Voit määrittellä itse kopioitavan alueen! Kätevä ominaisuus!
Tuo kuvake valmiiksi palkkiin!

Skannerin kuvanluku

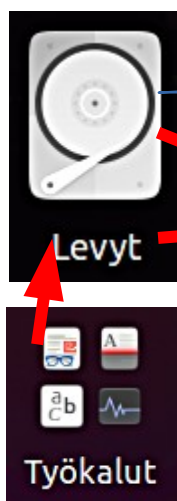
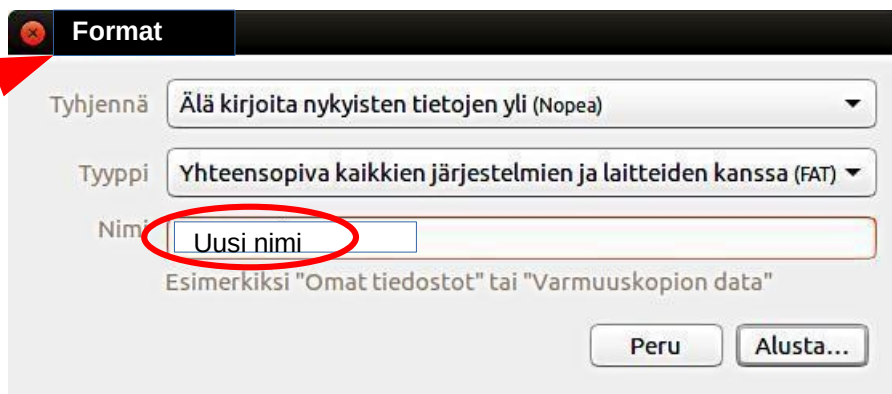
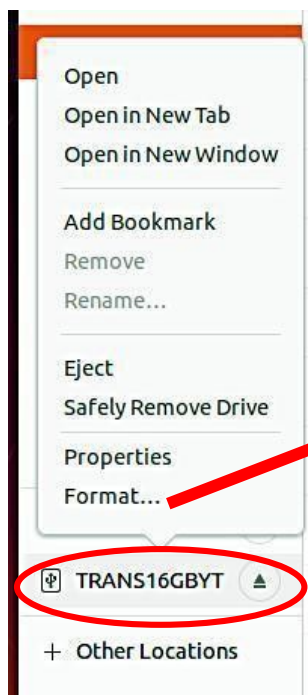

Jos olet hankkinut skannerin,
löydät esiasennetun ohjelman.

Kuvakkeet Ubuntun eri versioissa

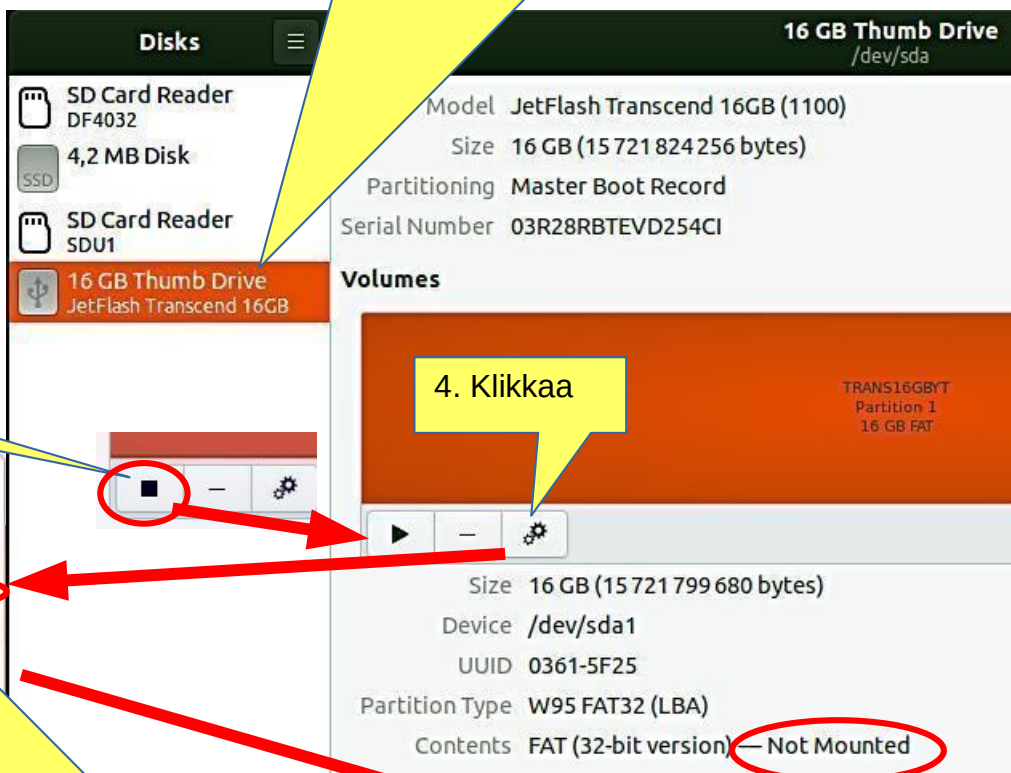
Muistivälineen (USB/Kortti) uudelleen nimeäminen

Muistiväline voidaan nimetä joko formatoinnin (alustuksen) yhteydessä tai "Levyt" huolto-ohjelmalla myöhemmin

1. Käynnistä "Levyt" ohjelma

2. Tarkista, että käsittelet oikeaa Taltiota (muistia) !

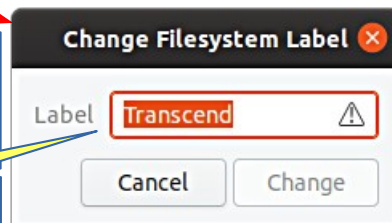

3. Pysäytä klikkaamalla

4. Klikkaa

5. Valitse "Muuta tiedostojärjestelmää..." (Ohjeen loppu puuttuu, Harhaanjohtava)

6. Kirjoita uusi nimi

Ubuntun asennus

1. Oletko kiinnostunut Linux Ubuntusta?

Selaile tätä opasta

2. Valmista USB-tikku, millä voit kokeilla Ubuntu (tai CD)

Ohjeet sivuilla 62 ja 63

3. Kokeile Ubuntu USB-tikulla (live-tila)

Kokeilu ei muuta pysyvästi mitään koneellasi. Jos kokeilu ei toimi, voi koneesi olla liian vanha

4. Päätät asentaa Ubuntu

Hyvä päätös!
Tutusta varmuuden vuoksi ensin Ubuntu keskustelualueisiin, sieltä voit kysyä neuvoa

5. Säilytätkö myös Windowsin

Konetta käynnistettäessä voit valita joko Windowsin tai Ubuntu

6. Tee varmuuskopiot tiedostoistasi ja Windowsin uudelleenasetuksesta

Varmista omat tiedostosi, sähköpostisi, web-linkkisi jne! Tee myös Windowsin uudelleenasetus usb-tikku

7. Tee ensiasennus suositusten mukaan

Jos et ole varma osaamisestasi, suorita asennus suositusten mukaan

8. Käytä ja tutustu Ubuntuun

Tutustu tarkemmin tähän oppaaseen

9. Muuta tarpeen mukaan asetuksia, tai tutki uusia distroja

Tutustu Linux-distrot-oppaaseen ja netistä löytyviin ohjeisiin.
Olet tulossa Linux osaajaksi

<https://ubuntu-fi.org/ohjeet-ja-tuki/asentaminen/>

<https://petrit.net/Linux-kurssi/johdanto/asennus/>

<https://www.digivinkit.fi/ubuntu-asennusmedian-luonti-usb-tikulle>

<https://ubuntu.com/tutorials/tutorial-install-ubuntu-desktop#1-overview>

<https://www.linuxtechi.com/ubuntu-18-04-lts-desktop-installation-guide-screenshots/>

<https://www.forbes.com/sites/jasonevangelho/2018/08/29/beginners-guide-how-to-install-ubuntu-linux/#746c517951c9>

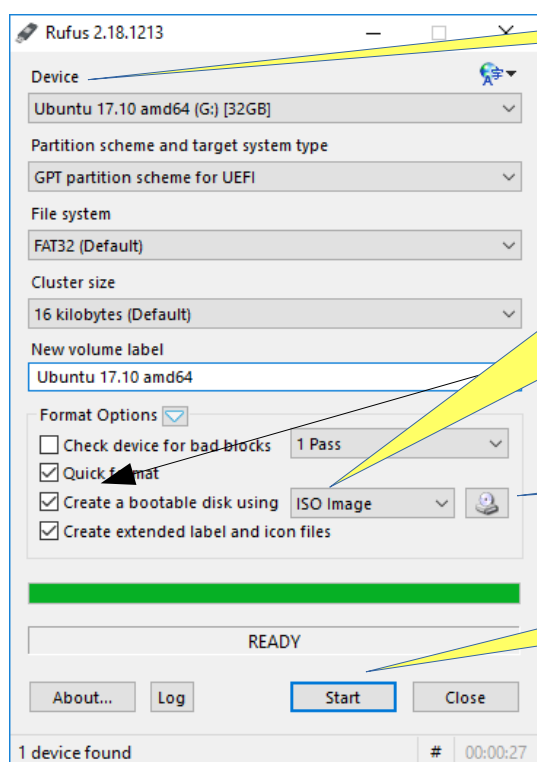
UBUNTU KOKEILUVERSION ASENNUS

TYÖVAIHEET Windows-tietokoneella

0. Ohjeita löytyy täältä

https://wiki.ubuntu-fi.org/Ubuntu_USB-tikulle

1. Siirry sivulle <http://www.ubuntu-fi.org/lataa-ubuntu/>
2. Valitse "Lataa Ubuntu 20.04 LTS"
3. Kun lataat ohjelman saat tietokoneellesi ISO-tiedoston
4. Aloita lataamalla Rufus sen kotisivuilta. Asenna se kaksoisnapsauttamalla lataamasi tiedostoa. Toinen vaihtoehto on Balena Etcher.
5. Laita mikeroon tyhjä min 2 GT- usb-tikku
6. Avaa Rufus

7. Valitse USB-tikku

Huomioi nämä: Bootable disk ja ISO Image

8. Napsauta kuvaketta kohdan "Create a bootable Disk using"-kohdan vierestä ja etsi lataamasi Ubuntu-levy kuvatiedosto

9. Lopuksi valitse Start ("Käynnistä") sekä suositeltu "Write in ISO image mode" ja OK

10. Nyt pitäisi olla bootaava Ubuntu USB-tikku valmiina

11. Sammuta tietokone

12. Tiedätkö, miten koneesi käynnistetään siten, että kone näyttää biosin? Bios ja UEFI-koneet käyttäytyvät hiukan eri tavalla. Yleensä kun on painanut Start-painiketta mikrossa, on samanaikaisesti painettava F1 tai esc tai jotain konetyypistä riippuvaa näppäinkombinaatiota.

Nykyiset tietokoneet käynnistyvät hyvin nopeasti, esim. HP Stream tietokoneessa pitää ensin painaa esc ja F9 painikkeita samanaikaisesti ja vasta sen jälkeen kun painaa Start, niin pääsee bios-käskyihin. Jos ensin painaa Start ja sitten yrittää painella muita, on jo myöhäistä.

Kun onnistut tässä, saat näkyviin valikon (toimi huolellisesti, ettet sotke bios-asetuksia), mistä valitse käynnistysvälineeksi USB-tikku ja käynnistä mikro.

13. Tämän jälkeen pitäisi Ubuntu käynnistyä (tapahtuu hitaasti, koska kaikki tieto haetaan USB-tikulta.

14. Valitse valikosta "Kokeile Ubuntuä asentamatta" (live-tila)

UBUNTU KOKEILUVERSION ASENNUS

TYÖVAIHEET Ubuntu-tietokoneella

0. Ohjeita löytyy täältä

https://wiki.ubuntu-fi.org/Ubuntu_USB-tikulle

1. Siirry sivulle <http://www.ubuntu-fi.org/lataa-ubuntu/>

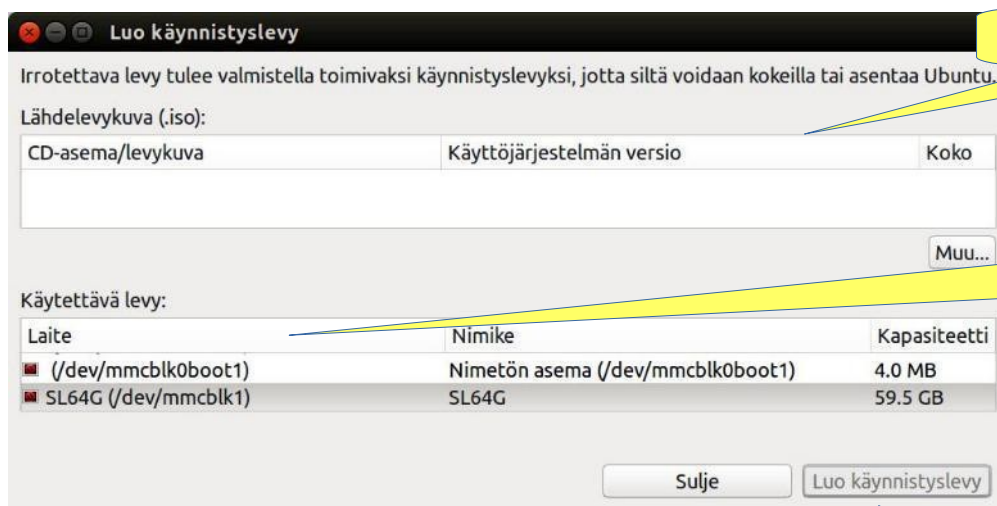
2. Valitse "Lataa Ubuntu 20.04 LTS"

3. Kun lataat ohjelman saat tietokoneellesi ISO-tiedoston

4. Käynnistä Sovellusvalikoimasta "Käynnistyslevyn luonti!"

5. Laita mikeroon tyhjä min 2 GT- usb-tikku

6. Määritä .iso tiedosto

7. Valitse USB-tikku, ole tarkkana, että valitset oikean levyn

8. Lopuksi valitse "Luo käynnistyslevy"

9. Tietokone luo käynnistyslevyn

10. Nyt pitäisi olla bootaava Ubuntu USB-tikku valmiina

11. Sammuta tietokone

12. Tiedätkö, miten koneesi käynnistetään siten, että kone näyttää biosin? Bios ja UEFI-koneet käyttäytyvät hiukan eri tavalla? Yleensä kun on painanut Start-painiketta mikrossa, on samanaikaisesti painettava F1 tai esc tai jotain konetyypistä riippuvaa näppäinkombinaatiota. Nykyiset tietokoneet käynnistyvät hyvin nopeasti, esim. HP Stream tietokoneessa pitää ensin painaa esc ja F9 painikkeita samanaikaisesti ja vasta sen jälkeen kun painaa Start, niin pääsee bios-käskyihin. Jos ensin painaa Start ja sitten yrittää painella muita, on jo myöhäistä.

Kun onnistut tässä, saat näkyviin valikon (toimi huolellisesti, ettet sotke bios-asetuksia), mistä valitse käynnistysvälineeksi USB-tikku ja käynnistä mikro.

13. Tämän jälkeen pitäisi Ubuntu käynnistyä (tapahtuu hitaasti, koska kaikki tieto haetaan USB-tikulta.

14. Valitse valikosta "Kokeile Ubuntuä asentamatta" (live-tila).

UBUNTUN ASENTAMINEN

Ubuntun asentaminen Windowsin rinnalle

Nykyisissä UEFI-koneissa tyypillisiä ongelmatilanteita ovat:

Kun halutaan jättää Windows Ubuntun rinnalle koneeseen, Windows 8/10/11:n nopea käynnistys (Fast Startup)

- estää Ubuntun asennuksen käynnistämisen tai
- aiemmin asennetun Ubuntun käynnistämisen.

Ongelma korjaantuu kytkemällä nopea käynnistys pois päältä Windowsissa virransäästöasetuksista.

Windowsin Fast Startup -toiminnon poisto:

Win10->asetukset->järjestelmä->virta ja lepotila->virran lisäasetukset->valitse virtapainikkeiden toiminta->sammutusasetukset->ruksi pois vaihtoehdosta: Ota käyttöön nopea käynnistys.

UBUNTUN PÄIVITTÄMINEN 1

Joskus tulee eteen tilanne, jolloin pitää päivittää Ubuntu uudempaan versioon.

- ohjelma ilmoittaa, että uusi versio on saatavissa, haluatko päivittää?

- versio, mitä käytät, vanhenee ja sitä ei enää päivitetä

Tässä muutamia ajatuksia version vaihtamisesta.

Varoitus: Päivityksessä voi olla pitkiä aikoja, ettei näytä tapahtuvan mitään. Katso sivulta 10, mistä löydät ohjelman seurantaan liittyviä asioita.

A. Haluatko päivittää ohjelmasuosituksen mukaan uuteen versioon

(jos olet asentanut ja poistanut useita eri ohjelmia, on niistä saattanut jäädä käyttäjätietoja muistiin, nämä siirtyvät myös uuteen versioon "rasitteeksi")

Päivitykset pitää tehdä järjestyksessä 18.04 → 20.04), ei voi hyppiä yli!

vai

B. Teet kokonaan uuden "puhtaan asennuksen" uudella versiolla.

Molemmissa tapauksissa tee seuraavat ennakoivat toimenpiteet:

1. Ota varmuuskopiot kaikista omista tiedoistasi. Käytä esimerkiksi DejaDub (s.52-53) varmuuskopiointia. Tee varmuuskopioinnit irroitettavalle muistille.

2. Ota toinen varmuuskopiointi suoraan kopioi-käskyllä irtomuistille (helpompi käsitellä).

3. Ota koko Firefox- ja Mozilla- piilokansioista kopio (= sähköpostit ja kirjanmerkit).

Koti/.thunderbird

Koti/.mozilla (firefox)

Ota talteen Chromiumin kirjainmerkit.

(Huom! Nämä löytyvät kyllä DejaDubin varmuuskopioinnista, mutta näiden erillinen käsittely on paljon helpompaa).

4. Merkitse muistiin kaikki itse asentamasi ohjelmat, jotta voit asentaa ne helposti uudestaan.

5. Merkitse muistiin kaikkien ohjelmiesi käyttäjänimet ja salasanat. Niitä tarvitset, kun joudut asentamaan ohjelmia uudestaan.

6. Tee varmuuden vuoksi live-USB tikku haluamastasi Ubuntu versiosta.

Tässä englanninkielisiä ohjeita

https://linuxhint.com/upgrade_ubuntu_1804_2004/

Upgrade Ubuntu 18.04 LTS to 20.04 LTS via GUI

<https://www.linuxtechi.com/upgrade-ubuntu-18-04-lts-to-ubuntu-20-04-lts/>

How to Export, Save, and Import Chrome Bookmarks ...

<https://www.hellotech.com/guide/for/how-to-export-save-import-bookmarks-in-chrome>

Export Firefox bookmarks to an HTML file to back up or transfer bookmarks

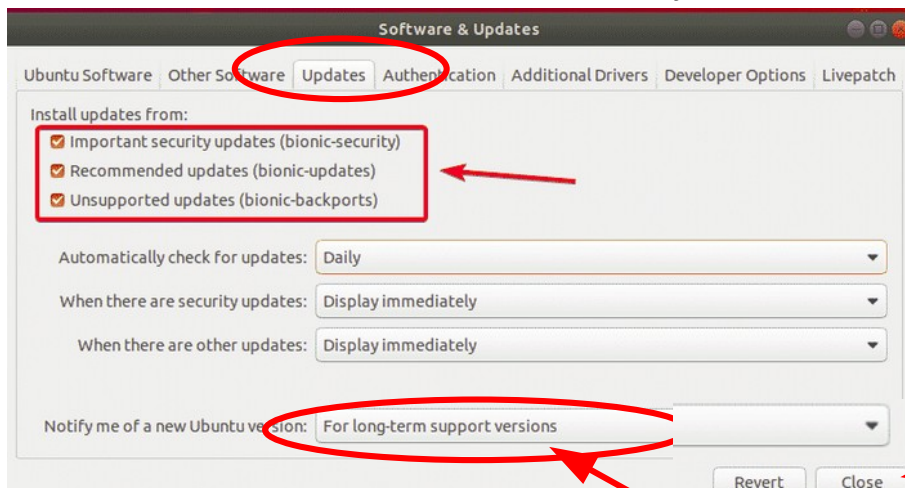
<https://support.mozilla.org/en-US/kb/export-firefox-bookmarks-to-backup-or-transfer>

A. Haluatko päivittää uuteen versioon suositusten mukaisesti

1. Varmista ennen Ubuntu päivittämistä, että sinulla on uusin ohjelmisto. Avaa Ohjelmisto ja päivitykset -sovellus sovellusvalikosta.

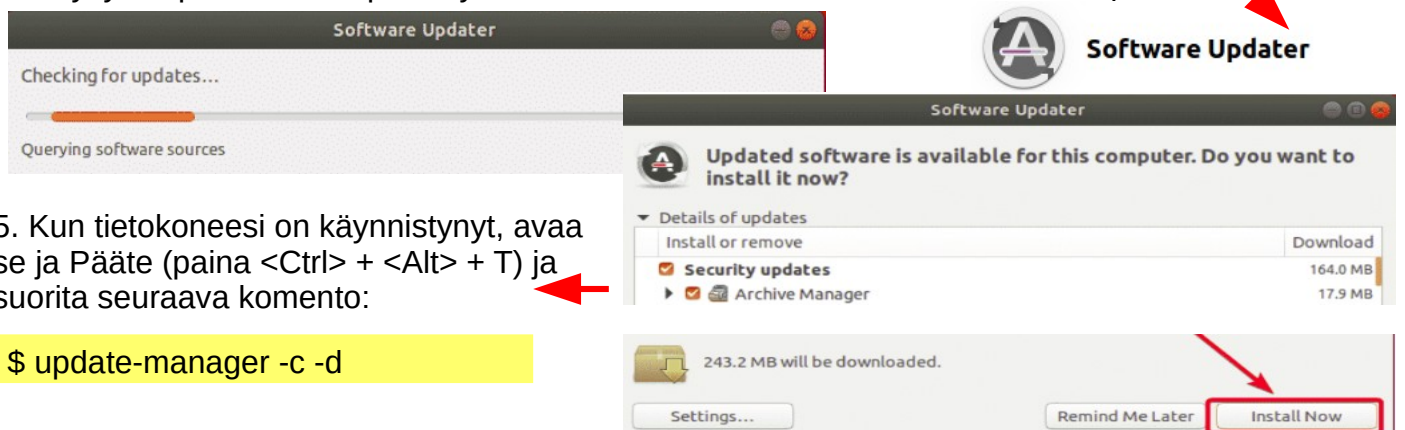

2. Varmista, että kaikki valintaruudut on merkitty.

3. Varmista, että Ilmoita minulle uudesta Ubuntu-versiosta -asetuksena on Pitkäaikaiset tukiversiot..

4. Ennen kuin päivität Ubuntu 20.04 LTS: ään, sinun on päivitettävä kaikki Ubuntu 18.04 LTS: n nykyiset paketit uusimpiin käytettävissä oleviin versioihin. Avaa Software Updater.

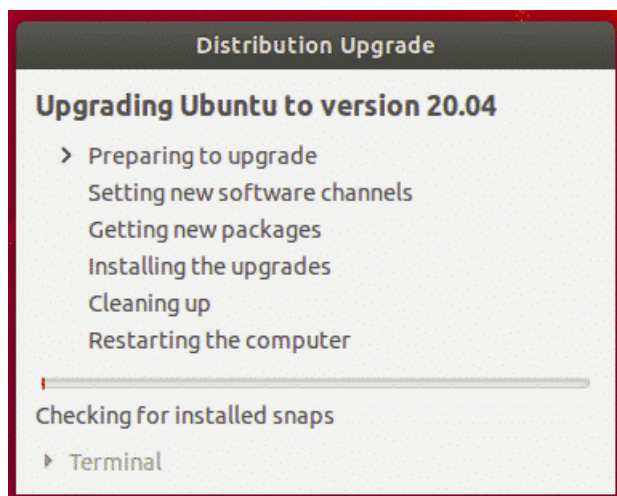
5. Kun tietokoneesi on käynnistynyt, avaa se ja Pääte (paina <Ctrl> + <Alt> + T) ja suorita seuraava komento:

```
$ update-manager -c -d
```

6. Ohjelmistopäivityksen pitäisi näyttää viesti Ubuntu 20.04 on nyt saatavilla. Klikkaa Päivitä...

UBUNTUN PÄIVITTÄMINEN 3

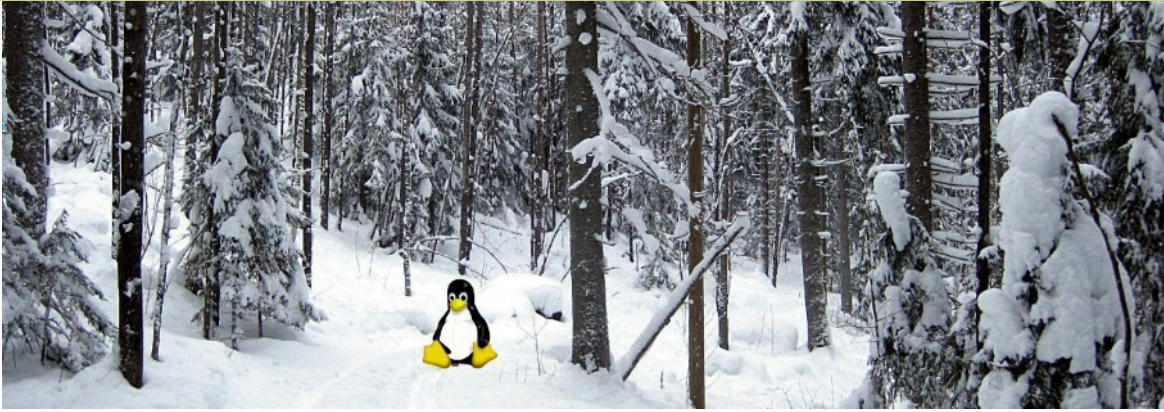

7. Kun asennus on valmis, tarkista ja asenna puuttuvat ohjelmat.

B. Tee kokonaan uusi "puhdas asennus" uudella versiolla

Tällä tavalla voit asentaa uusimman Ubuntu version! (18.04 → 20.04)

1. Kopioi Ubuntu ISO-tiedosto <http://www.ubuntu-fi.org/lataa-ubuntu/>
2. Valmista USB-tikku (s. 63)
3. Aseta elävä USB-tikku, käynnistä BIOS / UEFI-tiedostoon ja valitse elävä USB-tikku.
4. Ohjelma latautuu "väliaikaisesti". Tässä vaiheessa voit silti testata uutta ohjelmaa, mutta lopulta valitse ASENNA.
5. Jos et ole varma, asenna ohjelman suosituksen mukaisesti.
6. Ubuntu asentaminen kestää noin 30 minuuttia ja sitten vielä 15 minuuttia, kun ohjelma päivittyy uusimpaan versioon. (Tiedonsiirtonopeus vaikuttaa päivitysaikaan!)
6. Palauta omat tiedostosi. (DejaDub)
7. Tutki huolellisesti, kuinka kaikki sähköpostit ja kirjanmerkit palautetaan.
(Huom! Thunderbird sähköpostien palauttaminen voi olla hankalaa. Koska ohjelman versio on muuttunut huomattavasti uudemmaksiksi.)
8. Kun asennus on valmis, tarkista ja asenna puuttuvat ohjelmat.

Ubuntu 20.04 & 18.04 guide (pdf) for beginner

www.ubuntutor.com

English

[Ubuntu guide 16.04](#)
[Ubuntu guide 18.04](#)
[Ubuntu guide 20.04](#)
[Some Linux distos](#)

Suomeksi

[Ubuntu ohjevihko 16.04](#)
[Ubuntu ohjevihko 18.04](#)
[Ubuntu ohjevihko 20.04](#)

[Guide 16.04 text file for Google Translator](#)
[Guide 18.04 text file for Google Translator](#)
[Guide 20.04 text file for Google Translator](#)

Ubuntutor.comissa lokakuussa 2020 vierailleet

United States	Saudi Arabia	Colombia	Turkmenistan	Guatemala
Great Britain	Ukraine	Norway	New Zealand	United Arab Emirates
Poland	Afghanistan	Rwanda	Hong Kong	Guinea
Germany	Venezuela	Mauritius	Somalia	Azerbaijan
Finland	Republic of Serbia	Seychelles	Chile	Libya
India	Argentina	Ireland	South Korea	Congo, Democratic Republic of the
China	Israel	Nicaragua	Bolivia	Jamaica
Canada	Malaysia	Laos	Uruguay	Unknown
France	Czech Republic	Polynesia (French)	Cuba	Montenegro
Brazil	Pakistan	Estonia	Uzbekistan	Ghana
Ecuador	Niger	Cambodia	Maldives	Algeria
Netherlands	Mexico	Croatia	Kuwait	Kenya
Russian Federation	Sri Lanka	Japan	Haiti	Zambia
Spain	Tanzania	Benin	Morocco	Myanmar
Belgium	Slovenia	Djibouti	Sudan	Cyprus
Indonesia	Denmark	Puerto Rico	Zimbabwe	Trinidad and Tobago
Australia	Hungary	Taiwan	Curacao	Suriname
Sweden	Bangladesh	Senegal	Peru	Iran
South Africa	Greece	Dominican Republic	Lithuania	
Switzerland	Ethiopia	Papua New Guinea	Lesotho	
Romania	Bulgaria	Cameroon	Madagascar	
Turkey	Uganda	Mozambique	Georgia	
Thailand	Singapore	El Salvador	Qatar	
Portugal	Angola	Nepal	Slovak Republic	
Italy	Nigeria	Tunisia	Jordan	
Philippines	Vietnam	Syria	Lebanon	
Austria	Egypt	Iraq	Bosnia-Herzegovina	